

Оила тинч – юрт тинч.

Сариштали уй – фариштали уй.

Ота – хазина, ака-ука – таянч

Дўст эса – ҳар иккови

Ўзбек халқ мақоллари

Оила тақвими

2012 йил

октябрь, ноябрь, декабрь

МАЖБУРИЙ
БЕРУЛ НУСХА

Тошкент,

“Сано-стандарт” нашриёти

УДК: 37.018.1

КБК: 86.42

0-37

ОККУЛЬТИЗМ

Оила тақвими. Тўплав нашрга тайёрловчи
Абдумурод Тилавов. – Т.: “Сано-стандарт”
нашриёти, 2012. – 96 бет.

ISBN 978-9943-74-6

УДК: 37.018.1

КБК: 86.42+87.7

*Азиз ўқувчи! «Оила тақвими» нгизнинг ушбу сонидаги мақоллар,
ҳикматлар, ибратли ҳикоялар, назм жаваҳирлари сизга манзур бў-
лишидан умидвормиз.*

Оилангиз маърифат, маънавият, бахт-саодат ила тўлсин!

Таҳрир ҳайъати:

Абдулазиз МАНСУРОВ,

Ўзбекистон мусулмонлари идораси раисининг ўринбосари

Анвар ТУРСУНОВ,

Тошкент шаҳар бош имом-хатиби

Халида ОЧИЛОВА,

Олий тоифали шифокор

Муҳаррир:

Муяссар УМИРОВА

Бадий муҳаррир:

Иноят ЗОХИДОВА

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари
бўйича қўмитанинг 1978-рақамли рухсати билан чоп этилди.

“Сано-стандарт” – Тошкент, 2012

Наш.лиц. № А1 177, 03.01.2011.

Теринга 01.08.2012 йилда берилди. Босишга 08.08.2012 йилда рухсат этил-
ди. Бичими: 60x84 1/16. Офсет босма. Таймс гарнитураси. Шартли б.т. 3,51.

Нашр б.т. 3,0. Адади: 5000. Буюртма №1149. Баҳоси шартнома асосида

«Сано-стандарт» нашриёти, 100190, Тошкент шаҳри,
Юнусобод-9, 13-54. E-mail: sano-standart@mail.ru

«Сано-стандарт» МЧЖ босмаханисида босилди. Тошкент шаҳри.

Тел: (371) 228-07-94, факс: (371) 228-07-95

Aller Navoiy

2013/160
A 5638

74-6 2013/160 «Сано-стандарт» нашриёти, 2012 й.
Ahmadan Murod o'g'li

Ўзбекистон МК

Ҳар бир ота-она учун фарзанд камоли, оиласининг шон-шухрати муқаддас орзу-ҳавас ҳисобланади. Шундай экан, биз келгуси авлод баркамоллиги учун, ўғил-қизларимизнинг улуғ аجدодларимизга хос оқил ва юксак маданиятли кишилар бўлишлари учун доимо эътибор бермоғимиз керак .

... Ўзбекларнинг аксарияти ўзининг шахсий фаровонлиги тўғрисида эмас, балки оиласининг, қариндош-уруғлари ва яқин одамларининг, қўшниларининг омон-эсонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишни биринчи ўринга қўяди. Бу эса энг олий даражада маънавий қадрият, инсон қалбининг гавҳаридир .

Ҳар бир ота-она ўз боласига соғлом тарбия бериб вояга етказса, фарзандининг мустақил ҳаётга тоза руҳ, олам-олам орзу-интилишлари билан қадам қўяётганини кўрса, умри маънога тўлади, ҳаётда армони қолмайди.

...оила қуриш масаласи ҳар бир инсон ҳаётида – у йигит бўладими, қиз бўладими – улкан ҳодиса эканини, бу масала шахсий, хусусий доирадан чиқиб, ижтимоий аҳамият касб этишини кенг жамоатчиликка тушунтириб боришимиз лозим. Оила қуриш дегани фақат икки инсон ўртасидаги шахсий муносабат эмас, балки жамиятнинг асосини, айтиш мумкинки, энг муҳим бўғинини белгилайдиган долзарб вазифалардан бири ҳисобланади.

Соғлом оила вужудга келиши учун, энг аввало, жамият ва давлат қайғуриши, шунга замин яратиб бериши лозим. Шундагина мустақкам оила дунёга келади. Оила соғлом бўлса, жамият соғлом, мамлакат қудратли, юрт тинч-осойишта бўлади.

Ислом Каримов

АЛИШЕР НАВОИЙ ОИЛА ҲАҚИДА

Алишер Навоий бир қатор тўртликларини аёллар васфи, ота-она ва фарзанд муносабатлари таърифига бағишлади. Навоий ижодида аёллар, айниқса оналарга бўлган чуқур ҳурмат ва эҳтиром доимо сезилиб туради. Жумладан "Назму-л-жавоҳир"да шоир ёзади:

*Иста ато йўлида фидо жон қилмоқ,
Қуллуқ анога ҳам улча имкон қилмоқ,
Зухри абад истасанг фаровон қилмоқ,
Бил ани ато-анога эҳсон қилмоқ.*

Отангни деб жонингни фидо қилсанг, онангга ҳам шунча эътибор қилгин, ўзинг учун қадрли, эҳтиётли нарсангни ҳам ота-онангга эҳсон қил, деб уқдиради Навоий.

"Ифбатли, ширинсўз, хушмуомала, ақлли ва гўзалхулқ аёллар ҳамиша қут-барака, ширин ҳаёт манбаидирлар. Сөн ўзингга ёр, маҳбуба тиласанг, унинг тўғрисўзлиги, ҳақгўйлиги, юриш-туришига боқ".

"Ёрга етишдингми, бошида парвона бўл, ҳатто жонингни фидо қилишга тайёр тур. Ҳар сафар унинг қошига борганингда қалбингда унга бўлган меҳрин товланиб турсин".

Шоир мунис аёлларга, покиза ёрга, меҳридарё оналарга ҳамиша муносиб эътибор, иззат-ҳурмат, эъзоз бўлмоқлигининг чин тарафдоридир.

"Севикли ёр, маҳбубанг билан турмуш аталмиш бу ҳаёт манбаини қуришга эришдинг. Унга аввал марҳамату лутфлар кўргузгил, яхши одобу яхши қили еткургил, – деб ёзади Навоий яна бир рубоийсида:

Фарзанд отасини ҳурмат-эътибор ила кўнглин олса, итоатда бўлмоқни одат қилса, у бу одати билан саодатга эришгай. Навоийнинг бу байти "Ота рози худо рози" деган мақолни эслатади.

*Фарзанд ато қуллугин чу одат қилгай,
Ул одат ила касби саодат қилгай,
Ҳар кимки атога кўп риоят қилгай,
Ўглидин анга бу иш сироят қилгай.*

Онайдан бош тоғлама, ошмасин дарди,
Шараф тожи эрур оғлин гарди.
Абдурахмон Жамий

2012
ОКТАБРЬ

1

Зулқайда 1433 15

ДУШАНБА	Тонг	Қуеш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:48	06:18	12:12	16:07	18:07	19:37
Андижон	04:36	06:06	12:00	15:55	17:55	19:25
Бухоро	05:09	06:39	12:33	16:28	18:28	19:58
Гулистон	04:55	06:25	12:19	16:14	18:14	19:44
Жиззах	04:54	06:24	12:18	16:13	18:13	19:43
Навоий	05:07	06:37	12:31	16:26	18:26	19:56
Наманган	04:38	06:08	12:02	15:57	17:57	19:27
Нукус	05:26	06:56	12:50	16:45	18:45	20:15
Самарқанд	04:57	06:27	12:21	16:16	18:16	19:46
Термиз	04:55	06:25	12:19	16:14	18:14	19:44
Урганч	05:23	06:53	12:47	16:42	18:42	20:12
Фаргона	04:38	06:08	12:02	15:57	17:57	19:27
Қарши	04:59	06:29	12:23	16:18	18:18	19:48

* * *

Ўтинсиз қозон қайнамас,
Хотинсиз уй яйрамас.

* * *

Бекасиз уйнинг баракаси йўқ.

* * *

Тоғнинг кўрки қор билан,
Эрнинг кўрки ёр билан.

* * *

Келининг ёмон бўлса – ўғлингдан кўр,
Куёвинг ёмон бўлса – қизингдан кўр.

* * *

Хотинга бўздан сўз яхши.

* * *

Хотинсизлик – меҳнат,
Хотинбозлик – лаънат.

* * *

Бўлдирадиган ҳам – хотин,
Ўлдирадиган ҳам – хотин.

* * *

Яхши хотин жун қарз олар,
Ёмон хотин ун қарз олар.

2**2012
ОКТАБРЬ***Отадан хато келса кўрма хато,
Савоб бил, хаттоки қалса хато.
Аҳмад Юғнакий*

16

1433

Зулқайда

СЕШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешиг	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:49	06:19	12:12	16:05	18:05	19:35
Андижон	04:37	06:07	12:00	15:53	17:53	19:23
Бухоро	05:10	06:40	12:33	16:26	18:26	19:56
Гулистон	04:56	06:26	12:19	16:12	18:12	19:42
Жиззах	04:55	06:25	12:18	16:11	18:11	19:41
Навоий	05:08	06:38	12:31	16:24	18:24	19:54
Наманган	04:39	06:09	12:02	15:55	17:55	19:25
Нукус	05:27	06:57	12:50	16:43	18:43	20:13
Самарқанд	04:58	06:28	12:21	16:14	18:14	19:44
Термиз	04:56	06:26	12:19	16:12	18:12	19:42
Урганч	05:24	06:54	12:47	16:40	18:40	20:10
Фарғона	04:39	06:09	12:02	15:55	17:55	19:25
Қарши	05:00	06:30	12:23	16:16	18:16	19:46

Хотиннинг сариштаси –
Одамнинг фариштаси.

Ёғмас булут ерни ковлар,
Ёмон хотин эрни ковлар.

Хотининг яхши бўлса,
Тўйга бормоқ – на ҳожат;
Хотининг ёмон бўлса,
Азага бормоқ – на ҳожат?!

Ўзбек халқ мақоллари

Агар номинг халқ орасида ҳурмат билан ёд этилишини истасанг, оилангнинг доимий роҳатини кўзласанг, болаларингга гўзал тарбия бер, бирор ҳунар эгаси қилиб етиштир. Уларнинг юриш-туришларини текшириб тур. Ёмон одамлардан узоқ бўлсинлар, яхшилар билан суҳбатдош бўлиб, баҳра олсинлар.

Низомиддин ибн Ҳусайн

Кўча севгиси уйни барбод этар,
Уйингни хотин меҳри обод этар.
Саҳдий Шейхоний

2012
ОКТАБРЬ

3

Зулқаъда 1433 17

ЧОРШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:50	06:20	12:11	16:03	18:03	19:33
Андижон	04:38	06:08	11:59	15:51	17:51	19:21
Бухоро	05:11	06:41	12:32	16:24	18:24	19:54
Жилистон	04:57	06:27	12:18	16:10	18:10	19:40
Гулизах	04:56	06:26	12:17	16:09	18:09	19:39
Навоий	05:09	06:39	12:30	16:22	18:22	19:52
Наманган	04:40	06:10	12:01	15:53	17:53	19:23
Нукус	05:28	06:58	12:49	16:41	18:41	20:11
Самарқанд	04:59	06:29	12:20	16:12	18:12	19:42
Термиз	04:57	06:27	12:18	16:10	18:10	19:40
Урганч	05:25	06:55	12:46	16:38	18:38	20:08
Фаргона	04:40	06:10	12:01	15:53	17:53	19:23
Қарши	05:01	06:31	12:22	16:14	18:14	19:44

АГАР МЕҲР БЕРСАНГИЗ...

Туйғулар берган азобдан қутулишнинг йўли ҳақиқатга бўйин эгишдир. Ҳар бир инсоннинг ҳаётида камчиликлар учрайди. Севган кишимиз меҳр билан жавоб қайтармаслиги мумкин. Истаганимиздек мувафаққиятга эриша олмаслигимиз, машҳур бўла олмаслигимиз мумкин. Булар ҳаётнинг ҳақиқатларидир. Аслида булар ҳаётимизни барбод қиладиган даражада муҳим эмас. Бизга изтироб бераётган нарса уларнинг ўзимиз, шахсиятимизга кўрсатаётган салбий таъсиридир. Бизни қабул қилмаган тоифа бизга камситилишни ҳис эттирганидан изтироб чекамиз. Бизни муҳокама қилиб, ҳукм чиқарганлар ҳам учрайди, бу ҳукмнинг бизнинг ҳақиқий қадримизни белгилашда нима аҳамияти бор? Ёки баҳолар табелимиз исталганидек бўлмаса, ўзимизга мақсадлар белгилаб, вазиятни ўзгартиришга имкон бор, мағлубиятни тан олиш, фурсатлардан унумли фойдаланиш ижобий ҳал бўлса, амалга ошмайдиган ҳаёлларнинг қайғусини чекиш беҳуда ҳаракатдир.

Балоғат давридаги фарзандингизнинг буни идрок этиши муҳимдир. Бир неча эркатойнинг қилмиши туфайли ҳаётдан юз ўгириш ёки жанг бошлаш тўғрими?

Ёки баъзи фанлардан пастроқ баҳо олгани туфай-

4

2012
ОКТАБРЬ*Етим ва йўқсилнинг аҳвалини
англаган кимсанинг қалби юмшар.*

18 1433 Зулқайда

ПАЙШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:51	06:21	12:11	16:02	18:02	19:32
Андижон	04:39	06:09	11:59	15:50	17:50	19:20
Бухоро	05:12	06:42	12:32	16:23	18:23	19:53
Гулистон	04:58	06:28	12:18	16:09	18:09	19:39
Жиззах	04:57	06:27	12:17	16:08	18:08	19:38
Навоний	05:10	06:40	12:30	16:21	18:21	19:51
Наманган	04:41	06:11	12:01	15:52	17:52	19:22
Нукус	05:29	06:59	12:49	16:40	18:40	20:10
Самарқанд	05:00	06:30	12:20	16:11	18:11	19:41
Термиз	04:58	06:28	12:18	16:09	18:09	19:39
Урганч	05:26	06:56	12:46	16:37	18:37	20:07
Фаргона	04:41	06:11	12:01	15:52	17:52	19:22
Қарши	05:02	06:32	12:22	16:13	18:13	19:43

ли таълим олишдан воз кечиш ақлга сиғадими?

Агар сиз болангизга ҳақиқий меҳр берсангиз, бундай тўсиқларни енгиши осонроқ кечади. Агар бола оиладан тополмаган меҳр ва ҳамдардликни ташқаридан изласа, изтироблари ошади.

Ҳақиқатни тан олиш, эплай оладиган ишларга юз буриш вазиятдан чиқиш йўли бўлиши мумкин. Масалан, кам таъминланган оила фарзанди ўз устида тинимсиз изланиб, мувафаққиятларга эришиши мумкин. Ёки фанларни яхши ўзлаштира олмайдиган ўқувчи спорт ёки санъат соҳасида истеъдодини намоён қилиши мумкин.

Аслида бундай мувафаққиятсизликлар кейинги ютуқларимизга сабаб бўлиши мумкин. Айтайлик, бизни қабул қилмаган гуруҳга қасдма-қасд таълим ҳаётимизда ижобий ўзгаришлар содир этиши мумкин.

Балоғат ёшида иқтисодий имкониятнинг чекланганлиги, исталган гуруҳга қабул қилинмаслик, фанларни ўзлаштиришга салбий таъсир кўрсатади. Беҳуда изғишлар, харид билан банд бўлиш, унинг, бунинг гийбатини қилиш билан вақт ўтказилади. Аъзоси бўлишдан фахрланадиган гуруҳга қабул қилиниш илинжидаги дарс тайёрлашни пайсалга солаверади. Бир

Неъматнинг қадрига етган
шукур қилувчи, билмаган эса
нонқўрлик қилувчидир.

2012
ОКТАБРЬ

5

Зулқайда 1433 19

ЖУМА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:52	06:22	12:11	16:00	18:00	19:30
Андижон	04:40	06:10	11:59	15:48	17:48	19:18
Бухоро	05:13	06:43	12:32	16:21	18:21	19:51
Гулистон	04:59	06:29	12:18	16:07	18:07	19:37
Жиззах	04:58	06:28	12:17	16:06	18:06	19:36
Навоий	05:11	06:41	12:30	16:19	18:19	19:49
Наманган	04:42	06:12	12:01	15:50	17:50	19:20
Нукус	05:30	07:00	12:49	16:38	18:38	20:08
Самарқанд	05:01	06:31	12:20	16:09	18:09	19:39
Термиз	04:59	06:29	12:18	16:07	18:07	19:37
Урганч	05:27	06:57	12:46	16:35	18:35	20:05
Фарғона	04:42	06:12	12:01	15:50	17:50	19:20
Қарши	05:03	06:33	12:22	16:11	18:11	19:41

жиҳатдан гуруҳга қабул қилинмаслик оқибатида ҳис қилинган изтироб яхшидир. Гуруҳнинг эътиборини тортиш умидида ўқув жараёнида ўзини кўрсатишга ҳаракат қиладиган ёш фойдали иш билан банд бўлади.

Қисқаси, туйғулар ҳаёт моторимизнинг ёқилғисидир. Улар туфайли орзу қиламиз, ҳаракатда бўламиз, ютуқлар қувончини ҳис қиламиз. Туйғуларнинг гоҳо бизга азоб беришлари биз учун огоҳлантириш ва ҳақиқатлар билан юзлашиш имкони бўлиши мумкин.

Сабоҳат Бозорова тайёрлади

Оилавий масалада эр билан хотин ўртасида то-тувлиқ ва маслаҳатлашиб иш тутиш бўлмаса, бундай оила азоб ва машаққат масканига айланади.

Олимат ал-Банот

Тараққий этган миллатларни оналари ўқитар экан, биз аввал оналаримизни ўқитиб, уларга тип ўргатмоғимиз керак, чунки бизнинг илм ва тилсизлигимиз улардандир.

Маҳмудхўжа Бөҳбудий

6

2012
ОКТАБРЬНафси эммоқда вужуд жафо
чекса-да, кўнгил сафоси бордир.

20

1433

Зулкайда

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:53	06:23	12:10	15:58	17:58	19:28
Андижон	04:41	06:11	11:58	15:46	17:46	19:16
Бухоро	05:14	06:44	12:31	16:19	18:19	19:49
Гулистан	05:00	06:30	12:17	16:05	18:05	19:35
Жиззах	04:59	06:29	12:16	16:04	18:04	19:34
Навой	05:12	06:42	12:29	16:17	18:17	19:47
Наманган	04:43	06:13	12:00	15:48	17:48	19:18
Нукус	05:31	07:01	12:48	16:36	18:36	20:06
Самарқанд	05:02	06:32	12:19	16:07	18:07	19:37
Термиз	05:00	06:30	12:17	16:05	18:05	19:35
Урганч	05:28	06:58	12:45	16:33	18:33	20:03
Фаргона	04:43	06:13	12:00	15:48	17:48	19:18
Қарши	05:04	06:34	12:21	16:09	18:09	19:39

* * *

Эркак киши гўё – соз,
Чолғучиси – аёллар.
Созлаб, бураб пардага
Солувчиси – аёллар...

Созанда ҳам моҳиру
Ҳам доно бўлса агар.
Яратиши мумкин соз
Буюк мумтоз асарлар.

“Эрим – у, эрим – бу”, деб
Бас қил, аёл, нолишни.
Соз жойида, фақат сен
Билмаяпсан чалишни.

Марҳабо Каримова

*Киши аҳли аёлига ишлатиш учун қарз сўраб,
кейин уни узишга ҳаракат қилса-ю шу қарз билан
вафот этиб қолса, Аллоҳ таоло унинг даъвогарлари-
ни рози қилади.*

Ҳасан Басрий

Чарчаган ақлга уйқу, ҳасрат чек-
кан қалбга эса севги орам беради.

2012
ОКТАБРЬ

7

Зулқайда 1433 21

ЯКШАНБА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:54	06:24	12:10	15:57	17:57	19:27
Андижон	04:42	06:12	11:58	15:45	17:45	19:15
Бухоро	05:15	06:45	12:31	16:18	18:18	19:48
Гулистон	05:01	06:31	12:17	16:04	18:04	19:34
Жиззах	05:00	06:30	12:16	16:03	18:03	19:33
Навобий	05:13	06:43	12:29	16:16	18:16	19:46
Наманган	04:44	06:14	12:00	15:47	17:47	19:17
Нукус	05:32	07:02	12:48	16:35	18:35	20:05
Самарқанд	05:03	06:33	12:19	16:06	18:06	19:36
Термиз	05:01	06:31	12:17	16:04	18:04	19:34
Урганч	05:29	06:59	12:45	16:32	18:32	20:02
Фарғона	04:44	06:14	12:00	15:47	17:47	19:17
Қарши	05:05	06:35	12:21	16:08	18:08	19:38

ОЛТИН БИЛАН ЁЗИЛГАН СЎЗЛАР

- Оқилларнинг қайси иши яхшироқ?
- Ёмонни ёмон йўлдан қайтариш.
- Одамларнинг қайси иши кўпроқ зарар келтиради?
- Халқ кўзидан яширин айблари.
- Умрнинг қайси соатини зое кетган деб ҳисобламоқ керак?
- Бировга яхшилик қилиши мумкин бўлган, аммо қилмаган соатни.
- Ҳукмлардан қайсиларини вожиб билмоқ керак?
- Булар учта: биринчиси Оллоҳ таоло ҳукми, иккинчиси оқиллар ҳукми, учинчиси ота-она ҳукми.
- Инсон ҳаёти учун энг зарур нарса нима?
- Фароғат ва хотиржамлик.
- Ўлимдан баттарроқ нарса нима?
- Фақирлик.
- Дўстликка раҳна соладиган иллатлар қайси?
- Тўрт нарса: улуғлардаги бахиллик, донишмандлардаги кибру ҳаво, аёллардаги бешармлик ва эраклардаги ёлғончилик.
- Одамларнинг ишини барбод қилувчи нарса нима?
- Золимларни улуғлаш.

8

2012
ОКТАБРЬУмид инсон ҳаётини жоиланти-
рар. Умидсиз инсон жоисиз мурда
кабидир.

22 1433 Зулқайда

ДУШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:55	06:25	12:10	15:55	17:55	19:25
Андижон	04:43	06:13	11:58	15:43	17:43	19:13
Бухоро	05:16	06:46	12:31	16:16	18:16	19:46
Гулистон	05:02	06:32	12:17	16:02	18:02	19:32
Жиззах	05:01	06:31	12:16	16:01	18:01	19:31
Навоий	05:14	06:44	12:29	16:14	18:14	19:44
Наманган	04:45	06:15	12:00	15:45	17:45	19:15
Нукус	05:33	07:03	12:48	16:33	18:33	20:03
Самарқанд	05:04	06:34	12:19	16:04	18:04	19:34
Термиз	05:02	06:32	12:17	16:02	18:02	19:32
Урганч	05:30	07:00	12:45	16:30	18:30	20:00
Фарғона	04:45	06:15	12:00	15:45	17:45	19:15
Қарши	05:06	06:36	12:21	16:06	18:06	19:36

- Қайси йўл билан бойлик топиш мумкин?
- Илму ҳикматга эҳтиром йўли билан.
- Табибларга ҳожат қолмаслиги учун нима қилишим лозим?
- Оз е, оз ухла, оз сўзла.
- Одамларнинг қайси бири ақллироқ?
- Оз сўзлаб, кўп тинглайдиган ва кўп биладигани.
- Хорликка нима сабаб бўлади?
- Ялқовлик ва ахлоқсизлик.
- Ғамга нима сабаб бўлади?
- Ёлғизлик.
- Номусу ҳамиятни нима барбод қилади?
- Тама.
- Жаҳонда қайси фазилат эзгуроқ?
- Тавозуъ ва беминнат саховат.
- Жаҳонда қайси феъл ёмон саналади?
- Икки нарсa: ҳукмдорлардаги енгилтаклик ва бойлардаги бахиллик.
- Тавозуънинг асоси нимада?
- Пок юзпи бўлиш ва оқибатда ўзидан мамнун қолишда.
- Кимдан маслаҳат сўрай?
- Уч фазилатга – поклик, яхшиларга муҳаббат ва чуқур билимга эга бўлган кишидан.

Сабр дорисидан ҳамиша фойдалангин. У дориларнинг энг сифатлисидир.

2012
ОКТАБРЬ

9

Зулқайда 1433 23

СЕШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:56	06:26	12:09	15:53	17:53	19:23
Андижон	04:44	06:14	11:57	15:41	17:41	19:11
Бухоро	05:17	06:47	12:30	16:14	18:14	19:44
Гулистон	05:03	06:33	12:16	16:00	18:00	19:30
Жиззах	05:02	06:32	12:15	15:59	17:59	19:29
Навой	05:15	06:45	12:28	16:12	18:12	19:42
Наманган	04:46	06:16	11:59	15:43	17:43	19:13
Нукус	05:34	07:04	12:47	16:31	18:31	20:01
Самарқанд	05:05	06:35	12:18	16:02	18:02	19:32
Термиз	05:03	06:33	12:16	16:00	18:00	19:30
Урганч	05:31	07:01	12:44	16:28	18:28	19:58
Фарғона	04:46	06:16	11:59	15:43	17:43	19:13
Қарши	05:07	06:37	12:20	16:04	18:04	19:34

– Эзгулик нималарда намоён бўлади?

– Тавозуъ, яъни тамасиз хокисорлик, бөминнат саховат ва мукофот кутмасдан қилинадиган хизматда.

– Баъзи одамлар эҳтиёж сезадиган нарсалар нима?

– Уч наrsa: оқиллар донишмандлар билан маслаҳатлашишга, кучли лашкарбошилар ҳийла ва айёрликка, покдомон зоҳидлар ибодатга ҳамиша эҳтиёж сезади.

– Қайси фазилатларни одамлар кўпроқ қадрлайдилар?

– Уч нарсани: бировларга ситам ўтказмаслик, ёлғон сўзламаслик, гап билан бировни хафа қилмасликни.

– Агар илм ўргансам, нима топаман?

– Агар кичик бўлсанг, улуғ ва машҳур бўласан, камбағал бўлсанг, бойлик орттирасан, машҳур бўлсанг, янада машҳурроқ бўласан.

– Мол-дунё тўплашдан мақсад нима?

– Зиммадаги қарзларни узиш, ота-онанинг турмушини таъминлаш, душманни дўстга айлантириш, дўсту душман билан муроса қилиш.

(Давоми келгуси сонда)

10

2012
ОКТАБРЬ

Сабр моддият ва маънавиятнинг
таълиқидир. Уни вайрон қилиш
моддият ва маънавиятни вайрон
қилмоқ демакдир.

24

1433

Зулқайда

ЧОРШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:57	06:27	12:09	15:52	17:52	19:22
Андижон	04:45	06:15	11:57	15:40	17:40	19:10
Бухоро	05:18	06:48	12:30	16:13	18:13	19:43
Гулистон	05:04	06:34	12:16	15:59	17:59	19:29
Жиззах	05:03	06:33	12:15	15:58	17:58	19:28
Навоий	05:16	06:46	12:28	16:11	18:11	19:41
Наманган	04:47	06:17	11:59	15:42	17:42	19:12
Нукус	05:35	07:05	12:47	16:30	18:30	20:00
Самарқанд	05:06	06:36	12:18	16:01	18:01	19:31
Термиз	05:04	06:34	12:16	15:59	17:59	19:29
Урганч	05:32	07:02	12:44	16:27	18:27	19:57
Фарғона	04:47	06:17	11:59	15:42	17:42	19:12
Қарши	05:08	06:38	12:20	16:03	18:03	19:33

ШОЛҒОМНИНГ ШАРОФАТИ

Шолғом айниқса куз, қиш ва баҳор фаслларида шамоллаш ва грипп касалликларига қарши яхши даводир. Ибн Сино дейдики: Ҳар қандай шолғомнинг энг яхшиси – семиз гўшт билан қайнатилганидир... Семиз гўшт билан пиширилган шолғом кўкракни ва томоқни юмшатади. Гўшт билан қайнатилган шолғом кучли озуқа бўлади... Шолғомнинг қайнатмаси бод бўғинларнинг зирқираб оғришига қарши шу ўринга қўйиб боғланса кўп манфаат етади... Шолғомни пишириб ёки хомлигича ейилса кўзга фойда қилади.

Ушбу неъматнинг шифолиги тўғрисида фақат Ибн Синогина эмас, қадимда Ҳасрат исмли табиб ҳам ўзининг "Хусайн тухфаси" номли тиббий достонида куйидагиларни ёзади:

*Иссиқ бўлар шолғом ким еса такрор,
Кўрлар шолғом есин, деган масал бор.*

*Чунки у кўзларга беради қувват,
Хому пишиғида бор шундай хислат.*

*Шишганда совуқдан қўл ёки оёқ,
Наф қилади шолғом суркалгани чоқ.*

Заҳириддин Муҳаммад Бобур саройида табиблик вазифасини ўтаган Юсуфий ал Хиравий (Юсуф табиб)

Тилинг ва дилинг бир
булмагунча ҳақиқий инсон
бўлалмайсан.

2012
ОКтябрь 11

Зулқайда 1433 25

ПАЙШАНБА	Тонг	Кўш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:58	06:28	12:09	15:50	17:50	19:20
Андижон	04:46	06:16	11:57	15:38	17:38	19:08
Бухоро	05:19	06:49	12:30	16:11	18:11	19:41
Гулистон	05:05	06:35	12:16	15:57	17:57	19:27
Жиззах	05:04	06:34	12:15	15:56	17:56	19:26
Навоий	05:17	06:47	12:28	16:09	18:09	19:39
Наманган	04:48	06:18	11:59	15:40	17:40	19:10
Нукус	05:36	07:06	12:47	16:28	18:28	19:58
Самарқанд	05:07	06:37	12:18	15:59	17:59	19:29
Термиз	05:05	06:35	12:16	15:57	17:57	19:27
Урганч	05:33	07:03	12:44	16:25	18:25	19:55
Фарғона	04:48	06:18	11:59	15:40	17:40	19:10
Қарши	05:09	06:39	12:20	16:01	18:01	19:31

нинг "Яхши нарсаларнинг фойдалари" номли тиббий
рисоласи бор. Унда ҳам шолғом, айниқса унинг уруғи
кўпгина дардларга даво эканлиги ёзилган:

*Шолғом уруғини туйиб-майдалаб,
Асал билан қўшиб қилсанг истәъмол
Ичингни юмшатар, захарни кесар,
Бөлингни бақувват қилади дарҳол.*

«Шолғомнинг шарофати» китобидан

Абу Али ибн Сино деди:

- Одатда, одам таомни ейди, лекин таом ҳам баъзида одамни ейиши мумкин.*
- Бу қанақа таом экан? - ҳайрон бўлиб сўрашди ундан.*
- Ҳаддан ташқари кўп ейилган таом, - жавоб берди улуғ ҳаким.*

* * *

Арастудан:

- Сизнинг бошқалардан фарқингиз нима? - деб сўрабдилар.*
- Баъзи кишилар фақат овқат ейиш учун яшайдилар, мен эса яшаш учун овқат ейман, - деди у.*

12

2012
ОКТАБРЬСен қалбингни мол-дунғ билан
эмас, ҳақиқий севги билан бойит.

26 1433 Зулқайда

ЖУМА	Тонг	Күеш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	04:59	06:29	12:09	15:49	17:49	19:19
Анджон	04:47	06:17	11:57	15:37	17:37	19:07
Бухоро	05:20	06:50	12:30	16:10	18:10	19:40
Жилистон	05:06	06:36	12:16	15:56	17:56	19:26
Гулистан	05:05	06:35	12:15	15:55	17:55	19:25
Навобий	05:18	06:48	12:28	16:08	18:08	19:38
Наманган	04:49	06:19	11:59	15:39	17:39	19:09
Нукус	05:37	07:07	12:47	16:27	18:27	19:57
Самарқанд	05:08	06:38	12:18	15:58	17:58	19:28
Термиз	05:06	06:36	12:16	15:56	17:56	19:26
Урганч	05:34	07:04	12:44	16:24	18:24	19:54
Фарғона	04:49	06:19	11:59	15:39	17:39	19:09
Қарши	05:10	06:40	12:20	16:00	18:00	19:30

ОҚИЛОНА ҲУКМ

Анушервони одил замонида бир киши қўшнисининг ҳовлисини сотиб олди. Кунлардан бир куни ер чопайтиб, ҳовли чеккасидаги дарахт ёнидан бир кўза тилла топиб олди. Кўзани қўлтиқлаб, ҳовли сотган одамнинг олдига борди.

– Ҳовли чеккасидаги дарахт ёнидан мана бу хазинани топиб олдим. Уни сен қўмган бўлсанг керак, демак, у сеники, – деди.

– Йўқ, – деди ҳалиги одам, – мен ҳовлини ёри ва дарахтлари билан биргаликда сенга сотганман, шунинг учун энди бу хазина ҳам сеники.

Улар узоқ тортишиб, охири ажрим қилишни истаб, Анушервони одилнинг ҳузурига бордилар. Воқеани сурштириб билгач, ҳукмдор улардан сўради:

– Фарзандларингиз борми?

– Ҳа, – деди улардан бири, – менинг ўғлим бор.

– Менинг эса қизим, – деди иккинчиси.

– Унда қуда-анда тутининглар, – маслаҳат берди Анушервони одил, – хазинани эса куёв билан келинга туҳфа қилинглар.

“Шарқ ривоятлари” китобидан

Сенга ширил сўзлаганни эшитганимги каби аччиқ гапирганимги ҳам тингла. Чунки ўша аччиқ сўз нафсинг учун энг зарур дори бўлур.

2012
ОКТАБРЬ

13

Зулқайда 1433 27

ШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:00	06:30	12:08	15:47	17:47	19:17
Андижон	04:48	06:18	11:56	15:35	17:35	19:05
Бухоро	05:21	06:51	12:29	16:08	18:08	19:38
Гулистон	05:07	06:37	12:15	15:54	17:54	19:24
Жиззах	05:06	06:36	12:14	15:53	17:53	19:23
Навоий	05:19	06:49	12:27	16:06	18:06	19:36
Наманган	04:50	06:20	11:58	15:37	17:37	19:07
Нукус	05:38	07:08	12:46	16:25	18:25	19:55
Самарқанд	05:09	06:39	12:17	15:56	17:56	19:26
Термиз	05:07	06:37	12:15	15:54	17:54	19:24
Урганч	05:35	07:05	12:43	16:22	18:22	19:52
Фарғона	04:50	06:20	11:58	15:37	17:37	19:07
Қарши	05:11	06:41	12:19	15:58	17:58	19:28

МУБОРАК ВАСИЯТЛАР

Эй ўғлим! Сенга васият этурманки, барча ҳолларингда илм, адаб ва тақво устида бўлгайсан!

Жоҳил сўфийлардан қоч!

Шухрат кетидан югурма, шуҳратдан сақлан! Чунки шуҳратда офат бор. Кўзинг мақомларда ҳам бўлмасин, доимо ўзингни паст тут.

Номаҳрам аёллар, танимаган авом инсонлар билан улфат бўлма!

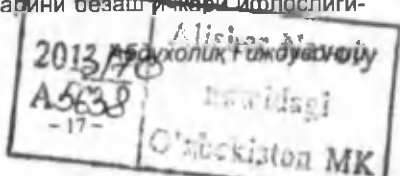
Ҳар қачон ўз ёлғизлигингда Ҳақ билан бирга бўл!
Ҳалол е, шубҳали ишлардан сақлан.

Дунёталаб бўлмаки, унга боғлансанг, динингни елга берасан!

Кўп кулма, қаҳқаҳа отмасликка ҳаракат қил! Кулги қалбни ўлдиради.

Ҳар кимга шафқат кўзи билан қара, ҳеч кимни таҳқирлама ва ҳақир кўрма!

Ташингни безаб-бежамаки, ташки ободлик ички харобалиқдандир. Ташқарини безашлик ҳақиқат ифлослигига ишоратдир.

14

2012
ОКТАБРЬ

28 1433 31.10.2012

«Сени бегадани, сенга кўнгул
бергани тиктор унутма! Чунки
сезмоқ овқўнгул бермақ энг му-
қаддас амонат санатур.

ЯКШАНБА	Тонг	Кўнгул	Пешинг	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:02	06:32	12:08	15:45	17:45	19:15
Андижон	04:50	06:20	11:56	15:33	17:33	19:03
Бухоро	05:23	06:53	12:29	16:06	18:06	19:36
Гулистон	05:09	06:39	12:15	15:52	17:52	19:22
Жиззах	05:08	06:38	12:14	15:51	17:51	19:21
Навоий	05:21	06:51	12:27	16:04	18:04	19:34
Наманган	04:52	06:22	11:58	15:35	17:35	19:05
Нукус	05:40	07:10	12:40	16:23	18:23	19:53
Самарқанд	05:11	06:41	12:17	15:54	17:54	19:24
Термиз	05:09	06:39	12:15	15:52	17:52	19:22
Урганч	05:37	07:07	12:43	16:20	18:20	19:50
Фаргона	04:52	06:22	11:58	15:35	17:35	19:05
Қарши	05:13	06:43	12:19	15:56	17:56	19:26

БИР ЧИМДИМ ҚУВОНЧ

Жеррининг атрофидагилар уни жуда яхши кўрардилар. Унинг кайфияти ҳар доим жойида, ҳар нарса-нинг яхши томонини гапиришга ҳаракат қиларди. Атрофидагиларга ҳеч нолиб гапирмасди. Кимдир ундан «Аҳволинг қалай?» деб сўраганида «Ўқдайман», деб жавоб берарди. Жерри табиатан шунақа инсон эди. Ҳамкасбларидан кимдир ёмон аҳволга тушиб қолдиган бўлса уларнинг ёнига чопар ҳамда вазиятга ижобий ёндашиш кераклигини, ҳар қандай ёмонликнинг ортида бир яхшилиқ борлигини тушунтиришга ҳаракат қиларди. Унинг бундай ҳаракатлари мени жудаям ҳайрон қолдирарди ва бир кунги ёнига бориб буни қандай уддалай олиши ҳақида сўрадим:

– Қандай қилиб ҳар нарсада ўзингни бунақа тута оласан? Доимо хурсандсан, одамларнинг кўзига сендан бахтли одам йўқдек. Буни қандай уддалайсан?

– Бугун сенинг олдинда иккита йўл бор. Бугун кайфиятинг ёмон ёки яхши бўлиши мумкин. Албатта мэн хурсандчиликни, кайфиятим яхши бўлишини танлайман. Қандайдир бир ёмон воқеа бўлганида ҳам менинг яна иккита йўлим бор: бўлган воқеа олдида таслим бўлиш ёки ўша воқеадан ўзимга сабоқ олиш. Мэн бошим-

ДУШАНБА	Тонг	Кӯш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:03	06:33	12:08	15:44	17:44	19:14
Андижон	04:51	06:21	11:56	15:32	17:32	19:02
Бухоро	05:24	06:54	12:29	16:05	18:05	19:35
Гулистон	05:10	06:40	12:15	15:51	17:51	19:21
Жиззах	05:09	06:39	12:14	15:50	17:50	19:20
Навоий	05:22	06:52	12:27	16:03	18:03	19:33
Наманган	04:53	06:23	11:58	15:34	17:34	19:04
Нукус	05:41	07:11	12:46	16:22	18:22	19:52
Самарқанд	05:12	06:42	12:17	15:53	17:53	19:23
Термиз	05:10	06:40	12:15	15:51	17:51	19:21
Урганч	05:38	07:08	12:43	16:19	18:19	19:49
Фарғона	04:53	06:23	11:58	15:34	17:34	19:04
Қарши	05:14	06:44	12:19	15:55	17:55	19:25

га тушган бундай воқеалардан ўзимга сабоқ чиқаришга ҳаракат қиламан. Кимдир ёнимга нимадандир шикоят қилиб келганида менда яна танлаш учун иккита йўл бор. Шикоятни қабул қилиш ёки унга ҳаётнинг ижобий томонларини тушунтириш. Мен албатта ижобий томонларни тушунтиришни танлайман

– Йўқ, бунақа бўлиши мумкин эмас, – дея норозилик билдирдим. – Демак шунчалик осон, шундайми?..

– Ҳа, бу шунчалик осон, – дея жавоб берди Жерри. Ҳаёт танловлардан, ечимлардан иборат. Ҳар қандай ёмон воқеанинг, ҳар қандай муаммонинг ҳам бир ечими бўлади. Чунки улар Яратганнинг биз бандаларига юборган синовларидандир. Сен шундай вазиятларда қандай йўл тутасан? Ҳаракатларинг одамларга қандай таъсир қилади, яъни сен ҳаётда қандай яшашни танлайсан?

Жеррининг гаплари мени жуда таъсирлантирарди. Шундан кейин уни узоқ вақт кўрмадим. Лекин ҳаётимда тахтсиз ҳодисалар рўй берганида, муштлашиш ўрнига турсага келиш йўлини танлаганимда доимо Жеррига эсимга тушар эди.

Йиллар ўтиб Жеррининг бошига ёмон бир кулфат тушибди: талон-тарож қилиш учун келган ўғрилар Жерри

16

2012
ОКТАБРЬ*Серзарда одам тез енглади.
Юмшоқ табиатлини енгиш
қийин.*

30 1433 Зулқаъда

СЕШАНБА	Тонг	Күёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:04	06:34	12:08	15:42	17:42	19:12
Андижон	04:52	06:22	11:56	15:30	17:30	19:00
Бухоро	05:25	06:55	12:29	16:03	18:03	19:33
Гулистон	05:11	06:41	12:15	15:49	17:49	19:19
Жиззах	05:10	06:40	12:14	15:48	17:48	19:18
Навой	05:23	06:53	12:27	16:01	18:01	19:31
Наманган	04:54	06:24	11:58	15:32	17:32	19:02
Накус	05:42	07:12	12:46	16:20	18:20	19:50
Самарқанд	05:13	06:43	12:17	15:51	17:51	19:21
Термиз	05:11	06:41	12:15	15:49	17:49	19:19
Урганч	05:39	07:09	12:43	16:17	18:17	19:47
Фаргона	04:54	06:24	11:58	15:32	17:32	19:02
Қарши	05:15	06:45	12:19	15:53	17:53	19:23

рини қаттиқ ярадор қилишибди. Операцияси 18 соат давом этибди. Жерри ҳафталаб реанимация бўлимида қолиб кетибди. Шифохонадан чиққанида танасида ҳали ҳам ўқларнинг изи бор экан. Мен уни бу воқеадан олти ой ўтганидан кейин кўрдим. «Аҳволинг қалай?» – деб сўрадим. «Отдекман», – дея жавоб берди.

– Бу воқеадан кейин нималарни бошдан кечирдинг, нималарни ҳис қилдинг, Жерри? – дедим.

– Ёрда ётганимда иккита йўлим бор деб ўйладим. Ё яшашни танлашим керак, ё бўлмаса ўлимни... Мен яшашни танладим.

– Қўрқмадингми, ақлингни йўқотмадингми?

– Тез ёрдам машинасида келганлар ажойиб одамлар эди. Менга ҳадеб хавотир олма, соғайиб кетасан, дейишарди. Лекин шифокорлар ва ҳамширалар мени беморлар замбилида олиб кетишаркан, уларнинг юз ифодаларини кўрганимда илк бор ичимда қандайдир кўрқув ҳис қилдим. Бу кўзлар менга «бу одам ўлган», дейишарди. Нимадир қилмасам бироздан кейин ҳақиқатда ўлик одамга айланардим.

– Нима қилдинг? – деб хавотир билан сўрадим.

– Бақувват бир ҳамшира тепамга келиб нимага аллергиям бор-йўқлигини сўради. «Ҳа, бор, – деб жавоб

Доимо қўшинингга, хаста, зарибга
 яқин бўл. Аҳвадини сўра. Бу пайғам-
 барлар йўлидир, сен ҳам айнан шу
 йулни тут.

2012
 ОКТЯБРЬ

17

Ўзбекистон Республикаси 1433

1

ЧОРШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:05	06:35	12:08	15:41	17:41	19:11
Андижон	04:53	06:23	11:56	15:29	17:29	18:59
Бухоро	05:26	06:56	12:29	16:02	18:02	19:32
Гулистон	05:12	06:42	12:15	15:48	17:48	19:18
Жиззах	05:11	06:41	12:14	15:47	17:47	19:17
Навоий	05:24	06:54	12:27	16:00	18:00	19:30
Наманган	04:55	06:25	11:58	15:31	17:31	19:01
Нукус	05:43	07:13	12:46	16:19	18:19	19:49
Самарқанд	05:14	06:44	12:17	15:50	17:50	19:20
Термиз	05:12	06:42	12:15	15:48	17:48	19:18
Урганч	05:40	07:10	12:43	16:16	18:16	19:46
Фарғона	04:55	06:25	11:58	15:31	17:31	19:01
Қарши	05:16	06:46	12:19	15:52	17:52	19:22

бердим... – Боор». Ҳамширалар ва докторлар жимиб қолишди. Чуқур бир нафас олиб ўзимни ўнглаб олдим ва «Мени ўқларга аллергиям бор», – дея бақириб юбордим.

Докторлар ва ҳамширалар кула бошлашди.

– Мени тирик инсондек операция қилинг, қорнимни ёриб бир мурда каби эмас, – дея яна бақирдим.

Жерри фақатгина докторларнинг ҳаракатлари туйқайлигига эмас, ўзининг ижобий фазилатлари, ҳаётга бўлган умиди, ишончи туйқайли ҳам ҳаётга қайтди.

Жеррининг ҳаётга қайтиши мен учун янги бир дарс бўлди. Ҳар куни ҳаётимизда тўла-тўқис яшашни танлашга имконимиз ва ҳаққимиз борлигини, ҳаётда ҳамма нарса бизнинг танлаган йўлимизга боғлиқ эканлигини ундан ўргандим.

Элдона Тоғаева тайёрлади.

*Мусибат етганда аввал дақиқа,
 Ўзингни ушласанг, собир бўлурсан.
 Доду фарёд солиб сочингни юлсанг,
 Ошланг, ўзингга жабир бўлурсан.*

Анвар Ҳожиаҳмад

18

2012
ОКТАБРЬ*Ҳар бир нарсанинг меваси бор.
Амал ҳам қалбдаги ниятнинг
меvasидир.*

2 1433 Зулҳижжа

ПАЙШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:06	06:36	12:07	15:39	17:39	19:09
Андижон	04:54	06:24	11:55	15:27	17:27	18:57
Бухоро	05:27	06:57	12:28	16:00	18:00	19:30
Гулистон	05:13	06:43	12:14	15:46	17:46	19:16
Жиззах	05:12	06:42	12:13	15:45	17:45	19:15
Навоий	05:25	06:55	12:26	15:58	17:58	19:28
Наманган	04:56	06:26	11:57	15:29	17:29	18:59
Нукус	05:44	07:14	12:45	16:17	18:17	19:47
Самарқанд	05:15	06:45	12:16	15:48	17:48	19:18
Термиз	05:13	06:43	12:14	15:46	17:46	19:16
Урганч	05:41	07:11	12:42	16:14	18:14	19:44
Фарғона	04:56	06:26	11:57	15:29	17:29	18:59
Қарши	05:17	06:47	12:18	15:50	17:50	19:20

ОИЛАНИНГ МАИШАТИ ВА ИДОРАСИ

Модомики эр-хотин бир-бирларига ҳаёт шериклари ва йўлдоши эканлар бас, улар тирикчиликнинг баъзи ишлари ва масъулиятини ўз зиммаларига олиб, шуларни бажаришлари лозим. Маълумки, яшаш учун пул ва пул топиш учун саъй ва амал лозим. Аёллар эркакларга ўхшаб ҳаёт мушкулотларига тоб бермай, турмуш таҳлилига қодир эмаслар. Тажрибасизлик ва заиф мижозлари устига аёл зоти баъзи йиллари тўққиз ой «ҳомиладорлик» юкини кўтариб юради, бола туғилишидан бошлаб тарбияси билан машғул бўлади. Яна бориб ишлаб пул топиш эса уларга мушкулдир. Ишлаб, саъй-ҳаракат қилиб пул топиш бу эркакларнинг бурчидир. Эркаклар бор куч-қудратларини ишга солиб, пул топиб бир қисмини аҳли аёллари эҳтиёжлари учун сарф қилишлари лозим. Пули ва бойлиги бор кишилар бола-чақалари ва аҳли аёлларининг нафақалари хусусида зикналик қилсалар, ё нафақаларини бериб миннат қилсалар, ёки оила аъзоларининг ўлмаслиги учун бош-кўздан садақа бериб, ўзлари бошқа жойларда айш-ишрат билан машғул бўлсалар, зулм ва инсофсизлик қилишларига шубҳа йўқдир.

Дарахт кўн гуллайди. Аммо ҳар бир гул мева беравермайди. Айрим одамларнинг сўзлари, амаллари ҳам шунга ўхшайди.

2012
ОКТАБРЬ **19**

Зулҳижжа 1433 / 3

ЖУМА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:07	06:37	12:07	15:38	17:38	19:08
Андижон	04:55	06:25	11:55	15:26	17:26	18:56
Бухоро	05:28	06:58	12:28	15:59	17:59	19:29
Гулистон	05:14	06:44	12:14	15:45	17:45	19:15
Жиззах	05:13	06:43	12:13	15:44	17:44	19:14
Навоий	05:26	06:56	12:26	15:57	17:57	19:27
Наманган	04:57	06:27	11:57	15:28	17:28	18:58
Нукус	05:45	07:15	12:45	16:16	18:16	19:46
Самарқанд	05:16	06:46	12:16	15:47	17:47	19:17
Термиз	05:14	06:44	12:14	15:45	17:45	19:15
Урганч	05:42	07:12	12:42	16:13	18:13	19:43
Фарғона	04:57	06:27	11:57	15:28	17:28	18:58
Қарши	05:18	06:48	12:18	15:49	17:49	19:19

Умар (р. а.)дан ривоят бор: «Пайғамбар одатлари бани Назир қабиласининг хурмоларини сотиб олиб аҳли аёлларининг бир йиллик озуқалари сифатида олиб қўйиш эди».

Ибн Масъуд (р. а.) ривоят қилади: «Набий алайҳиссалом дедилар: «Эр аҳли аёлига савоб нияти билан нафақа берса, ана шу нафақаси эр учун садақа савобини беради».

Сухбон (р. а.) баён қилади: «Набий алайҳиссалом айтдиларки: «Ўз ҳамжинсларининг мадади учун сарфланган эркакнинг энг яхши харажатлари бу аҳли аёллари учун сарфланган пулдир».

Абдуллоҳ ибн Умар (р. а.)дан шундай нақл бор: «Набий алайҳиссалом айтдилар: «Ўз аҳли байтидан нафақани дариг тутган эркак катта гуноҳ қилади».

Абдурауф Фитрат "ОИЛА" асаридан

*Хотин содиқ – ани севгил азиз эр,
Ҳар оғир ишда ҳам доим сени дер.*

Сайфи Саройи

20**2012
ОКТАБРЬ***Дуоларнинг энг яхшиси ризалик,
нафсининг ислоҳи учун қилинган
дуодир.***1433 Зулҳижжа**

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:08	06:38	12:07	15:36	17:36	19:06
Андижон	04:56	06:26	11:55	15:24	17:24	18:54
Бухоро	05:29	06:59	12:28	15:57	17:57	19:27
Гулистон	05:15	06:45	12:14	15:43	17:43	19:13
Жиззах	05:14	06:44	12:13	15:42	17:42	19:12
Навоий	05:27	06:57	12:26	15:55	17:55	19:25
Наманган	04:58	06:28	11:57	15:26	17:26	18:56
Нукус	05:46	07:16	12:45	16:14	18:14	19:44
Самарқанд	05:17	06:47	12:16	15:45	17:45	19:15
Термиз	05:15	06:45	12:14	15:43	17:43	19:13
Урганч	05:43	07:13	12:42	16:11	18:11	19:41
Фарғона	04:58	06:28	11:57	15:26	17:26	18:56
Қарши	05:19	06:49	12:18	15:47	17:47	19:17

Дунё табибларидан тавсиялар

Юздаги сариқ ва кул ранг доғларга табиблар воситаси

Тайёрланади: 2/3 қисм янги, пастеризация қилинмаган сут ва бир қисми тиббий спирт олиб аралаштирилади. Тунги уйқуга ётишдан олдин шу аралашма юзга суртилади.

Яна бошқа аралашма.

Тайёрланади: 30 гр водород перекиси олинади. 2 томчи нашатир спирти билан аралаштирилади. Агар доғларнинг келиб чиқиши тана ичидан бўлмаса, у ҳолда табиблар тунги уйқудан олдин илиқ зайтун ёғини суртишни тавсия қиладилар.

Ёш болалардаги ширинча (золотуха)га восита

Қора қорағатнинг 200 гр япроқлари, бир неча ёш новдалари олинади. Бир идишга солиб устидан 1,2 литр сув қуйилади. Дамлама тайёрлаш учун духовкада 2 соат тутилади. Илиқ ҳолдаги дамлама билан ёш бола 10-15 дақиқа давомда чўмилтирилади. Бола чўмилтирилиб бўлгандан кейин ўраб қуйилади.

Сени мақтовчилардан қач. Улар-
нинг мадҳи қалбингни ўлдирди.

2012
ОКТАБРЬ 21

Зулҳижжа 1433 5

ЯКШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:09	06:39	12:07	15:35	17:35	19:05
Андижон	04:57	06:27	11:55	15:23	17:23	18:53
Бухоро	05:30	07:00	12:28	15:56	17:56	19:26
Гулистон	05:16	06:46	12:14	15:42	17:42	19:12
Жиззах	05:15	06:45	12:13	15:41	17:41	19:11
Навоий	05:28	06:58	12:26	15:54	17:54	19:24
Наманган	04:59	06:29	11:57	15:25	17:25	18:55
Нукус	05:47	07:17	12:45	16:13	18:13	19:43
Самарқанд	05:18	06:48	12:16	15:44	17:44	19:14
Термиз	05:16	06:46	12:14	15:42	17:42	19:12
Урганч	05:44	07:14	12:42	16:10	18:10	19:40
Фарғона	04:59	06:29	11:57	15:25	17:25	18:55
Қарши	05:20	06:50	12:18	15:46	17:46	19:16

Геморройнинг ҳамма хилини даволашда оддий, энг яхши халқ усули

Бутун Сибир, бутун Россия ва бутун Осиё бўйича бу усул билан айнан миллионлаб одамлар соғайиб кетишган.

Пиширилмаган картошқадан катта бармоқ шаклида ва узунлиги 7-8 см свеча тайёрланади. Ана шу свеча-картошқани уйқудан олдин ҳаммаси киритилиб қўйилади. Бу касал билан азобланган кўпчилик беморлар свеча-картошқадан бутун кун мобайнида фойдаланадилар.

"Геморройга қарши чой" ечими

"Даволаниш" китобининг 1-жилди чиққандан кейин муаллиф Сан-Францискода ниҳоятда ҳурматли жаноб билан учрашиб қолди. Тамбов шахрининг Вернер до-рихонасида сотилаётган машҳур чой гемморойга қарши деб, ана шу жаноб "Худо урсин" деб онт ичиб гапирди.

Бир вақтлар ўзининг гемморойини шу чойни ичиб бутунлай даволанганлигини тасдиқлади. Ана шу шифобахш ўтти чойга ўхшатиб дамлаб, бир кунда бир неча марта ичиш керак. Шифобахш ўтнинг номи – куш торон (қизил тасма). Русча номи: горлец птичий, спорыш.

22**2012
ОКТАБРЬ***Асло кибранмагин.
Қалбида зарра қадар кибр
бўлган инсон раҳматдан
узоқлашади.***6 1433 Зулҳижжа**

ДУШАНБА	Тонг	Кۈш	Пешин	Аср	Шом	Хуфта
Тошкент	05:11	06:41	12:07	15:31	17:33	19:03
Андижон	04:59	06:29	11:55	15:19	17:21	18:51
Бухоро	05:32	07:02	12:28	15:52	17:54	19:24
Гулистон	05:18	06:48	12:14	15:38	17:40	19:10
Жиззах	05:17	06:47	12:13	15:37	17:39	19:09
Навоий	05:30	07:00	12:26	15:50	17:52	19:22
Наманган	05:01	06:31	11:57	15:21	17:23	18:53
Нукус	05:49	07:19	12:45	16:09	18:11	19:41
Самарқанд	05:20	06:50	12:16	15:40	17:42	19:12
Термиз	05:18	06:48	12:14	15:38	17:40	19:10
Урганч	05:46	07:16	12:42	16:06	18:08	19:38
Фарғона	05:01	06:31	11:57	15:21	17:23	18:53
Қарши	05:22	06:52	12:18	15:42	17:44	19:14

ҲАР ОНАНИНГ КЕЛИН БУЛАДИГАН ҚИЗИГА НАСИҲАТИ

Эрининг қариндош ва яқинларига ҳурмат кўрсат. Қайнонанг, қайнотангни ҳурмат қил, уларни ўз отанг, ўз онанг мисолида кўр, қайнонанг ва қайнотанг тарафидан бўлган насиҳатларни ўрнига келтир, доим очиқ кўнгилли бўл. Шундай қилсанг, эрининг эътиборини қозонасан. Уларни ҳурмат қилиш, эрингни ҳурмат қилиш демақдир.

Эрининг қариндошларига иззат-иқром кўрсатишни билмайдиган аёл, ҳузур ичида яшашни билмайдиган аёл. Гул севилиб, тикан севилмайдими? Тиканни ҳам иззат қилмаган киши гул исидан бөбаҳра қолади. Эрининг қариндошларига ҳурмат кўрсатишни биламайдиган хотин эрининг кўнглини ололмайди. Ҳамма вақт унинг кўзига хунук кўринади. Бу оқила аёлнинг йўли эмас.

Эрининг сирларини бошқаларга айтма! Унинг сирини ўз сирингдай сақла. Эрининг баъзи сирларини билган вақтингда эҳтиёт бўлиб сақла, бировларга айтиб юрма. Агар сирини айтиб қўйсанг, эрининг ишон-

Умрни гафлат билан зое
ўтказмоқ ўлим билан
баробардир.

2012
ОКТАБРЬ 23

Зулҳижжа 1433 7

СЕШАНБА	Тонг	Кۈёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:12	06:42	12:07	15:30	17:32	19:02
Андижон	05:00	06:30	11:55	15:18	17:20	18:50
Бухоро	05:33	07:03	12:28	15:51	17:53	19:23
Гулистон	05:19	06:49	12:14	15:37	17:39	19:09
Жиззах	05:18	06:48	12:13	15:36	17:38	19:08
Навоий	05:31	07:01	12:26	15:49	17:51	19:21
Наманган	05:02	06:32	11:57	15:20	17:22	18:52
Нукус	05:50	07:20	12:45	16:08	18:10	19:40
Самарқанд	05:21	06:51	12:16	15:39	17:41	19:11
Термиз	05:19	06:49	12:14	15:37	17:39	19:09
Урганч	05:47	07:17	12:42	16:05	18:07	19:37
Фаргона	05:02	06:32	11:57	15:20	17:22	18:52
Қарши	05:23	06:53	12:18	15:41	17:43	19:13

чини йўқотасан, эътиборидан қоласан. Орада душманлик пайдо бўлиб, оилада барака бўлмайди. Бундай оилада ахлоқ ҳам бўлмайди.

Эрингнинг динга тўғри келадиган барча буйруқларини тўлиқ адо эт! Жаннатга кирадиган аёллар эринг динга уйғун амалларини бажарадиган хотинлардир. Эрининг юзига жаҳл билан тик қараб сўзига қулоқ солмайдиган хотинлар бахтсиздирлар.

Жон қизим! Ёдингда тутки, эринг хафа бўлганида сен хурсанд бўлишдан сақлан! Чунки унинг хафагарчилигида сенинг хурсанд кўринишинг, унинг қувонган чоғларида сенинг ғамгин бўлишинг, унга ҳамдард бўлмаслик каби бир қусурни келтириб чиқаради. Бу эса бефаҳм ва тарбияси ёмон одамларга муносиб ишдир.

(Боши ўтган сонда)

Тилингда жуда эҳтиёт бўлгин, бошинг омон сақланади,

Сўзингни қисқа қилсанг, ёшинг узаяди.

“Қадимий ҳикматлар”дан

24**2012
ОКТАБРЬ***Ҳасид ёмонларнинг, ҳавас эва ки-
ши инсонларнинг сифатидир.***8 1433 31: ҲИЖАЗИ**

ЧОРШАНБА	Тонг	Кۈш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:13	06:43	12:07	15:29	17:31	19:01
Андижон	05:01	06:31	11:55	15:17	17:19	18:49
Бухоро	05:34	07:04	12:28	15:50	17:52	19:22
Гулистон	05:20	06:50	12:14	15:36	17:38	19:08
Жиззах	05:19	06:49	12:13	15:35	17:37	19:07
Навоий	05:32	07:02	12:26	15:48	17:50	19:20
Наманган	05:03	06:33	11:57	15:19	17:21	18:51
Нукус	05:51	07:21	12:45	16:07	18:09	19:39
Самарқанд	05:22	06:52	12:16	15:38	17:40	19:10
Термиз	05:20	06:50	12:14	15:36	17:38	19:08
Урганч	05:48	07:18	12:42	16:04	18:06	19:36
Фаргона	05:03	06:33	11:57	15:19	17:21	18:51
Қарши	05:24	06:54	12:18	15:40	17:42	19:12

“Қурбонликқа олган жонлигинг сўйилаётганда ўзинг ҳам ўша ерда бўл, зеро, ҳар бир гуноҳинг ҳайвоннинг илк томчи қони ерга тушиши билан кечирилади”

Ҳадис

Расули Акрам бир ҳадиси шарифларида шундай марҳамат қиладилар: “Одам ўғли учун қурбон ҳайити кuni Аллоҳ йўлида қон чиқазиш (қурбонлик қилиш) дан ҳам севимли ва мақбулроқ амал йўқдир. Шубҳасиз, у сўйилган жонлик қиёмат кuni шохлари ва жунлари билан (гувоҳликка) келади. Ҳеч шубҳа йўқки, қурбонликнинг қони ерга тушмасдан олдин (бу ибодат) Аллоҳ даргоҳида қабул бўлади. (Бас, шундай экан) қурбонлик қилиш билан дилларингизни хушнуд этинг”

Термизий ва Ибн Можа.

“Қурбонликнинг терисини сотган кишининг, қурбони йўқ ҳисоби” (яъни, у қурбонлик сўймаган киши кабидир), дея марҳамат қилинади ҳадисда.

Қурбонлик терисини рўзғор учун керакли (қозон-товоқ каби) ашёларга алмаштира бўлади. Аммо энг афзали фақирга бермоқликдир.

Абдулазиз Мансур тайёрлади.

Фалокатдан кўп қайғурма. Чунки
фалокат ҳам қисматдир.

2012
ОКТАБРЬ 25

Зулҳижжа 1433 9

ПАЙШАНБА	Тонг	Кۈёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:14	06:44	12:06	15:27	17:29	18:59
Андижон	05:02	06:32	11:54	15:15	17:17	18:47
Бухоро	05:35	07:05	12:27	15:48	17:50	19:20
Гулистон	05:21	06:51	12:13	15:34	17:36	19:06
Жиззах	05:20	06:50	12:12	15:33	17:35	19:05
Навоий	05:33	07:03	12:25	15:46	17:48	19:18
Наманган	05:04	06:34	11:56	15:17	17:19	18:49
Нукус	05:52	07:22	12:44	16:05	18:07	19:37
Самарқанд	05:23	06:53	12:15	15:36	17:38	19:08
Термиз	05:21	06:51	12:13	15:34	17:36	19:06
Урганч	05:49	07:19	12:41	16:02	18:04	19:34
Фарғона	05:04	06:34	11:56	15:17	17:19	18:49
Қарши	05:25	06:55	12:17	15:38	17:40	19:10

ИНСОФ

Навоий шаҳри марказий деҳқон бозорининг сут-қатик растасидаги кичик бир воқеа кимнингдир ҳайратига, кимнингдир таажубига, яна кимларнингдир хайрли мулоҳазаларига сабаб бўлди, деб ўйлайман. Аслида ота-боболаримизга оддийгина бир хослик эса-да, бугун унинг қадри жуда ошган. Истарали ўрта яшар аёлнинг ҳалоллик намунаси... Келинг, яхшиси ҳикоямдан хулосани ўзингиз чиқаринг...

Олдинма-кейин кириб келган, сийратларидан она-ю бола эканлиги шундоққина билиниб турган бу икки аёлга бошда ҳеч ким эътибор бермагани рост, чунки бозор кирди-чиқди жой. Таниш нотаниш сувадаги балиқдай эмин-эркин: бирови сотади, бирови олади. Сотарманнинг қимматроққа, оларманнинг арзонроққа интилишидаги доди барчасидан устун келиб, гоҳи-гоҳида пул ҳавонинг ўрнини босади... "Аммо, лекин бир томони ошпазга ҳам боғлиқ палов "деганларидек, муомалада ҳам гап кўп.

Она-қиз растага чуқур разм солиб, кимнидир ахтараётгани, сотарманларни безътибор қолдирмади. Миждозларга хос бу одат уларга яқиндан таниш. Бири ширин тилда савол қилди:

26**2012
ОКТАБРЬ**

*Хотининг диънатли аёл бўлса, сенга
узга мал-дунё керакмас. Диънатдан
маҳрум аёл қаер фитна, фатоқат
йўқдир. Диънатли аёлгина эрини
бахтли қила олади.*

10 1433 *Зулҳижжа*

ЖУМА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:15	06:45	12:06	15:26	17:28	18:58
Андижон	05:03	06:33	11:54	15:14	17:16	18:46
Бухоро	05:36	07:06	12:27	15:47	17:49	19:19
Гулистон	05:22	06:52	12:13	15:33	17:35	19:05
Жиззах	05:21	06:51	12:12	15:32	17:34	19:04
Навоий	05:34	07:04	12:25	15:45	17:47	19:17
Наманган	05:05	06:35	11:56	15:16	17:18	18:48
Нукус	05:53	07:23	12:44	16:04	18:06	19:36
Самарқанд	05:24	06:54	12:15	15:35	17:37	19:07
Термиз	05:22	06:52	12:13	15:33	17:35	19:05
Урганч	05:50	07:20	12:41	16:01	18:03	19:33
Фарғона	05:05	06:35	11:56	15:16	17:18	18:48
Қарши	05:26	06:56	12:17	15:37	17:39	19:09

– Опажон, излаганингиз менда, адашманг пулингиз ўзингиз билан кетади.

– Раҳмат, мен чакки олмоқчи эмасман, сарёғчи Анбаройни ахтараётган эдим. Пахтачилик Анбаройни!

Бозорчи халқи икки маънода изланишига кўникиб қолган. Шу сабабдан бўлса керак, раста орасидаги ўрта бўй аёл аввал сўровчининг қўлида кўтариб юрган нарсасига разм солди ва сўнгра ўзини танитди:

– Келинг, бу ердан.

Сўраб келган мулойим табассумда ширингина сапомлашиб, деди:

– Анбарой, эсласангиз аввалларда сиздан сарёғ олардим...

– Эсладим, эсладим. Кўчиб кетдингизлар-а?

– Ҳа, шундай, аммо ҳар гал сарёққа қўлим текканида сизни эслаб тураман. Молингизни сифатида ҳам, нархида ҳам инсоф бор. Бундан чамаси олти ой бурун уч кило ёғингизни олган эдим, шунда бир хатолик ўтибди. Икки килога пул тўлабман, узримни қабул этинг. Бир хаёл билан адашибман-да.

– Эслаёлмадим-а, балким бошқадан олгандирсиз?

– Эслай олмаганингиз тўғри. Бир юмуш билан қаергадир чиқиб, нарсаларингизни ҳамқишлоғингизга қол-

*Сен ҳар нарсада бўлсин ҳаддинг-
дан ошма, исрофгарчилик қилма,
ҳамиша ўрта йўлни тут.*

2012
ОКТАБРЬ

27

Зулҳижжа 1433 **II**

ШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:16	06:46	12:06	15:24	17:28	18:56
Андижон	05:04	06:34	11:54	15:12	17:14	18:44
Бухоро	05:37	07:07	12:27	15:45	17:47	19:17
Гулистон	05:23	06:53	12:13	15:31	17:33	19:03
Жиззах	05:22	06:52	12:12	15:30	17:32	19:02
Навоий	05:35	07:05	12:25	15:43	17:45	19:15
Наманган	05:06	06:36	11:56	15:14	17:16	18:46
Нукус	05:54	07:24	12:44	16:02	18:04	19:34
Самарқанд	05:25	06:55	12:15	15:33	17:35	19:05
Термиз	05:23	06:53	12:13	15:31	17:33	19:03
Урганч	05:51	07:21	12:41	15:59	18:01	19:31
Фарғона	05:06	06:36	11:56	15:14	17:16	18:46
Қарши	05:27	06:57	12:17	15:35	17:37	19:07

дирган экансиз. Ўша аёлдан олган эдим.

– Опа, тўғрисини айтсам – кам зиёдим ҳақида ёки молдан ё пулдан адашганимни эслай олмайман!

– Балким шундайдир, аммо мен қарзимга иқрорман. Мана ўша пулингиз. Сизга она сутидек ҳалол, тортинмай олаверинг...

Бу воқеа растадагиларнинг зътиборини тортмаслиги мумкин эмас эди. Улардан бири тўлқинланиб, баралла шукрона билдирди: бунчалар ажойиб халқимиз бор-а! Опа, раҳмат сизга, бу инсоф ҳақидаги унутилмас дарс бўлди!

Ҳазрати Сўфи Аллаёр бу хусусда шундай деган эканлар:

Ҳаром оз бўлса – кўпдир, ғма они,

Самони бўлса ҳам билгил сам(заҳар) они.

Суюндик Мустафоев,
«Ғаройибат» китобидан

*Гуноҳларни тарк этган кишининг қалби юмшайди,
ҳассос бўлади;*

*Ҳарамни тарк қилиб, ҳалол еган кишининг фикри соф,
тиниқ бўлади.*

Ибн Ҳажар Асқалоний

28**2012
ОКТАБРЬ***Ҳисобли дунё дейдилар.
Ҳисобсиз кетгани фалокат
кутади.*12 1433 *Зулҳижжа*

ЯКШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:18	06:48	12:06	15:23	17:25	18:55
Андижон	05:06	06:36	11:54	15:11	17:13	18:43
Бухоро	05:39	07:09	12:27	15:44	17:46	19:16
Гулистон	05:25	06:55	12:13	15:30	17:32	19:02
Жиззах	05:24	06:54	12:12	15:29	17:31	19:01
Навой	05:37	07:07	12:25	15:42	17:44	19:14
Наманган	05:08	06:38	11:56	15:13	17:15	18:45
Нукус	05:56	07:26	12:44	16:01	18:03	19:33
Самарқанд	05:27	06:57	12:15	15:32	17:34	19:04
Термиз	05:25	06:55	12:13	15:30	17:32	19:02
Урганч	05:53	07:23	12:41	15:58	18:00	19:30
Фарғона	05:08	06:38	11:56	15:13	17:15	18:45
Қарши	05:29	06:59	12:17	15:34	17:36	19:06

РУҲШУНОСНИНГ ЁН ДАФТАРИДАН

Бир куни машҳур бир киши ўғлини муолажага олиб келди. «Жаноб доктор», – деди у: «Жамият муаммолари билан машғул бўлиб, ўз ўғлим тарбиясига аҳамият бермабман, шекилли. Одоби яхши эмас, дарслардан қочади, ўзлаштириши ҳам жуда ёмон. Нима қилишни билмай, бошим қотган». Олиб борган суҳбатим охирида ота менга дардини эътироф этди: «Ишонасизми, ўғлим ўқийдиган махсус мактабнинг директори билан суҳбатлашдим. Директор менга, ўқишда муаммоси кўп ўқувчиларнинг асосий қисмини жамиятда фаол иштироки бўлган ота-оналарнинг фарзандлари ташкил этишини айтганида, нима деяримни билмай қолдим».

Агар ота асосий вақтини ижтимоий фаолиятга сарфлаб, ўз фарзандларини бирон жойга овқатланиш, сайр қилиш, саёҳат ёки таътилга олиб боришга вақт ажрата олмаса, оиласини эътиборсиз қолдирган бўлади.

Суҳбатдошимиз камдан-кам бўладиган бўш вақтини оиласи ва турмуш ўртоғи билан кечириш ўрнига, қайиққа миниб, балиқ овига кетиши, буни «дам олиш учун ягона имконият, ора-сира дам олиш учун бундан бошқа фурсат йўқлигини айтди. Шунда ундан сўрадим:

– Оилангиз билан бирор марта бўлса ҳам таътилга

*Дўстдан ранжимоқ ачинарли
ҳолдир. Бошқалардан хафа бўлгин,
аммо ундан асло ранжима!*

2012
ОКТАБРЬ **29**

Зулҳижжа 1433 13

ДУШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:19	06:19	12:06	15:22	17:24	18:54
Андижон	05:07	06:07	11:54	15:10	17:12	18:42
Бухоро	05:40	06:40	12:27	15:43	17:45	19:15
Гулистон	05:26	06:26	12:13	15:29	17:31	19:01
Жиззах	05:25	06:25	12:12	15:28	17:30	19:00
Навоий	05:38	06:38	12:25	15:41	17:43	19:13
Наманган	05:09	06:09	11:56	15:12	17:14	18:44
Нукус	05:57	06:57	12:44	16:00	18:02	19:32
Самарқанд	05:28	06:28	12:15	15:31	17:33	19:03
Термиз	05:26	06:26	12:13	15:29	17:31	19:01
Урганч	05:54	06:54	12:41	15:57	17:59	19:29
Фаргона	05:09	06:09	11:56	15:12	17:14	18:44
Қарши	05:30	06:30	12:17	15:33	17:35	19:05

чиққанмисиз?

- Йўқ.

- Хўш, фарзандингиз билан бирга байрам-сайлларга борганмисиз?

- Ҳеч ўйлаб кўрмабман, доим дўстларим билан бирга борганман.

Суҳбатлашиб ўтирганимизда кўшни муолажа хонасидан ўйнаётган ўғлим ва қизимнинг овози эшитилди. Суҳбатдошим:

- Кичик беморларингиз, шекилли? – деб сўради.

- Йўқ, улар менинг фарзандларим. Баъзан уларни бу ерга чақираман. Уларни кўрсам қувонаман. Улар ҳам мени кўрганларида қувонадилар. Ишларим қанча кўл бўлмасин, улар учун вақт ажратишга, эътиборсиз қолдирмасликка ҳаракат қиламан. Дам олиш кунларимни ҳам улар билан бирга ўтказаман. Мажлисларга борганимда ҳам, агар вазият уйғун бўлса, уларни бирга олиб бораман, – деб жавоб бердим.

Болам – болим, болам боласи – жоним.

Болам севсин десанг, боласини сев

Ўзбек халқ мақоллари

30**2012
ОКТАБРЬ***Ҳар бир гулнинг тикани
бўлганидай, ҳар бир дўстнинг
ҳам нуқсонини бўлиши мумкин.*14 1433 *З. РАҲИМЖОНОВ*

СЕШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:20	06:50	12:06	15:20	17:22	18:52
Андижон	05:08	06:38	11:54	15:08	17:10	18:40
Бухоро	05:41	07:11	12:27	15:41	17:43	19:13
Гулистон	05:27	06:57	12:13	15:27	17:29	18:59
Жиззах	05:26	06:56	12:12	15:26	17:28	18:58
Навоий	05:39	07:09	12:25	15:39	17:41	19:11
Наманган	05:10	06:40	11:56	15:10	17:12	18:42
Нукус	05:58	07:28	12:44	15:58	18:00	19:30
Самарқанд	05:29	06:59	12:15	15:29	17:31	19:01
Термиз	05:27	06:57	12:13	15:27	17:29	18:59
Урганч	05:55	07:25	12:41	15:55	17:57	19:27
Фарғона	05:10	06:40	11:56	15:10	17:12	18:42
Қарши	05:31	07:01	12:17	15:31	17:33	19:03

“ФАРЗАНДЛАР ЖАННАТ РАЙҲОНЛАРИДИР”

Ибн Аббос (розияллоху анху) ривоят қилади:

“Аллоҳ айтади: “Парвардигорингиз ёлғиз ўзига ибодат қилишларингизни ҳамда ота-онага яхшилик қилишингизни амр этди”. Яъни, Аллоҳ ўзидан бошқани яққа демасликка буюрди. Шунингдек, маъсиятда ҳеч кимга бўйсунманглар, сизлар буюрган нарсада Аллоҳ таолога итоат қилинглар, дейилди. “Ота-онага яхшиликни”, яъни икковларига юмшоқликни ва шафқатли бўлишликни, “агар уларнинг бири ё иккиси сенинг кўп остингда кексалик ёшига етсалар, уларга қараб уф тортма”, ёмон сўзларни айтма. “Ота-она кексалик ёшига етсалар”нинг маъноси: сийдик ва ахлатларини кўтаришга муҳтож бўлиб қолган вақтда, бурнингга кўлингни тикиб, афтингни бужмайтирмагин. Икковлари сени ёшлигингда сендан ўшаларни кўтарган эди ва бу нарсаларни сендан кўп кўрган эдилар. “Ва уларнинг сўзларини қайтарма, гапда икковларига кўполлик қилма! Уларга доимо яхши сўз айт”. “Улар учун меҳрибонлик билан хорлик қанотини паст тут, хокисор бўл”, яъни икковларига раҳмли, тавозуъ ҳолатда бўл. “Ва айт: “Парвардигорим, уларга раҳм-шафқат қилгин”, деб”, вақтики ўлсалар, уларга мағфират сўраб дуо қил, яъни фарзандга ота-онанинг ҳаққини дунёда

Ёмонлик нафса, шайтонга
бош эгилдан бошланади.

2012
ОКТАБРЬ 31

Зулҳижжа 1433 15

ЧОРШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:21	06:51	12:06	15:21	17:21	18:51
Андижон	05:09	06:39	11:54	15:09	17:09	18:39
Бухоро	05:42	07:12	12:27	15:42	17:42	19:12
Гулистон	05:28	06:58	12:13	15:28	17:28	18:58
Жиззах	05:27	06:57	12:12	15:27	17:27	18:57
Навой	05:40	07:10	12:25	15:40	17:40	19:10
Наманган	05:11	06:41	11:56	15:11	17:11	18:41
Нукус	05:59	07:29	12:44	15:59	17:59	19:29
Самарқанд	05:30	07:00	12:15	15:30	17:30	19:00
Термиз	05:28	06:58	12:13	15:28	17:28	18:58
Урганч	05:56	07:26	12:41	15:56	17:56	19:26
Фаргона	05:11	06:41	11:56	15:11	17:11	18:41
Қарши	05:32	07:02	12:17	15:32	17:32	19:02

билганидек, охиратдаги ҳаққини билишлик вожиб бўлади. Ва ҳар намоздан сўнг уларга мағфират тилаб дуо қилади. “Мен гўдаклик чоғимда тарбиялаб ўстирганларидек” (Ал-Исро, 23-24), мени кичкина ҳолатимдан катта бўлгунимча икковлари ҳаракат қилганлари учун, икковларини мағфират билан мукофотлагин.

Абу Лайс Самарқандий

ОТА-ОНАНИНГ ФАРЗАНД УСТИДА ЎНТА ҲАҚҚИ БОР:

- 1) агар улардан бири таомга муҳтож бўлса, таомлантирмоғи;
- 2) агар кийим-кечакка муҳтож бўлишса, кийдирмоқлиги. Пайгамбар (с.а.в.)дан “Уларга дунёда яхши муомилада бўлгин” (Луқмон, 15), оятининг тафсирида ривоят қилинади: “Яхши муомила, агар оч қалсалар, овқатлантирмоғинг ва агар яланғоч бўлсалар, кийдирмоғингдир”;
- 3) агар икковидан бири фарзанднинг хизматига муҳтож бўлса, хизмат қилиш;
- 4) агар фарзандни чақирса, жавоб бермоқлиги ва ҳозир бўлишлиги;
- 5) агар бир ишга буюрсалар, иттибат қилиши, модамикки гуноҳ бўлса, бўйсунилмайди.
- 6) юмшоқлик билан гапирмоқлиги, қўнал гаплар билан гаплашмаслиги;
- 7) отини айтиб чақирмаслиги;
- 8) орқасидан юришлиги;
- 9) ўзига нимани раво кўрса, уларга ҳам ўшани раво кўриши, ҳам рози қилмоғи;
- 10) худди ўзига қилгандек, мағфират сўраб, дуо қилмоғи.

1

2012
НОЯБРЬОдамларни ёмон хаёл одоб-
сизликка ундайди.

16 1433 Зулҳижжа

ПАЙШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:22	06:52	12:06	15:20	17:20	18:50
Андижон	05:10	06:40	11:54	15:08	17:08	18:38
Бухоро	05:43	07:13	12:27	15:41	17:41	19:11
Гулистон	05:29	06:59	12:13	15:27	17:27	18:57
Жиззах	05:28	06:58	12:12	15:26	17:26	18:56
Навой	05:41	07:11	12:25	15:39	17:39	19:09
Наманган	05:12	06:42	11:56	15:10	17:10	18:40
Нукус	06:00	07:30	12:44	15:58	17:58	19:28
Самарқанд	05:31	07:01	12:15	15:29	17:29	18:59
Термиз	05:29	06:59	12:13	15:27	17:27	18:57
Урганч	05:57	07:27	12:41	15:55	17:55	19:25
Фарғона	05:12	06:42	11:56	15:10	17:10	18:40
Қарши	05:33	07:03	12:17	15:31	17:31	19:01

"ҚАЙРОҚИ СЎЗЛАР" – халқ иборалари

БИРИ ҚОШ, БИРИ КЎЗ

Қош ва кўз инсоннинг энг нозик ва бир-бирига энг яқин аъзосидир. Мана шу нозиклик ва яқинликдан фойдаланиб, халқ ўзига энг яқин қариндош-уруғи ёки самимий дўстига нисбатан «бири қош, бири кўз» иборасини ишлатади. Баъзан икки ака-ука ё икки дўст ёки икки қўшни арзимаган бир сабаб билан жанжаллашиб қоладилар ва ўзларига яқин бўлган одамга арз қиладилар. Арз эшитувчи одам ҳар икковини ҳам ранжитгиси келмайди. Чунки арз қилувчиларнинг ҳар иккови арз эшитувчига энг яқин одамлар ҳисобланади. Шунда арз эшитувчи одам ҳар икковини ранжитишни истамай, – «нима қилай, бири қош, бири кўз» – деб жавоб беради.

**БИРИНИ КҮР ДЕБ, БИРИНИ ШОЛ ДЕБ
УМРИ ЎТИБ БОРМОҚДА**

Баъзи йигитларга ҳеч қандай қиз ёқмайди. Энг гўзал, энг барно қизлардан ҳам бир нуқсон топишга ҳаракат қилади ва ҳеч кимни ёқтирмайди. Шундай қилиб, йигитлик умрини ўтказиб юборади. Аксинча, шундай қизлар бўладики, ғоят танноз, ҳар қандай соғлом, барно йигит

Қалби иймон нурига тўла инсон-
нинг қўли очик бўлади.

2012
НОЯБРЬ

2

Зулҳижжа 1433 17

ЖУМА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:24	06:54	12:06	15:19	17:19	18:49
Андижон	05:12	06:42	11:54	15:07	17:07	18:37
Бухоро	05:45	07:15	12:27	15:40	17:40	19:10
Гулистон	05:31	07:01	12:13	15:26	17:26	18:56
Жиззах	05:30	07:00	12:12	15:25	17:25	18:55
Навоий	05:43	07:13	12:25	15:38	17:38	19:08
Наманган	05:14	06:44	11:56	15:09	17:09	18:39
Нукус	06:02	07:32	12:44	15:57	17:57	19:27
Самарқанд	05:33	07:03	12:15	15:28	17:28	18:58
Термиз	05:31	07:01	12:13	15:26	17:26	18:56
Урганч	05:59	07:29	12:41	15:54	17:54	19:24
Фаргона	05:14	06:44	11:56	15:09	17:09	18:39
Қарши	05:35	07:05	12:17	15:30	17:30	19:00

унга ёқмайди ва у ҳам умрини ўтказади. Шу хилдаги ҳар иккала жинсга нисбатан “бирини кўр деб, бирини шол деб умри ўтиб бормоқда” ибораси ишлатилади.

БОЛА БЕБОШВОҚ БЎЛИБ КЕТАЁТИР

“Бошвоқ” қора мол (сигир, бузоқ, буқа, хўкиз)га ишлатилади. Молни бир жойга олиб бориш, боғлаб қўйиш, ўтлатиш учун бошвоқ керак бўлади. Бошвоқ бўлмаса, мол экинга тушиб кетиб, пайҳон қилиши, мевали дарахтларни ишдан чиқариши мумкин. Лекин “бошвоқ” сўзи болага нисбатан ҳам ишлатилади.

Бола, ота ёки онанинг эркалалари билан ғоят тантиқ бўлиб ўсади ва ота-она болани ўз ҳолига ташлаб қўяди. Уни қайтарувчи, тўғри йўлга бошловчи одамлар бўлмайди. Ана шундай ярамас йўлга кира бошлаган болага нисбатан “бола бебошвоқ бўлиб кетаётир” иборасини ишлатадилар.

ИККИ КЎЗИ ТЎРТ ТАРАФДА, ОЛМА-КЕСАК ТЕРАДИ

Кичкина кесак парчасига “олма-кесак” дейилади. Олма-кесак иморат солинаётган вақтда синч деворларнинг гувала сиғмайдиган бўш жойларига лой билан қўшиб уриб юборилади.

ШАҲБА	Тонг	Кўш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:25	06:55	12:06	15:18	17:18	18:48
Андижон	05:13	06:43	11:54	15:06	17:06	18:36
Бухоро	05:46	07:16	12:27	15:39	17:39	19:09
Гулистон	05:32	07:02	12:13	15:25	17:25	18:55
Жиззах	05:31	07:01	12:12	15:24	17:24	18:54
Навоий	05:44	07:14	12:25	15:37	17:37	19:07
Наманган	05:15	06:45	11:56	15:08	17:08	18:38
Нукус	06:03	07:33	12:44	15:56	17:56	19:26
Самарқанд	05:34	07:04	12:15	15:27	17:27	18:57
Термиз	05:32	07:02	12:13	15:25	17:25	18:55
Урганч	06:00	07:30	12:41	15:53	17:53	19:23
Фарғона	05:15	06:45	11:56	15:08	17:08	18:38
Қарши	05:36	07:06	12:17	15:29	17:29	18:59

Одатда иморат устаси ҳали гувала, ҳали пой, ҳали олма-кесак талаб қилиб мардикорни шошириб қўяди. Мардикор гувала, пой олиб беришда шошиб қолмаса ҳам, олма-кесакни олиб беришда ғоят шошади, чунки олма-кесак гувала, пойга ўхшаш кўзга аниқ ташланиб турмайди. Мардикорнинг икки кўзи олма-кесакни топиш учун тўрт томонга олазarak бўлади. Бу "икки кўзи тўрт тарафда, олма-кесак теради" иборасининг тўтри маъносидир. Лекин бу ибора фақат шу маънода ишлатилмайди.

Бир одамни интизорлик билан кутиб турган ёки хаёли ғоят паришон бўлиши натижасида гапириб турган одамнинг сўзига қулоқ солмай, кўзи тўрт томонга олазarak бўлган кишига нисбатан ҳам "икки кўзи тўрт тарафда, олма-кесак теради" ибораси ишлатилади.

Ривоят қилинишича, Исроил ўғилларидан бир одам илм талабида йўлга чиқди. Пайғамбарлари бунинг хабарини олгач, одам юбориб уни чақиртирди. У одам пайғамбар ҳузурига келгач, шундай насиҳат берди:

* "Эй йигит! Сенга ўтган ва келажак барча инсонларнинг илмини қамраб олган 3 нарсани тавсия этаман:

- 1) Пикҳона-ошкор барча ҳалатда Аллоҳдан қўрқ;
- 2) Инсонлар ҳақида гапираётганингда тилингга эҳтиёт бўл, улар ҳақида ҳамиша яхшиликни гапир.
- 3) Елётган нонингга диққат қилки ҳалолдан бўлсин "

Бу панд-насиҳатни эшитган йигит сафарга чиққшдан воз кечди.

Инсон ўзидаги масъулиятни
ҳис қилмагунча адашавради.

2012
НОЯБРЬ

4

Зулҳижжа 1433 19

ЯКШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:26	06:56	12:06	15:16	17:16	18:46
Андижон	05:14	06:44	11:54	15:04	17:04	18:34
Бухоро	05:47	07:17	12:27	15:37	17:37	19:07
Гулистон	05:33	07:03	12:13	15:23	17:23	18:53
Жиззах	05:32	07:02	12:12	15:22	17:22	18:52
Навоий	05:45	07:15	12:25	15:35	17:35	19:05
Наманган	05:16	06:46	11:56	15:06	17:06	18:36
Нукус	06:04	07:34	12:44	15:54	17:54	19:24
Самарқанд	05:35	07:05	12:15	15:25	17:25	18:55
Термиз	05:33	07:03	12:13	15:23	17:23	18:53
Урганч	06:01	07:31	12:41	15:51	17:51	19:21
Фарғона	05:16	06:46	11:56	15:06	17:06	18:36
Қарши	05:37	07:07	12:17	15:27	17:27	18:57

ОҚИЛА АЁЛ

Бир улуғ зот саҳрода эр-хотинга дуч келибди. Хотин ниҳоятда чиройли, эр эса ўта хунук экан. У бу ҳолдан таажоубланибди.

– Шу ҳусну латофатинг билан нега бундай хунук кишига турмушга чиқдинг, у билан қандай қилиб яшамоқдасан? – дебди аёлга.

– Сиз нега ўйламай гапирасиз? Кишининг чиройи аввало, ботинида. Қолаверса, балки эрим Ҳақнинг ри-золигини топган бўлиб, У зот мукофот қилиб мени насиб қилгандир. Балки қайсидир гуноҳим учун мени шу бандасига насиб кўргандир. Биз тақдирни билмаймиз ва унга аралаша олмаймиз, – дея жавоб берибди аёл.

ҚИССАДАН ҲИССА: Оила икки инсоннинг умр бўйи бирга яшаш шarti билан бир жойга жамлайди. Илоҳий ҳақиқатни англаган аёл нақадар бахтли. Баъзи бир тоифа аёллар, мен чиройлиман ёки бойман деб эрига итоат қилишмайди. Аёллар эрларининг муҳаббатларига сазовор бўлиш учун уларга итоат қилишлари нақадар гўзал. Ҳа, асл гўзаллик шудир.

«Ҳикмат излаганга...» китобидан

*Муҳаббатсиз қалб тош қалбдир
Аллаҳ тош юракларга зинҳор
назар солмас. Қалб уйини Аллахга
бўлган ишғини ила тугат.*

ДУШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Ҳуфтон
Тошкент	05:27	06:57	12:06	15:15	17:15	18:45
Андижон	05:15	06:45	11:54	15:03	17:03	18:33
Бухоро	05:48	07:18	12:27	15:36	17:36	19:06
Гулистон	05:34	07:04	12:13	15:22	17:22	18:52
Жиззах	05:33	07:03	12:12	15:21	17:21	18:51
Навоий	05:46	07:16	12:25	15:34	17:34	19:04
Наманган	05:17	06:47	11:56	15:05	17:05	18:35
Нукус	06:05	07:35	12:44	15:53	17:53	19:23
Самарқанд	05:36	07:06	12:15	15:24	17:24	18:54
Термиз	05:34	07:04	12:13	15:22	17:22	18:52
Урганч	06:02	07:32	12:41	15:50	17:50	19:20
Фарғона	05:17	06:47	11:56	15:05	17:05	18:35
Қарши	05:38	07:08	12:17	15:26	17:26	18:56

Имоми Аъзамнинг ўгли Ҳаммодга насиҳати

“Эй ўғлим. Беш юз ҳадис орасидан танлаб олганларим бўлмиш қуйидаги беш ҳадисга амал қил:

1. Барча ишлар, албатта, ниятга боғлиқ бўлади. Ҳар бир кишига ният қилгани бўлади.

2. Кераксиз нарсалар билан шуғулланмаслик кишининг диёнати ҳуснидандир.

3. Ўзи хуш кўрган нарсани бошқага ҳам раво кўрмаган банданинг имони баркамол бўлмайди.

4. Ҳалол ҳам маълум, ҳаром ҳам маълум. Аммо улар ўртасида шубҳали нарсалар ҳам мавжуд. Кўпчилик уларни билмайди. Улардан ўзини сақлаган банда динини ва шарафини ҳимоя қилган бўлади. Шубҳали нарсалардан ўзини тиймаган банданинг ҳаромга ўтиб қолиши ҳеч гап эмас. Бундай банда кўриқхона атрофида қўй боқаётган қўйчивонга ўхшайди, у ҳар лаҳза кўриқхонага ўтиб кетиши мумкин. Ҳар бир ҳукмдорнинг кўриқхонаси бўлганидек, Аллоҳнинг ҳам кўриқхонаси бор. У Аллоҳ ҳаром қилган нарсаларидир. Ҳар бир бандада бир парча гўшт борки, у соғлом бўлса, бадан ҳам соғлом бўлади ва агар у касал бўлса, бадан ҳам бемор бўлади. У – қалбдир”.

5. Бировларга тили ва қўли билан озор етказмайдиган мусулмон ҳақиқий мусулмондир.

Кимки мечкайлик, уйқу, сергалликка мойил бўлибди, у моддий ва маънавий ҳаётни қўлдан бой берибди.

**2012
НОЯБРЬ**

6

Зулҳижжа 1433 21

СЕШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:28	06:58	12:06	15:14	17:14	18:44
Андижон	05:16	06:46	11:54	15:02	17:02	18:32
Бухоро	05:49	07:19	12:27	15:35	17:35	19:05
Ғулистон	05:35	07:05	12:13	15:21	17:21	18:51
Жиззах	05:34	07:04	12:12	15:20	17:20	18:50
Навоий	05:47	07:17	12:25	15:33	17:33	19:03
Наманган	05:18	06:48	11:56	15:04	17:04	18:34
Нукус	06:06	07:36	12:44	15:52	17:52	19:22
Самарқанд	05:37	07:07	12:15	15:23	17:23	18:53
Термиз	05:35	07:05	12:13	15:21	17:21	18:51
Урганч	06:03	07:33	12:41	15:49	17:49	19:19
Фарғона	05:18	06:48	11:56	15:04	17:04	18:34
Қарши	05:39	07:09	12:17	15:25	17:25	18:55

ЎҚУВЧИНИНГ ВАЗИФАСИ

Отасининг иши сабабли боласининг ўқиши доим узилиб қолар эди. Ўрта мактабдалигида катта бўлганида ким бўлмоқчи ва нима қилмоқчилиги ҳақида ўқитувчи иншо ёзиб келишини айтди.

Бола кечаси билан ўтириб чиқиб, бир куни от фермаси бўлишини орзу қилгани ҳақида етти бетлик иншо ёзди. Орзусини энг кичик хусусиятигача айтди. Ҳатто орзусидаги 200 гектарлик фермасининг тарҳини ҳам чизди. Бинолар, оғилхоналар ва югуриш жойларининг қаерда бўлишини кўрсатди. Бунга қўшиб бу фермага мос 1.000 м² уйнинг тарҳини ҳам чизди. Эртага ўқитувчисига берадиган етти бетлик вазифасини қалбига қулоқ солиб ёзганди.

Икки кундан кейин иншо баҳолари қўйилганди. Қоғознинг устига қизил ручка билан каттакон “О” ва “Дарсдан кейин менинг олдимга кир!” – деб ёзилган эди.

– Нега “О” олдим? – деб сўради бола ўқитувчисидан.

– Бу сенинг ёшингдаги бола учун ушалмайдиган орзу! – деди ўқитувчиси. – Пулинг йўқ. Нукул кўчиб юрадиган оиладансан. От фермаси қуриш учун катта маблағ керак. Олдин жой сотиб олиш керак. Насллик ҳайвонлар ҳам сотиб олишинг керак. Буларнинг ҳеч бирини қила олмайсан-ку! – деди ва яна: – “Агар иншойингни тўғирлаб ёзиб келсанг, баҳойингни тўғирлаб беришим мумкин”.

7

2012
НОЯБРЬ*Кимки ҳам моддий, ҳам
маънавий соғлиқни истаса
парҳез қилсин.*

22 1433 Зўтқилма

ЧОРШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:30	07:00	12:06	15:13	17:13	18:43
Андижон	05:18	06:48	11:54	15:01	17:01	18:31
Бухоро	05:51	07:21	12:27	15:34	17:34	19:04
Гулистон	05:37	07:07	12:13	15:20	17:20	18:50
Жиззах	05:36	07:06	12:12	15:19	17:19	18:49
Навоий	05:49	07:19	12:25	15:32	17:32	19:02
Наманган	05:20	06:50	11:56	15:03	17:03	18:33
Нукус	06:08	07:38	12:44	15:51	17:51	19:21
Самарқанд	05:39	07:09	12:15	15:22	17:22	18:52
Термиз	05:37	07:07	12:13	15:20	17:20	18:50
Урганч	06:05	07:35	12:41	15:48	17:48	19:18
Фарғона	05:20	06:50	11:56	15:03	17:03	18:33
Қарши	05:41	07:11	12:17	15:24	17:24	18:54

деб кўшиб кўйди.

Бола уйига қайтди ва узоқ-узоқ ўйпади. Дадасига бўлган воқеани айтиб берди.

– Ўғлим, – деди дадаси, – бу масалада қарорингни ўзинг беришинг керак. Бу сенинг ҳаётинг бўлгани учун жуда муҳим!

Бола бир ҳафта ўйлагандан кейин иншосини ҳеч ўзгартирмасдан ўқитувчисига қайтариб олиб борди...

“Сиз кўйган баҳойингизни ўзгартирманг, мен эса орзуларимни...” – деди.

Ўша бола ҳозир 200 гектарлик фермасининг ёнидаги 1.000 м² лик уйда яшайпти. Йиллар аввал ёзган иншоси рамкада осилиб турибди.

Бу ҳикоядан ўрганганларимизни эспайлик.

1. Ўқитувчи боланинг вазифасига нега “О” баҳо кўйди?

- А) Ёзуви хунук бўлгани учун;
- В) Вазифасини топширмагани учун;
- С) Вазифаси ноаниқ бўлгани учун.

2. Боланинг орзуси нима эди?

- А) Учиш;
- В) Дунёни айланиш;
- С) Катта бир ферма қуриш.

Муна Холмуродова тайёрлади

Ахлоқсизни ҳар онда
фалокат кутади.

2012
НОЯБРЬ

8

Зулҳижжа 1433 23

ПАЙШАНБА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Ҳуфтон
Тошкент	05:31	07:01	12:06	15:12	17:12	18:42
Андижон	05:19	06:49	11:54	15:00	17:00	18:30
Бухоро	05:52	07:22	12:27	15:33	17:33	19:03
Гулистон	05:38	07:08	12:13	15:19	17:19	18:49
Жиззах	05:37	07:07	12:12	15:18	17:18	18:48
Навой	05:50	07:20	12:25	15:31	17:31	19:01
Наманган	05:21	06:51	11:56	15:02	17:02	18:32
Нукус	06:09	07:39	12:44	15:50	17:50	19:20
Самарқанд	05:40	07:10	12:15	15:21	17:21	18:51
Термиз	05:38	07:08	12:13	15:19	17:19	18:49
Урганч	06:06	07:36	12:41	15:47	17:47	19:17
Фарғона	05:21	06:51	11:56	15:02	17:02	18:32
Қарши	05:42	07:12	12:17	15:23	17:23	18:53

ОИЛА МУҚАДДАС ДАРГОҲ

Талоқ нохуш бир ҳалолдир. Аллоҳ ёқтирмайдиган бир ҳалолдир. Бу хусусда Пайгамбаримиз (с.а.в.) ҳадиси шарифлар бор: «Абғозул ҳалали илаллоҳи ат-талақ»

Ҳа, Аллоҳ талоқни ёқтирмайди, чунки бу оиланинг парокандалигига сабаб бўлади. Болалар сарсон-саргардон, етим бўлади. Ахир у оилада етишган фарзандлар эртанинг буюклари, яхши инсонлари бўлиши мумкин. Улар элга хизмат қилиши керак. Ҳозиргиларнинг ва катталарнинг вазифасини ким бажаради? Умуман, етук фарзанд ҳузур-ҳаловатли оила муҳитида етишиб чиқади. Акс ҳолда у қароқчи бўлади. Аллоҳ асрасин.

Ҳа, инсонмиз, заифмиз. Ўзаро таҳаммулимиз – сабримиз йўқ. Бироз жиддий мулоҳаза юритишимиз керак.

Дейлик, умр йўлдошингиз сизга ёқмайдиган бир гап айтди. Дарҳол жаҳл отига минманг. Кулиб, «Бўлди, сен ҳақлисан, бошқа қилмайман», дег, жаҳлни енгишга ҳаракат қилинг. Ёхуд ташқарига чиқиб кетинг. Бироқ буни Аллоҳ учун, болакайларнинг келажаги учун қилинг. Болаларимизнинг бизнинг устимизда ҳақлари бор! Ҳозир яхши тарбия берилмаса, эрта юзимиз-

9

2012
НОЯБРЬ

*Шафқат ва марҳамат
пайғамбаримиз йўлидир. Бу
йўлдан юрмаган одам пайғамбар
йўлидан юрмаган ҳисобланади.*

24 1433 Зулҳижжа

ЖУМА	Тонг	Кўш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:32	07:02	12:06	15:11	17:11	18:41
Андижон	05:20	06:50	11:54	14:59	16:59	18:29
Бухоро	05:53	07:23	12:27	15:32	17:32	19:02
Гулистон	05:39	07:09	12:13	15:18	17:18	18:48
Жиззах	05:38	07:08	12:12	15:17	17:17	18:47
Навоий	05:51	07:21	12:25	15:30	17:30	19:00
Наманган	05:22	06:52	11:56	15:01	17:01	18:31
Нукус	06:10	07:40	12:44	15:49	17:49	19:19
Самарқанд	05:41	07:11	12:15	15:20	17:20	18:50
Термиз	05:39	07:09	12:13	15:18	17:18	18:48
Урганч	06:07	07:37	12:41	15:46	17:46	19:16
Фарғона	05:22	06:52	11:56	15:01	17:01	18:31
Қарши	05:43	07:13	12:17	15:22	17:22	18:52

нинг доғи бўлиши ҳеч гап эмас. Бундай ёмонликка сабаб бўлганимиз учун биз гуноҳкор ҳисобланамиз. Бу масъулиятни жиддий ҳис этмоғимиз керак. Болаларга ҳозирданоқ яхши тарбия бериб, яхши инсонлар қилиб етиштирайлик. Оқибатда катта савобга ноил бўламиз. Биздан кейин амал дафтаримизга хайр-ҳасанот ёзилишига васийла бўлади. Пайғамбаримиз алайҳиссалоту васаллам бир ҳадиси шарифларида инсон ўлганидан сўнг унинг амал дафтари ёпилиши (чунки энди намоз ўқимади, рўза тутмайди ва ҳоказо), бироқ уч нарсадан унга савоб етиб туришини марҳамат қиладилар. Шулардан бири – солиҳ бир фарзанд етиштирган бўлса, ахлоқли, ҳаёт тарзи исломиятга мувофиқ бир фарзанд тарбиялаган бўлса ана ўша орқали савоб етиб туришини айтганлар. Бу фарзанд қилган ҳар бир хайрли амалдан ҳосил бўлган савоб отага ҳам етади. Бу фарзанд ҳақида: «Сени тарбиялаган ота-онангдан Аллоҳ рози бўлсин», дея дуойи хайр эшитиш катта бахт. Аллоҳ шундай дуо этган мусулмонларнинг дуосини қабул қилишидан албатта, умидвормиз.

Мана шуларни ўйлаб эр-хотин баъзи қийинчиликларга бардош бериб, масалага ақл кўзи билан қараши зарур. Муҳими, оила ўчоғини бузиш эмас, қуришдир.

Ғалабага қийинчилик билан эришилади. Бошқаларга юк бўлган одам эркини йўқотади.

**2012
НОЯБРЬ**

10

Ўзбекистон Республикаси 1433 25

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:33	07:03	12:06	15:10	17:10	18:40
Андижон	05:21	06:51	11:54	14:58	16:58	18:28
Бухоро	05:54	07:24	12:27	15:31	17:31	19:01
Гулистон	05:40	07:10	12:13	15:17	17:17	18:47
Жиззах	05:39	07:09	12:12	15:16	17:16	18:46
Навобой	05:52	07:22	12:25	15:29	17:29	18:59
Наманган	05:23	06:53	11:56	15:00	17:00	18:30
Нукус	06:11	07:41	12:44	15:48	17:48	19:18
Самарқанд	05:42	07:12	12:15	15:19	17:19	18:49
Термиз	05:40	07:10	12:13	15:17	17:17	18:47
Урганч	06:08	07:38	12:41	15:45	17:45	19:15
Фарғона	05:23	06:53	11:56	15:00	17:00	18:30
Қарши	05:44	07:14	12:17	15:21	17:21	18:51

Дейлик, бир йил минг машаққатлар билан бир уй қурасиз. Бириси келиб уни бир пасда йўқ қилиши ҳеч гап эмас. Ҳа, оила мустаҳкамлиги икки томонлама севги, ҳурмат-эҳтиромга таянади. Оналар бу борада янада ҳассослик кўрсатишлари мақсадга мувофиқдир. Хотин эрини ҳурмат қилмас экан, вақт ўтиб бола ҳам отанинг ҳурматини жойига қўймайди. Оқибатда онага ҳам ҳурматсизлик кўрсатилади. Ва шўрлик она ҳам азият, хўрлик жабрини тортишга маҳкум бўлади.

Ҳа, очик чеҳра, гўзал ахлоқ, ҳалимлик сифатлари билан безаниб, яхши инсон бўлайлик. Яхши бўлиш осон эмас. Бироқ осон бўлмаган нарса ташлаб қўйилмайди, албатта. Ташлаб қўйиб, осонликча воз кеча қолсак, гўзалликларни ким барпо этади? Аллоҳ барчамизга бу йўлда гўзал сабр насиб этсин.

Оила муқаддас, қутлуғ бир муассасадир. Бу ҳазил ёхуд ўйинчоқ эмас. Шунинг учун Аллоҳ талоқ борасида жуда оғир шартлар қўйган. Бу шартлар бажарилсагина қайтадан бирга яшашга изн берилади. Оқил инсон ўша шартларни эсга олган заҳоти «талоқ» сўзини тилга олишдан ўзини тияди.

Оилада гўзал, хушвақт кунлар бўлгани каби, бироз нохушликлар, жанжаллар ҳам бўлиб туради. Бундай

11

2012
НОЯБРЬ*Сенга тўғри йўл кўрсатганинг
сендаги ҳаққи отангинг
ҳаққидан ҳам улуғроқдир.*

26 1433 Зулҳижжа

ЯҚШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:34	07:04	12:06	15:09	17:09	18:39
Андижон	05:22	06:52	11:54	14:57	16:57	18:27
Бухоро	05:55	07:25	12:27	15:30	17:30	19:00
Гулистон	05:41	07:11	12:13	15:16	17:16	18:46
Жиззах	05:40	07:10	12:12	15:15	17:15	18:45
Навоий	05:53	07:23	12:25	15:28	17:28	18:58
Наманган	05:24	06:54	11:56	14:59	16:59	18:29
Нукус	06:12	07:42	12:44	15:47	17:47	19:17
Самарқанд	05:43	07:13	12:15	15:18	17:18	18:48
Термиз	05:41	07:11	12:13	15:16	17:16	18:46
Урганч	06:09	07:39	12:41	15:44	17:44	19:14
Фарғона	05:24	06:54	11:56	14:59	16:59	18:29
Қарши	05:45	07:15	12:17	15:20	17:20	18:50

пайтда эр ҳам, хотин ҳам сабр қилса, ўзини тутса ўша ҳолат ўтиб кетади. Арзимаган сабаб билан хотинига талоқ бериш оқил инсон иши эмас.

Дейлик, эр жаҳл устида, ўзини тутолмай хотинига «талоқсан» деди. Сўнг пушаймон бўлди, жаҳли босилди. Зеро, жаҳл, асабийлашиш телбаликнинг бир шўъбасидир. Баъзан инсон шундай ҳолга тушадики, кўзига ҳеч нарса кўринмайди, ақл-ҳушини йўқотади гўё. Нима қилганини билмай қолади. Эр эс-ҳуши жойига келгач, хато қилганини англаб етади. Оиласи, фарзандлари ширин кўринади. Айтган сўздан пушаймон бўлади. Нима қилсин? Домла-имомларга югуради. «Тақсир, шундай-шундай бўлди, энди пушаймонман. Бир фатво чиқариб берсалар...», дейди.

Эрнинг ярашиш учун яна икки марталик ҳаққи қолади. Идда муддати ичида пушаймон бўлса, хотини унга қайтиб келиши мумкин. Бир домла ҳузурида «таждиди никоҳ» қилишади, яъни қайта никоҳ ўқилади ва яшайверишади. Бироқ эр бир ҳақини қўллаганини унутмасин ва буёғига энди сергак, сабр-бардошли, самоҳатли бўлсин.

Умар Форуқ сайдо Жазарий

*Балаларини ахлоқсиз муҳитда
воҳга етказибганлар уларни
тириктайин оловга отган каби
жиноят қилган ҳисобланади.*

2012
НОЯБРЬ

12

Зўлҳиджа 1433 27

ДУШАНБА	Тонг	Кӯш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:36	07:06	12:07	15:08	17:08	18:38
Андижон	05:24	06:54	11:55	14:56	16:56	18:26
Бухоро	05:57	07:27	12:28	15:29	17:29	18:59
Гулистон	05:43	07:13	12:14	15:15	17:15	18:45
Жиззах	05:42	07:12	12:13	15:14	17:14	18:44
Навоий	05:55	07:25	12:26	15:27	17:27	18:57
Наманган	05:26	06:56	11:57	14:58	16:58	18:28
Нукус	06:14	07:44	12:45	15:46	17:46	19:16
Самарқанд	05:45	07:15	12:16	15:17	17:17	18:47
Термиз	05:43	07:13	12:14	15:15	17:15	18:45
Урганч	06:11	07:41	12:42	15:43	17:43	19:13
Фарғона	05:26	06:56	11:57	14:58	16:58	18:28
Қарши	05:47	07:17	12:18	15:19	17:19	18:49

ТУШ ТАЪБИРЛАРИ

Оила

Тушида оила аъзоларини хурсанд ҳолда кўрган яхши хабарлар олади ва ишларида муваффақият қозонади. Оилани хафа ҳолда кўриш яхши эмас.

Оиладан бирининг ўлганини кўриш оилангиз билан орангизни бузмоқчи бўлган кимсаларнинг ниятларига етолмасликларига ишоратдир.

Оиладан бировнинг ғурбатга (мусофирликка) чиққанини кўрмоқ севган кишиларингизни меҳмон қилишингизга;

Ўғлингиз аскарликка чақирилганини кўрмоқ фарзандингиздан кўнглингиз унча тўлмаслигига;

Турмуш ўртоғингиз сизни тарк этганини кўриш эса оилавий ҳаётингиз бахтли-саодатли ўтишига ишоратдир.

Қайинсингил

Тушда қайинсингил кўриш яқинингиздаги бир кимсага у муҳтож бўлган меҳрибончилик, яхшилик кўрсатишни ўйлаб кўрсатмаётганлигингизга ёхуд оила ишида сиз сабаб бўлажагингиз бир нохушликка ишоратдир.

Амма

Тушда аммани кўриш яқинда қўлингизга киражак пулга йўйилади.

13**2012
НОЯБРЬ***Балаларни дунёга келтириш
хунар эмас. Асл хунар уларни
якши тарбия билан вояга
етказишдир.*28 1433 *Зулҳижжа*

СЕШАНБА	Тонг	Күёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:37	07:07	12:07	15:07	17:07	18:37
Андижон	05:25	06:55	11:55	14:55	16:55	18:25
Бухоро	05:58	07:28	12:28	15:28	17:28	18:58
Гулистон	05:44	07:14	12:14	15:14	17:14	18:44
Жиззах	05:43	07:13	12:13	15:13	17:13	18:43
Навоий	05:56	07:26	12:26	15:26	17:26	18:56
Наманган	05:27	06:57	11:57	14:57	16:57	18:27
Нукус	06:15	07:45	12:45	15:45	17:45	19:15
Самарқнд	05:46	07:16	12:16	15:16	17:16	18:46
Термиз	05:44	07:14	12:14	15:14	17:14	18:44
Урганч	06:12	07:42	12:42	15:42	17:42	19:12
Фарғона	05:27	06:57	11:57	14:57	16:57	18:27
Қарши	05:48	07:18	12:18	15:18	17:18	18:48

Амаки

Тушда амакингни кўриш бошқалардан кўра кўпроқ ўз ақлингиз ва қарорларингизга ишонишингиз ва буни тезроқ фаҳмлашингиз лозимлигига ишоратдир.

Куёв

Куёви йўқ кишининг тушда куёвли бўлганини кўриши душманни енгиши ва қўрқувдан қутулишига йўйилади.

Тушда куёв кўрмоқ зафарга ишорат. Тушда куёв бўлганини кўриш ишларида муваффақиятли бўлиши; бир куёвга куёвжўра (куёв навкар) бўлганини кўриш янги бир ишга кириши ёки бирор тужжор билан ҳамкорлик; уйига бир куёвнинг меҳмон бўлишини кўриш бошига бир давлат куши қўниши тарзда таъбир қилинади.

Баъзилар дейишадики, куёв кўрмоқ янгиликка ишоратдир. Тушда бой бир қизга уйланганини кўрмоқ янги бой кишилар билан танишишга ва улардан манфаат кўражагига ишоратдир.

Бир кишининг тушида ўз куёвини кўриши уларнинг шароити янада фаровон бўлишига ишоратдир.

Тушида куёви билан бир дастурхонда овқатланаётганини кўрган киши ҳукумат томонидан бир манфаат кўради.

*Асл ата-оналик ҳаққи
балаларни яхши тарбия-
лашдан бошланади.*

**2012
НОЯБРЬ**

14

Зулҳижжа 1433 29

ЧОРШАНБА	Тонг	Кӯш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:38	07:08	12:07	15:06	17:06	18:36
Андижон	05:26	06:56	11:55	14:54	16:54	18:24
Бухоро	05:59	07:29	12:28	15:27	17:27	18:57
Гулистон	05:45	07:15	12:14	15:13	17:13	18:43
Жиззах	05:44	07:14	12:13	15:12	17:12	18:42
Навоий	05:57	07:27	12:26	15:25	17:25	18:55
Наманган	05:28	06:58	11:57	14:56	16:56	18:26
Нукус	06:16	07:46	12:45	15:44	17:44	19:14
Самарқнд	05:47	07:17	12:16	15:15	17:15	18:45
Термиз	05:45	07:15	12:14	15:13	17:13	18:43
Урганч	06:13	07:43	12:42	15:41	17:41	19:11
Фарғона	05:28	06:58	11:57	14:56	16:56	18:26
Қарши	05:49	07:19	12:18	15:17	17:17	18:47

ЯРИМТА ОЛМА ҲАҚҚИ

Собит деган солиҳ йигит таҳорат олаётганида ариқда бир қизил олма оқиб келади. Олмани олиб, ярмини ейди ва шу пайт хаёлидан: “Эгасининг розилигини олмасдан нега едим?” – деган адолатли фикр кечади. Шу ниятда олма оқиб чиққан боққа киради ва боғбонга бўлиб ўтган воқеани баён қилади.

– Олмамизни ижозатсиз еганингнинг жазоси шуки, – дейди боғбон унинг диёнатли одам эканини билиб, – тили, кўзи, оёқ-кўли йўқ бир қизимиз бор – шуни никоҳингга оласан.

Собит ноилож рози бўлади. Тўйдан кейин гўшангага кириб қарасаки, келин бўлмишнинг ҳусну малоҳатда тенги йўқ! Қочиб ҳовлига чиқади.

– Бу менга ваъда қилинган қиз эмас-ку?

– Нега энди? – изоҳ беради қизнинг отаси. – Бу ўша қиз. Тили йўқ деганим – фосиқ сўзни айтмайди, кўзи йўқлиги – Қуръондан ўзгага боқмаган, оёқ-кўли йўқлиги – ёмон ишга юрмаган.

Бу бахтли никоҳдан ўғил дунёга келади. Отини Нўмон кўядилар. У олти ёшида подшоҳ ҳаётига оид бир масалани ҳал қилиб, “Имоми Аъзам” унвонини олади. Шунда онаси дейди:

– Менинг ўғлим аслида уч ёшида Имоми Аъзам бўларди, лекин сўрамай ейилган ўша яримта олма ҳаққи у олти ёшга чўзилди.

15**2012
НОЯБРЬ***Гудак она овозидан ҳаёт топгани
каби инсон ҳам сезган алмининг
сўзидан ҳаёт топади.***1 1434 Мухаррам**

ПАЙШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:40	07:10	12:07	15:04	17:04	18:34
Андижон	05:28	06:58	11:55	14:52	16:52	18:22
Бухоро	06:01	07:31	12:28	15:25	17:25	18:55
Гулистон	05:47	07:17	12:14	15:11	17:11	18:41
Жиззах	05:46	07:16	12:13	15:10	17:10	18:40
Навой	05:59	07:29	12:26	15:23	17:23	18:53
Наманган	05:30	07:00	11:57	14:54	16:54	18:24
Нукус	06:18	07:48	12:45	15:42	17:42	19:12
Самарқанд	05:49	07:19	12:16	15:13	17:13	18:43
Термиз	05:47	07:17	12:14	15:11	17:11	18:41
Урганч	06:15	07:45	12:42	15:39	17:39	19:09
Фарғона	05:30	07:00	11:57	14:54	16:54	18:24
Қарши	05:51	07:21	12:18	15:15	17:15	18:45

Имоми Аъзамнинг ўгли Ҳаммодага 10 ўғити

1) Аллоҳдан кўрқиб, жисмингдаги барча аъзоларни гуноҳу масъиятдан сақлаган ҳолда Унга бандачилик қил! Унинг буйруқларини сўзсиз адо эт!

2) Эҳтиёжинг тушадиган илмни ўрганишдан ўзингни олиб қочма!

3) Мусулмонга ҳам, зиммийга ҳам душманчилик қила кўрма!

4) Аллоҳ берган ризқингга қаноат қил!

5) Бошқаларга муҳтож бўлмаслигинг учун қўлингдаги бисотингдан тadbиркорлик билан фойдалан!

6) Одамлар сenga таҳқир назари билан боқишларига сабабчи бўладиган юмушни қилма!

7) Аллоҳга кўп зикр айт, Унинг пайғамбарига бисёр саловатлар йўлла!

8) Ҳар кун Қуръон ўқишни одат қил ва ўқиганларингнинг савобини Пайғамбаримиз алайҳиссаломга, ота-онанг, устозларингга ва барча мусулмонларга бахшида қил!

9) Қўшничиликни яхши қил ва қўшнингдан келадиган азиятларга сабр-бардошли бўл!

10) Барча ишларингда холис ниятли бўл, ҳар бир ҳолатда ҳам фақат ҳалол нарсаларни истеъмол қилишга жидду жаҳд қил!

Қалбига дунё севгисини жойлаштирган киши тубанлашади.
Чунки кўнғил илоҳий муҳаббат билангина жонлидир.

2012
НОЯБРЬ

16

Мухаррам 1434 2

ЖУМА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:41	07:11	12:07	15:03	17:03	18:33
Андижон	05:29	06:59	11:55	14:51	16:51	18:21
Бухоро	06:02	07:32	12:28	15:24	17:24	18:54
Гулистон	05:48	07:18	12:14	15:10	17:10	18:40
Жиззах	05:47	07:17	12:13	15:09	17:09	18:39
Навойй	06:00	07:30	12:26	15:22	17:22	18:52
Наманган	05:31	07:01	11:57	14:53	16:53	18:23
Нукус	06:19	07:49	12:45	15:41	17:41	19:11
Самарқанд	05:50	07:20	12:16	15:12	17:12	18:42
Термиз	05:48	07:18	12:14	15:10	17:10	18:40
Урганч	06:16	07:46	12:42	15:38	17:38	19:08
Фарғона	05:31	07:01	11:57	14:53	16:53	18:23
Қарши	05:52	07:22	12:18	15:14	17:14	18:44

КЕЛУР

Ҳар кишига яхшилик ишқу муҳаббатдин келур,
Дунёда бахти қаро бўлмоқ жаҳолатдин келур.

Ҳеч кима обрў етишмас хилъати зебо билан,
Иззату ҳурмат вале бирмунча хислатдин келур.

Хусни хулқ бирла адаблик некбахтлар васфидир,
Баҳрасиз қолмоқ адабдан нодон улфатдан келур.

Ким шарофат аҳли бирла бўлса, ул иззат топар,
Меҳру шафқат шуъласи нури ҳидоятдан келур.

Тил ширин бўлса агар, осойиш ўлғай умрлар,
Зулм ила қаҳру ғазаб дуди шақоватдан келур.

Сўзлама ёлғонни ҳаргиз ҳам қабиҳ алфозни,
Дўсту ошнодан жудо бўлмоқ қабоҳатдан келур.

Бу фазилат, Хушнудо, сенга ҳаводан келмагай,
Камтаринлик хуш қилиқ, қалби саломатдин келур.

Хушнуд (Аҳрорхон Музаффархон ўғли)

17**2012
НОЯБРЬ***Ҳамманинг ҳам ўзига яраша
ташвиши бор. Бугун ташвишсиз
бўлсанг, эртага сени битта
ташвиш кутиб турган бўлади.***3 1434 Мухаррам**

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:43	07:13	12:07	15:02	17:02	18:32
Андижон	05:31	07:01	11:55	14:50	16:50	18:20
Бухоро	06:04	07:34	12:28	15:23	17:23	18:53
Гулистон	05:50	07:20	12:14	15:09	17:09	18:39
Жиззах	05:49	07:19	12:13	15:08	17:08	18:38
Навоий	06:02	07:32	12:26	15:21	17:21	18:51
Наманган	05:33	07:03	11:57	14:52	16:52	18:22
Нукус	06:21	07:51	12:45	15:40	17:40	19:10
Самарқанд	05:52	07:22	12:16	15:11	17:11	18:41
Термиз	05:50	07:20	12:14	15:09	17:09	18:39
Урганч	06:18	07:48	12:42	15:37	17:37	19:07
Фарғона	05:33	07:03	11:57	14:52	16:52	18:22
Қарши	05:54	07:24	12:18	15:13	17:13	18:43

ТўРТЛИК ҲИКМАТЛАР

Ҳикмат соҳибларидан бири айтади:

“Тўрт нарса гўзал, аммо тўрт нарса янада гўзалдир:

1) эркакларнинг ҳаёси гўзал, бироқ аёлларнинг ҳаё соҳиби бўлишлари янада гўзалдир;

2) ҳар кимнинг адолати гўзал, аммо бошлиқларнинг адолатли бўлишлари янада гўзалдир;

3) қариларнинг тавбаси гўзал, аммо ёшларнинг тавба қилишлари янада гўзалдир;

4) бойларнинг сахийлиги гўзал, аммо камбағалларнинг сахий бўлиши янада гўзалдир”.

“Тамаллар (асослар) тўрттадир:

Дориларнинг тамали, «одобнинг тамали; ибодатларнинг тамали; амниятнинг тамали...

1) дориларнинг тамали – оз емоқ;

2) одобнинг тамали – оз гапириш;

3) ибодатларнинг тамали – оз гуноҳ қилиш;

4) амният (омонлик) асоси – сабр”

Табароний ривояти

*Дўстдан яшириб бир иш
қилган оқибатда уялиб қолади.*

2012
НОЯБРЬ

18

Мухаррам 1434 4

ЯКШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:44	07:14	12:07	15:01	17:01	18:31
Андижон	05:32	07:02	11:55	14:49	16:49	18:19
Бухоро	06:05	07:35	12:28	15:22	17:22	18:52
Гулистон	05:51	07:21	12:14	15:08	17:08	18:38
Жиззах	05:50	07:20	12:13	15:07	17:07	18:37
Навоий	06:03	07:33	12:26	15:20	17:20	18:50
Наманган	05:34	07:04	11:57	14:51	16:51	18:21
Нукус	06:22	07:52	12:45	15:39	17:39	19:09
Самарқанд	05:53	07:23	12:16	15:10	17:10	18:40
Термиз	05:51	07:21	12:14	15:08	17:08	18:38
Урганч	06:19	07:49	12:42	15:36	17:36	19:06
Фарғона	05:34	07:04	11:57	14:51	16:51	18:21
Қарши	05:55	07:25	12:18	15:12	17:12	18:42

“Одам ўглининг вужудида тўрт нарса йўқ этадиган тўрт гавҳар бор. Бу гавҳарлар: ақл, дин, ҳаё ва солиҳ амалдир.

- * ғазаб ақлни йўқотади;
- * ҳасад динни йўқотади;
- * тамагирлик (очкўзлик) ҳаёни (орни) йўқотади;
- * ғийбат яхши амалларни йўқотади”.

Термизий ривояти

Абдуллоҳ ибн Муборак айтади:

“Ҳикмат соҳибларидан бир одам барча гўзал сўзларни йиғибди. Улардан қирқ минг, кейин тўрт минг, сўнг тўрт юз, ниҳоят қирқ ҳикматни қолдирибди. Қирқ ҳикматдан қуйидаги тўрт жумлани танлаб олибди:

“Ҳеч қачон аёлга сиригни ишонма!

Ҳеч қачон мол-дунёга ишонма!

Меъданга, у кўтаролмайдиган нарсани юклама (бўккунча ема)!

Фойдасиз илмни ўрганишга ҳаракат қилма!”

Ҳазрат Алидан (р.а.):

“Ози ҳам кўп нарса тўрттадир:

19**2012
НОЯБРЬ***Ёлгон муслмонликнинг ҳуснини
бутувчи энг хавфли захардир.***5 1434 Мухаррам**

ДУШАНБА	Тонг	Кунда	Пешин	Аер	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:45	07:15	12:08	15:01	17:01	18:31
Андижон	05:33	07:03	11:56	14:49	16:49	18:19
Бухоро	06:06	07:36	12:29	15:22	17:22	18:52
Гулистон	05:52	07:22	12:15	15:08	17:08	18:38
Жиззах	05:51	07:21	12:14	15:07	17:07	18:37
Навоий	06:04	07:34	12:27	15:20	17:20	18:50
Наманган	05:35	07:05	11:58	14:51	16:51	18:21
Нукус	06:23	07:53	12:46	15:39	17:39	19:09
Самарқанд	05:54	07:24	12:17	15:10	17:10	18:40
Термиз	05:52	07:22	12:15	15:08	17:08	18:38
Урганч	06:20	07:50	12:43	15:36	17:36	19:06
Фарғона	05:35	07:05	11:58	14:51	16:51	18:21
Қарши	05:56	07:26	12:19	15:12	17:12	18:42

- 1) оғриқ;
- 2) йўқсиллик;
- 3) олов;
- 4) душманлик".

Хотами Асом дейди:

"Тўрт нарсанинг қийматини фақат тўрт тоифа инсон билади:

- * ёшликнинг қийматини фақат кексалар билади;
- * офият (хотиржамлик)нинг қадрини фақат дардлилар билади;
- * соғлиқнинг қийматини фақат касаллар билади;
- * ҳаётнинг қадрини фақат ўлиқлар билади".

Болам! Қуйидаги тўрт нарсани ва ундан сўнг айтадиганим яна тўрт нарсани ёдингда тут:

- 1) энг катта бойлик ақллилик;
- 2) энг катта фақирлик аҳмоқлик;
- 3) энг ёмон ёлғизлик кибр-ғурурли бўлиш;
- 4) энг шарафли насаб – гўзал ахлоқдир.

Ўғлим, ёлғончи билан ҳамдам бўлма, зеро, у сендан узоқ бўлганни сенга яқин қилади;

– Аҳмоқ билан улфат бўлма, чунки у сенга яхшилик

Қалбингда кин саклаб ётган кишинлга қарама! Чунки унга тушган назарил қалбингдаги ёмонлик туйғусини алоқлаштиб юборади.

2012
НОЯБРЬ **20**

Мухаррам 1434 6

СЕШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:46	07:16	12:08	15:00	17:00	18:30
Андижон	05:34	07:04	11:56	14:48	16:48	18:18
Бухоро	06:07	07:37	12:29	15:21	17:21	18:51
Гулистон	05:53	07:23	12:15	15:07	17:07	18:37
Жиззах	05:52	07:22	12:14	15:06	17:06	18:36
Навоий	06:05	07:35	12:27	15:19	17:19	18:49
Наманган	05:36	07:06	11:58	14:50	16:50	18:20
Нукус	06:24	07:54	12:46	15:38	17:38	19:08
Самарқанд	05:55	07:25	12:17	15:09	17:09	18:39
Термиз	05:53	07:23	12:15	15:07	17:07	18:37
Урганч	06:21	07:51	12:43	15:35	17:35	19:05
Фарғона	05:36	07:06	11:58	14:50	16:50	18:20
Қарши	05:57	07:27	12:19	15:11	17:11	18:41

қилмоқчи бўлиб, ёмонлик қилади;

– Хасис билан ўртоқ бўлма, чунки у, сен энг қўп муҳтож бўлган нарсани сендан қизғанади;

– Фожир (гуноҳкор) билан дўст бўлма, чунки у сени арзонга сотади.

Али ибн Абу Толиб (р.а.)

Тўрт гўзаллик бандани юксалтиради: илм, адаб, иффат ва ишонччилик.

Донолар бисотидан

Ҳамид ал-Лаффоф айтади:

“Тўрт нарсани тўрт нарсада қидирдик, бу йўлда хато қилдик ва уларни бошқа тўртта нарсада топдик:

* бойликни молда қидирдик-у, қаноатда топдик;

* роҳатни сарватда (мол-давлатда) қидирдик, аммо оз молда топдик;

* лаззатларни неъматларда қидирдик, бироқ уни соғлом баданда топдик;

* ризқни ердан қидирдик, лекин уни осмондан топдик”.

«Олтин ўғит»лар китобидан

21

2012
НОВАБЪРЬ*Мусибат сабр қилувчиларни
мукаммаллаштиради.
Сабрсизларни эса ҳалок қилади.*

7 1434 Мухаррам

ЧОРШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:47	07:17	12:08	14:59	16:59	18:29
Андижон	05:35	07:05	11:56	14:47	16:47	18:17
Бухоро	06:08	07:38	12:29	15:20	17:20	18:50
Гулистон	05:54	07:24	12:15	15:06	17:06	18:36
Жиззах	05:53	07:23	12:14	15:05	17:05	18:35
Навоий	06:06	07:36	12:27	15:18	17:18	18:48
Наманган	05:37	07:07	11:58	14:49	16:49	18:19
Нукус	06:25	07:55	12:46	15:37	17:37	19:07
Самарқанд	05:56	07:26	12:17	15:08	17:08	18:38
Термиз	05:54	07:24	12:15	15:06	17:06	18:36
Урганч	06:22	07:52	12:43	15:34	17:34	19:04
Фарғона	05:37	07:07	11:58	14:49	16:49	18:19
Қарши	05:58	07:28	12:19	15:10	17:10	18:40

Навоийхонлик

"Бегона аёлга назар ташлаш иблиснинг заҳарли ўқларидан биридир"

*Солма кўз, кимса бўлса номаҳрам,
Гарчи нафсинг топар наззорада суд.
Ки назарким ҳаром, шайтоннинг
Новакидур ва лок заҳролуд.*

Пок, мусаффо, эътиқодли қалб эгаси бўлган инсон умри мобайнида ҳалоллик, поклик, чин инсонийлик эзгу ниятлари билан яшайди, демак, у ҳар қандай бебурд ишлардан, шаҳвоний ҳирсдан ўзини пок асрамоғи керак. Ҳадис мазмунига биноан, бегона аёлга қараш – унга нисбатан шаҳвоний ҳирс иштиёқини келтириб чиқаради, бу исломда қаттиқ қораланиб, ҳаттоки, маълум даражада Аллоҳга ширк келтириш билан тенглаштирилади. Ўз ҳирсу иштиёқларини босолмаган бундай инсонлар лаънатланади, ўз жуфти ҳалоллига хиёнат қилиш гуноҳларнинг энг оғири ҳисобланади. Дарҳақиқат, шундай шаҳвоний ҳирсга берилган кишининг устидан шайтон ғолиб келган, бу иш унга фақирлик келтиради, юздан нурни қочиради.

Алишер Навоий ўта пок инсон бўлиб, у мусаффо қалбини ана шундай шаҳвоний ҳирсдан устун қўя олди, ўзини ариғ – пок сақлади. Навоий ҳақида замондошларининг хотира китобларида ҳам бу ҳақда ишоралар бор. Азиз

Намоздан хутор топишга ҳаракат
қил. Намоздан хуторланмаганлар
хуторсиэ яшайди.

2012
НОЯБРЬ

22

Мухаррам 1434

8

ПАЙШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:49	07:17	12:09	14:59	16:59	18:29
Андижон	05:37	07:05	11:57	14:47	16:47	18:17
Бухоро	06:10	07:38	12:30	15:20	17:20	18:50
Гулистон	05:56	07:24	12:16	15:06	17:06	18:36
Жиззах	05:55	07:23	12:15	15:05	17:05	18:35
Навоий	06:08	07:36	12:28	15:18	17:18	18:48
Наманган	05:39	07:07	11:59	14:49	16:49	18:19
Нукус	06:27	07:55	12:47	15:37	17:37	19:07
Самарқнд	05:58	07:26	12:18	15:08	17:08	18:38
Термиз	05:56	07:24	12:16	15:06	17:06	18:36
Урганч	06:24	07:52	12:44	15:34	17:34	19:04
Фарғона	05:39	07:07	11:59	14:49	16:49	18:19
Қарши	06:00	07:28	12:20	15:10	17:10	18:40

китобхонларимизга Хондамирнинг "Макорим ул-ахлоқ", Зайниддин Восифийнинг "Бадое ул-вақоеъ" тазкира асарларини мутолаа қилишни тавсия қиламизки, улардаги хикоятлар, суҳбатлар Навоий тўғрисидаги фикрларимизни янада мустаҳкамлайди. Унинг руҳига бўлган иззат ва ҳурматимиз ҳадсиз зиёда бўлади, унинг пок қалб эгаси, имонли-эътиқодлилигига ишончимиз ортади.

Ҳадис кишини руҳий, маънавий покликка чақиради, номаҳрам бўлган ҳар қандай аёлга кўз ташламасликни тавсия этади.

*Алишер Навоий «Арбаин ҳадис шарҳи»
китобидан олинди.*

*Кўзингни аёлларга қараш, уларнинг «чиройли»
сувратини томоша қилиш каби ҳаром манзаралардан
асрамогинг зарур. Бу каби нарсалар инсондаги шаҳват
унсурини галаёнга келтиради, ақл чирогини сўндиреди
ва ҳаё пардасини йиртиб ташлайди. Охир-оқибат эса
газабга учрайдиганлардан бўлиб қоласан.*

Муҳаммад Нуруллоҳ Сайдо ал-Жазарий

23**2012
НОЯБРЬ***Эй фаний дунї қайтуғида йиғлаган!
Боқийга шунчалик ишлаганигда
эди, саодатга эришардинг.***9 1434 Мухаррам**

ЖУМА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:50	07:20	12:09	14:58	16:58	18:28
Андижон	05:38	07:08	11:57	14:46	16:46	18:16
Бухоро	06:11	07:41	12:30	15:19	17:19	18:49
Гулистон	05:57	07:27	12:16	15:05	17:05	18:35
Жиззах	05:56	07:26	12:15	15:04	17:04	18:34
Навоий	06:09	07:39	12:28	15:17	17:17	18:47
Наманган	05:40	07:10	11:59	14:48	16:48	18:18
Нукус	06:28	07:58	12:47	15:36	17:36	19:06
Самарқнд	05:59	07:29	12:18	15:07	17:07	18:37
Термиз	05:57	07:27	12:16	15:05	17:05	18:35
Урганч	06:25	07:55	12:44	15:33	17:33	19:03
Фарғона	05:40	07:10	11:59	14:48	16:48	18:18
Қарши	06:01	07:31	12:20	15:09	17:09	18:39

ТАМАКИНИНГ "ФОИДА"СИ

Савдогарлар бозорга биринчи марта тамаки олиб келишганида бир донишманд одамларга қарата:

– Тамаки соғлиқ учун кони зарар – чека кўрманг, – деган экан, ҳеч ким қайрилиб қарамай тамакининг бозори касод бўлибди. Бундан норози бўлган савдогарлар донишманднинг ҳузурига бориб, ўз фикрини ўзгартиришини илтимос қилишибди. Шунда донишманд одамлар олдига чиқиб:

– Халойиқ! Тамаки чекканларни ит қопмайди, уларнинг уйига ўғри тушмайди, кашанда сира қаримайди, – дебди.

Одамлар ҳайрон бўлиб сўрашибди:

– Бу қанақаси? Аввал тамаки кони зарар – зинҳор чека кўрманг! – деб огоҳлантирган эдингиз. Энди бунинг аксини айтаюпсиз.

Донишманд ўз фикрларини шундай изоҳлабди:

– Тамаки чеккан киши ҳассага таяниб қолади – ҳассалик кишига ит яқинлашмайди. Кашанда туни билан йўталиб чиқади – уй эгаси ухламаган экан, деб ўғрилар қайтиб кетади. Чекувчи кишига кўпинча бахтли кексалик гаштини суриш насиб этмайди – у ёш ўлиб кетади.

Кичик гуноҳларга бепарво бўлма, чунки улардан катта гуноҳлар униб чиқади, нонда отади.

Исонли узоқ яшашмоқ туйлуи алдайди,
кўзларини кўр қилиб қувди. Ўлимнинг
яқинлигини ўйлагинки, бу сўхирликдан
қутулсан.

2012
НОЯБРЬ

24

Мухаррир 1434 10

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:51	07:21	12:09	14:58	18:58	18:28
Андижон	05:39	07:09	11:57	14:46	18:46	18:16
Бухоро	06:12	07:42	12:30	15:19	17:19	18:49
Гулистон	05:58	07:28	12:16	15:05	17:05	18:35
Жиззах	05:57	07:27	12:15	15:04	17:04	18:34
Навоий	06:10	07:40	12:28	15:17	17:17	18:47
Наманган	05:41	07:11	11:59	14:48	16:48	18:18
Нукус	06:29	07:59	12:47	15:36	17:36	19:06
Самарқанд	06:00	07:30	12:18	15:07	17:07	18:37
Термиз	05:58	07:28	12:16	15:05	17:05	18:35
Урганч	06:26	07:56	12:44	15:33	17:33	19:03
Фарғона	05:41	07:11	11:59	14:48	16:48	18:18
Қарши	06:02	07:32	12:20	15:09	17:09	18:39

ЭРНИ ЭР ҚИЛАДИГАН ҲАМ...

Бир киши илм ва доноликда шу даражага етибдики, ҳатто кундуз кунлари ҳам осмондаги юлдузларни кўра оладиган бўлибди. Бунга сабаб хотинининг ниҳоят даражада покиза, саранжом-саришталиги экан. Дарҳақиқат, хотин эрига жуда яхши муносабатда бўлар, уни вақтида ювиб-тараб, кийим-бошларини озода тутар, тозалikka ҳаддан ташқари риоя қилар экан. Бир куни ўша киши хотинига мақтаниб қолибди:

– Эй хотин, қанча фахрлансанг, мағрурлансанг ҳам оз. Чунки мендек авлиёсифат эринг бор-а. Қара, кундуз куни ҳам осмондаги юлдузларни кўра оламан.

– Ҳа, дадаси, бунинг ҳаммаси менинг орасталигим ва сизни покиза парвариш қилишим туфайли, – дебди хотини мамнунлик билан.

– Э, кўй-е, ақли паст хотин, – дея жеркиб берибди эр, – қандай қилиб сен туфайли бўлсин, ахир? Ўзимнинг ақл-заковатим туфайли шу даражага етишганман.

Бундан қаттиқ ранжиган хотин шу кундан эътиборан эрини яхши парвариш қилмай кўйибди. Орадан кўп ўтмай эрининг кўзлари хиралашиб, энди кундуз куни юлдуз кўриш у ёқда турсин, ҳатто тўғри йўлни ҳам тополмай қолибди. Шундан кейин у хотинидан узр сўраб, қилган хизматига, садоқатига тан берибди.

25**2012
НОЯБРЬ***Одямнинг яхши хатосини излайди.
Ёмон эса хаталарини эътиб
аччиқлади.***II 1434 Мухаррам**

ЯҚШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:52	07:22	12:09	14:57	16:57	18:27
Андижон	05:40	07:10	11:57	14:45	16:45	18:15
Бухоро	06:13	07:43	12:30	15:18	17:18	18:48
Гулистон	05:59	07:29	12:16	15:04	17:04	18:34
Жиззах	05:58	07:28	12:15	15:03	17:03	18:33
Навобий	06:11	07:41	12:28	15:16	17:16	18:46
Наманган	05:42	07:12	11:59	14:47	16:47	18:17
Нукус	06:30	08:00	12:47	15:35	17:35	19:05
Самарқанд	06:01	07:31	12:18	15:06	17:06	18:36
Термиз	05:59	07:29	12:16	15:04	17:04	18:34
Урганч	06:27	07:57	12:44	15:32	17:32	19:02
Фарғона	05:42	07:12	11:59	14:47	16:47	18:17
Қарши	06:03	07:33	12:20	15:08	17:08	18:38

ҚИССАДАН ҲИССА: "Қимгаки яхши хотин берилса, унга ярим давлат берилибди", "Аёлларнинг яхшиси уйини ва ўзини покиза туттишни одат қилгани ва хушбўй ҳидлар суриб юрганидир", дейилади ҳадиси шарифда. Эринини кўнглига қараб иш юритадиган, уни беҳузур қиладиган ҳолатлардан сақлаган орвста аёл қанчалар яхши.

Гўзал феъл-атворнинг нишонаси ўн нарсадир:

- 1) яхшилик;
- 2) инсофли бўлиш;
- 3) бошқа одамдан айб қидирмаслик;
- 4) бирор кишида ножўя ҳаракат кўрса, уни яхши йўлга бошлаш;
- 5) бир одам ўз айбига иқрор бўлиб узр айтса, узрини қабул қилиш;
- 6) бошқалар учун машаққатни ўз устига олиш;
- 7) фақат ўз манфаатинигина кўзламаслик;
- 8) очиқ юзпи, ширин сўзли бўлиш;
- 9) муҳтожларнинг ҳолатини чиқариш;
- 10) мулойим ва тавозеъли бўлиш.

Ҳусайин Воиз Кошифий

Қаридор бўлмасликка ҳарқат қил.
Қаридор бўлган куннинг дурдман бўл-
диш ҳисоб. Беҳаловат кун кечирасил.

2012
НОЯБРЬ

26

Мухаррам 1434 12

ДУШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:53	07:23	12:09	14:56	16:56	18:26
Андижон	05:41	07:11	11:57	14:44	16:44	18:14
Бухоро	06:14	07:44	12:30	15:17	17:17	18:47
Гулистон	06:00	07:30	12:16	15:03	17:03	18:33
Жиззах	05:59	07:29	12:15	15:02	17:02	18:32
Навоий	06:12	07:42	12:28	15:15	17:15	18:45
Наманган	05:43	07:13	11:59	14:46	16:46	18:16
Нукус	06:31	08:01	12:47	15:34	17:34	19:04
Самарқанд	06:02	07:32	12:18	15:05	17:05	18:35
Термиз	06:00	07:30	12:16	15:03	17:03	18:33
Урганч	06:28	07:58	12:44	15:31	17:31	19:01
Фарғона	05:43	07:13	11:59	14:46	16:46	18:16
Қарши	06:04	07:34	12:20	15:07	17:07	18:37

КУЁВГА 10 ЎГИТ

1. Уйдан чиқаётганингизда хотинингиз билан хайрла-
шинг. Унинг кўнглини хуш тутинг.
2. Хотинингизни кўзини тўрт қилмай, ўз вақтида ишдан
қайтинг.
3. Хотинингизни камчиликларини бошқаларга айтманг,
унинг яхши томонларини айтинг.
4. Ишингиздаги муаммоларни уйга кўтариб келманг.
Уйда хурсандчилик ҳукм сурсин.
5. Инсофли бўлинг. Кучи етмайдиган ишларни хоти-
нингиздан кутманг. Зарур бўлса, унга кўмаклашинг.
6. Кутилмаган совғалар бериб кўнглини олишни би-
линг.
7. Уйга салом бериб, табассум билан келинг, оила аъ-
золарингиз келганингиздан севинсин.
8. Оилангизни пулсиз қолдирманг, уларни бировларга
муҳтож қилманг.
9. Ташқарида еб-ичганингиздан уйингизга ҳам олиб
келинг.
10. Уйланиш дунёга муккасидан кетиш дегани эмас.
Дин, Ватан, халқ ва инсонийлик йўлида меҳнат қилишни
унутманг.

27**2012
НОЯБРЬ***Ҳар бир гуноҳ эгасига юкдир.
Қиёматда бу юк уни эзди.***13 1434 Мухаррир**

СЕШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:55	07:25	12:10	14:56	16:56	18:26
Андижон	05:43	07:13	11:58	14:44	16:44	18:14
Бухоро	06:16	07:46	12:31	15:17	17:17	18:47
Гулистон	06:02	07:32	12:17	15:03	17:03	18:33
Жиззах	06:01	07:31	12:16	15:02	17:02	18:32
Навоий	06:14	07:44	12:29	15:15	17:15	18:45
Наманган	05:45	07:15	12:00	14:46	16:46	18:16
Нукус	06:33	08:03	12:48	15:34	17:34	19:04
Самарқанд	06:04	07:34	12:19	15:05	17:05	18:35
Термиз	06:02	07:32	12:17	15:03	17:03	18:33
Урганч	06:30	08:00	12:45	15:31	17:31	19:01
Фарғона	05:45	07:15	12:00	14:46	16:46	18:16
Қарши	06:06	07:36	12:21	15:07	17:07	18:37

КЕЛИНГА 10 ҲИТ

1. Эрингизга ёқадиган исм ва сифатлар билан мурожаат қилинг.

2. У яхши кўрадиган таомларни, ширин қилиб пиширинки, у уйини соғинсин.

3. Эрингиз уйдан чиқаётганида уни кузатиб қўйинг, кечқурун ишдан қайтаётганида эса очиқ юз билан кутиб олинг.

4. Эрингизга гўзал бўлишга ҳаракат қилинг.

5. Эрингизга доимо ташаккур айтишни унутманг. Кучи етмайдиган ишларга ундаманг, бошқаларга шикоят қилманг.

6. Камхарж бўлинг, исрофгар бўлманг. Оғир дамларда ҳам эрингизга қарши бош кўтарманг.

7. Эрингизнинг қариндошларига ва яқинларига яхши муомилада бўлинг.

8. Онангизнинг уйига ўринсиз ва кўп боравермангки, ишларингиз оқсамасин.

9. Қайнонангизни тажрибали она сифатида кўриб ҳурмат қилингки, эрингизнинг сизга нисбатан мөҳри ошсин.

10. Фарзандларингизни одоб-ахлоқли қилиб вояга етказингки, бошқалар ҳам сизни яхши инсон сифатида тилган олсин.

Қалбида иймон нури бўлмаган
инсон уйқудадир. Уни фақат ўлим
уйғотади. Шу сабабли Расулulloҳ
"Инсонлар уйқуда, ўлганларида
уйғонадилар", деганлар.

2012
НОЯБРЬ

28

Мухаррам 1434 14

ЧОРШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:56	07:26	12:10	14:55	16:55	18:25
Андижон	05:44	07:14	11:58	14:43	16:43	18:13
Бухоро	06:17	07:47	12:31	15:16	17:16	18:46
Гулистон	06:03	07:33	12:17	15:02	17:02	18:32
Жиззах	06:02	07:32	12:16	15:01	17:01	18:31
Навоий	06:15	07:45	12:29	15:14	17:14	18:44
Наманган	05:46	07:16	12:00	14:45	16:45	18:15
Нукус	06:34	08:04	12:48	15:33	17:33	19:03
Самарқанд	06:05	07:35	12:19	15:04	17:04	18:34
Термиз	06:03	07:33	12:17	15:02	17:02	18:32
Урганч	06:31	08:01	12:45	15:30	17:30	19:00
Фарғона	05:46	07:16	12:00	14:45	16:45	18:15
Қарши	06:07	07:37	12:21	15:06	17:06	18:36

ОТА РОЗИ...

Бу воқеани «Сирғали»даги бир ақиқада машҳур қоридан эшитган эдим:

Котиб йигитнинг қабулхонада «дўстимнинг умр йўлдоши турганини, киришга изн сўраётгани»ни хотиржам тинглаган эсам-да, одмигина кийимда бир ҳовучгина мусичадай, ийманибгина кириб келган аёлни кўриб ажабландим. «Ажабо, бу ўша кимсан менсан, ололмайсан бойваччанинг хотиними ёки бошқа бирортасимикин?»

Кўзи тўла ёшли, мистаргина суҳбатдошим билан гапни нимадан бошлашга каловланиб туриб, ниҳоят дедим:

– Келинг, синглим, хизмат?

– Қори ака, балким танимагандирсиз, мен фалон дўстингизнинг аёллари бўламан.

Уни хижолат этмаслик учун, узр сўраганнамо дедим:

– Кўзимдан чиқмабсиз, ўхшатиб турган эдим, аммо иккиланганим ҳам рост, узр сўрайман. Қалай, хонадонлар тинчми, кичкиналар катта бўлишдими?

– Шуқр, Қори ака. Аслида сиз менинг узримни қабул этинг, орадан кўп йиллар ўтди. Дабдурустан танимаслигиниз, табиий. Ҳузурингизга ўз ихтиёрим билан келганим йўқ... Дадасининг гапи билан бир билиб, бир билмай келдим...

– Ишқилиб тинчликми, дўстимиз саломатмилар?..

Аёл ўзини йиғламаётган кўрсатишга қанча уринмасин, силкиниб турган елкалари, дам-бадам кўзига босаётган

29**2012
НОЯБРЬ***Ҳақнинг ризоси Ҳақдан
келганга рози бўлиш билан
қўлга киритилади.***15 1434 Мухаррам**

ПАЙШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:57	07:27	12:10	14:54	16:54	18:24
Андижон	05:45	07:15	11:58	14:42	16:42	18:12
Бухоро	06:18	07:48	12:31	15:15	17:15	18:45
Гулистон	06:04	07:34	12:17	15:01	17:01	18:31
Жиззах	06:03	07:33	12:16	15:00	17:00	18:30
Навоий	06:16	07:46	12:29	15:13	17:13	18:43
Наманган	05:47	07:17	12:00	14:44	16:44	18:14
Нукус	06:35	08:05	12:48	15:32	17:32	19:02
Самарқанд	06:06	07:36	12:19	15:03	17:03	18:33
Термиз	06:04	07:34	12:17	15:01	17:01	18:31
Урганч	06:32	08:02	12:45	15:29	17:29	18:59
Фарғона	05:47	07:17	12:00	14:44	16:44	18:14
Қарши	06:08	07:38	12:21	15:05	17:05	18:35

қат-қат дастурўмолчасидаги нам ҳолатини ошкор этар эди. Далдаларим кор қилмас, назаримда сўзларимни эшитмас, хаёлан боғланган ўйдан узилиб кетолмас эди. Олдига бир пиёла чой қўйдим-да, бироз тин бердим...

...Дадам кичикроқ бир корхона директорининг ўринбосари эдилар. Директорлари болалик ўртоқлари бўлиб, бир бирлари билан яқин эдилар. Шунинг учун оилавий бордикелдиларимиз бор эди. Мен билан тенгқур ёлғиз ўғли бўлиб, оталаримиз дўстлаштириш ниятида кўпроқ учрашиб туришимизга имкон яратар эдилар.

Тўғриси, болалиқда қувлашиб ўсган бўлсак-да, ўсмирлик давримиздаги қарашларимиз иккимизни икки йўлга бошлаб кетди. Ундаги урфга кирган ҳар неки бўлса биринчилардан бўлиб эришишга интилиш борган сари ораларимизни йироқлаштира бошлади. Узатган қўли хоҳлаган нарсага етишидан мамнун ҳолда тамомий ўзини ҳузурга бағишлади. У отаси орттирган давлатни сарфлаш учун туғилганга ўхшар ва бир кунни келиб у тамом бўлади деган ўйдан мосуво эди. Машинанинг янгиси, ресторанининг тўри уники бўлиб яшади...

Дадалари умри сўнггида "дўстимиз"ни йўлга сололмай норизо ўтганлигидан кўпчилик воқиф бўлди. Вафотларидан кейин ҳам ҳолида ўзгариш бўлмагач, бизни боғлаб турадиган асослардан дарз кетди. Борди-келдиларимиз сийраклашиб, аҳён аҳён тўю маракалардагина кўришиб турдик.

Ҳаддан зиёд ҳаёл суриш
нашъани сундиради.

2012
НОЯБРЬ 30

1434 16

ЖУМА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:58	07:28	12:10	14:54	16:54	18:24
Андижон	05:46	07:16	11:58	14:42	16:42	18:12
Бухоро	06:19	07:49	12:31	15:15	17:15	18:45
Гулистон	06:05	07:35	12:17	15:01	17:01	18:31
Жиззах	06:04	07:34	12:16	15:00	17:00	18:30
Навоий	06:17	07:47	12:29	15:13	17:13	18:43
Наманган	05:48	07:18	12:00	14:44	16:44	18:14
Нукус	06:36	08:06	12:48	15:32	17:32	19:02
Самарқанд	06:07	07:37	12:19	15:03	17:03	18:33
Термиз	06:05	07:35	12:17	15:01	17:01	18:31
Урганч	06:33	08:03	12:45	15:29	17:29	18:59
Фарғона	05:48	07:18	12:00	14:44	16:44	18:14
Қарши	06:09	07:39	12:21	15:05	17:05	18:35

Уттиз ёшларимиз чамасида уч-тўрт оқсоқолнинг қистови билан йўқлаб бордим. Ниятимиз ҳаёт ҳақиқатини эслатиш, отанинг оиладаги ўрни, розилиги ва мерос удумларимизга муносабатни суҳбат асносида ёдига солиш эди.

У мақсадимни англаб, гапимни кесди:

– Оғайни, бу гапларингизни олтмишдан ошиб, етмишга яқинлашганимда тингларман. Ҳаёт бу роҳат – ҳамма яхшисини татиб кўринг. Айтганларингиз кексайганда бўлай-верадиган ишлар. Забардаст қувватим, бошимда ақлим, етарли давлатим бор экан бундан дадамнинг руҳи шод бўлади, хуллас, ҳаммасига улгураман...

Шундан кейин ўн йил ошиғроқ камроқ учрашмабмиз... Суҳбатимга келган аёл ўшанинг хотини эди.

...Аёл ниҳоят ўзини қўлга олиб, ҳорғин ва маҳзун товушда мақсадга ўтди:

– Дадалари ўтгач, ишлари орқага кетди. Анча мунча қарз бўлиб қолдилар. Қавму қариндошлар бошда хабарлашиб туришди, аммо гаплари кор қилмагач улар ҳам ўзларини тортиб кетишди. Дард устига чилқон деганларидек, қорасон касалига дучор бўлдилар. Ҳовлини сотиб, чет элларда давлатдик, нафи бўлмади. Бир оёғини кесишди. Ҳозир иккинчи оёқларига дард тушган. Уни ҳам кесмаса бўлмас экан...

Осмон йироқ, ер қаттиқ. Тирикчилик ҳам зўр-базўр, касалхонага... Хуллас, нима деб айтишни ҳам билмайман, ҳузурингизга юборди...

1

2012
ДЕКАБРЬ

Дунё бамисли бирданми кўкариб;
тезда қуриган далага ухшайди. Эҳтиёт
бўлгинки, бу сени алдаб қўймасин. Кир
қуни ҳаётнинг саргайиб сўлиганини
қўрғанингда маънос ва тинчлик бўласан.

17 1434 Мухаррам

ШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:48	07:18	12:11	14:57	16:57	18:27
Андижон	05:36	07:06	11:59	14:45	16:45	18:15
Бухоро	06:09	07:39	12:32	15:18	17:18	18:48
Гулистон	05:55	07:25	12:18	15:04	17:04	18:34
Жиззах	05:54	07:24	12:17	15:03	17:03	18:33
Навой	06:07	07:37	12:30	15:16	17:16	18:46
Наманган	05:38	07:08	12:01	14:47	16:47	18:17
Нукус	06:26	07:56	12:49	15:35	17:35	19:05
Самарқанд	05:57	07:27	12:20	15:06	17:06	18:36
Термиз	05:55	07:25	12:18	15:04	17:04	18:34
Урганч	06:23	07:53	12:46	15:32	17:32	19:02
Фарғона	05:38	07:08	12:01	14:47	16:47	18:17
Қарши	05:59	07:29	12:22	15:08	17:08	18:38

Аёлни кузатиб, беихтиёр қўлимга "Ҳадис"ни олдим:
"Аллоҳ ризолиги отанинг розилигида, ғазаби ҳам отанинг
ғазабидадир." (Термизий ривояти)

Суюндик Мустафоев

Ҳазрати Пайғамбар (с.а.в) огоҳлантирдилар:

"Беш вақтнинг қадрини олдиндан билинг:

- касал бўлмасдан олдин соғлиқ қадрини;
- кексалик келмасдан олдин, ёшлик қадрини;
- камбағаллик келмасдан олдин бойлик қадрини;
- ўлим келмасдан олдин ҳаётнинг қадрини;
- банд бўлмасдан аввал бўш вақтнинг қадрини"

* * *

Ҳазрати Умардан (р.а.) ривоят қилинади:

"Ғойибдан хабар бериш иддаоси бўлмаса эди, беш
тоифанинг жаннатий бўлишларига гувоҳлик берган
бўлардим:

- * бола-чақали камбағал;
- * эрини рози қилган аёл;
- * меҳрини эрига бағишлаган аёл;
- * ота-онасини рози қилган фарзанд;
- * гуноҳларидан тавба қилган киши".

Мусибаатга сабр эт. Нафсингни ислоҳ
қилишга интиль. Бу энг чиройли
ама гилдандир.

2012
ДЕКАБРЬ 2

1 ухаррам 1434 18

ЯКШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:49	07:19	12:11	14:57	16:55	18:25
Андижон	05:37	07:07	11:59	14:45	16:43	18:13
Бухоро	06:10	07:40	12:32	15:18	17:16	18:46
Гулистон	05:56	07:26	12:18	15:04	17:02	18:32
Жиззах	05:55	07:25	12:17	15:03	17:01	18:31
Навоий	06:08	07:38	12:30	15:16	17:14	18:44
Наманган	05:39	07:09	12:01	14:47	16:45	18:15
Нукус	06:27	07:57	12:49	15:35	17:33	19:03
Самарқнд	05:58	07:28	12:20	15:06	17:04	18:34
Термиз	05:56	07:26	12:18	15:04	17:02	18:32
Урганч	06:24	07:54	12:46	15:32	17:30	19:00
Фарғона	05:39	07:09	12:01	14:47	16:45	18:15
Қарши	06:00	07:30	12:22	15:08	17:06	18:36

АЗИЗЛИК ИСТАСАНГ

Азизлик истасанг, элдан ҳаё қил,
Ширин тил бирла сўзни мўмиё қил.

Башардир ақлу дил бирла ҳар одам,
Бу суръатни фиолингдан намо қил.

Безангил хилъати одоб бирла,
Адиблар шевасини ошино қил.

Тамадан нон ема, хорлик кўрурсан,
Бу иллатга қилиб меҳнат даво қил.

Ҳаётнинг лаззати меҳнат биландир,
Ҳалол меҳнат қилиб, яхши ғизо қил.

Айбсиз ҳеч киши йўқдир жаҳонда,
Ким огоҳ қилса, анга жон фидо қил.

Очиб дил ғунчасин Хушнуд бўлурға,
Шараф аҳлига доим иқтидо қил.

Хушнуд

3

2012
ДЕКАБРЬЭнг суюкли бандо — қалбини
дмонликлардан поклаган, қалби ҳалим
бандодир. Бас, шундай экан, сен аввал
қалбингни тотаташга имтиль.

19 1434 Мухаррам

ДУШАНБА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:50	07:20	12:11	14:55	16:53	18:23
Андижон	05:38	07:08	11:59	14:43	16:41	18:11
Бухоро	06:11	07:41	12:32	15:16	17:14	18:44
Гулистон	05:57	07:27	12:18	15:02	17:00	18:30
Жиззах	05:56	07:26	12:17	15:01	16:59	18:29
Навоий	06:09	07:39	12:30	15:14	17:12	18:42
Наманган	05:40	07:10	12:01	14:45	16:43	18:13
Нукус	06:28	07:58	12:49	15:33	17:31	19:01
Самарқанд	05:59	07:29	12:20	15:04	17:02	18:32
Термиз	05:57	07:27	12:18	15:02	17:00	18:30
Урганч	06:25	07:55	12:46	15:30	17:28	18:58
Фарғона	05:40	07:10	12:01	14:45	16:43	18:13
Қарши	06:01	07:31	12:22	15:06	17:04	18:34

ХОТИНЛАРНИНГ ЯХШИСИ

Абу Хурайра (р.а.) ривоят қиладилар: «Набий алайҳиссалом дедилар: «Хотинларнинг энг яхшилари истасанг сени шод қиладиганлари, амр қилсанг итоат қиладиганлари ва олдидаридан узоқлашсанг молларингни ва ўз нафсларини сақлай оладиганлари бўлади».

Хотин ҳақиқатда эрининг ҳимоясида бўлса, албатта эрининг қадрига етиши лозим. Унинг яхшиликларини хотирдан чиқармасдан, арзимас айби учун ўзидан хафа қилмоғи тўғри эмас. Қайси хотин шундай хатти-ҳаракат қилса, эрининг муҳаббати унга зиёда бўлиб, умри хурсандликда ўтади, бу дунё ва охирадда мамнун бўлади. Ибн Аббос (р. а.) дедилар: «Набий алайҳиссалом дедилар: Менга дўзах оловини кўрсатдилар, у ердагиларнинг аксари ношукур аёллар эдилар. Асҳоб сўрадиларки: «Ё Расулуллоҳ, бу аёллар Худода нисбатан ношукурлик қилдиларми?» Ҳазрат жавоб бердилар: «Улар ўз эрларига ношукурлик қилганлар. Агарда уларга бир йил яхшилик кўрсатсангу, арзимас айб сендан ўтса, ношукур хотин: «Мен сендан ҳеч бир яхшилик кўрмадим», — деб айтади». Пайғамбар (с. а. в.) дедилар: «Қайси бир аёл ўлса, эри ундан рози бўлгандагина жаннатга тушади».

Эр ҳам хотинга мушқул ва оғир ишларни таклиф

Бахтининг йўлини камф этдим.

Эҳтирасларни қонбирришга уриниш
ўрнига, уларни меъёрда тутишни бил-
санг – бахтли бўласан!

Жан Стюарт

2012
ДЕКАБРЬ

4

Мухаррам 1434 20

СЕШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:51	07:21	12:11	14:54	16:52	18:22
Андижон	05:39	07:09	11:59	14:42	16:40	18:10
Бухоро	06:12	07:42	12:32	15:15	17:13	18:43
Гулистон	05:58	07:28	12:18	15:01	16:59	18:29
Жиззах	05:57	07:27	12:17	15:00	16:58	18:28
Навоий	06:10	07:40	12:30	15:13	17:11	18:41
Наманган	05:41	07:11	12:01	14:44	16:42	18:12
Нукус	06:29	07:59	12:49	15:32	17:30	19:00
Самарқнд	06:00	07:30	12:20	15:03	17:01	18:31
Термиз	05:58	07:28	12:18	15:01	16:59	18:29
Урганч	06:26	07:56	12:46	15:29	17:27	18:57
Фарғона	05:41	07:11	12:01	14:44	16:42	18:12
Қарши	06:02	07:32	12:22	15:05	17:03	18:33

қилмаслиги лозим. Аёл тоифасининг заифлиги ва но-
зиклигини эътиборга олиши ва шунга кўра муомала
қилиши керак, имкон қадар уй ишларида хотинига ёр-
дам бериши жоиз.

Ойша (р. а.) дан ривоят қиладилар: «Ойшадан сўра-
дилар: «Пайғамбар уйида нима қилардилар?» Ойша жа-
воб бердилар: «Уйда ўз аҳлининг хизматларига машғул
бўлиб, қачон азонни эшитса чиқар эдилар»

Абдурауф Фитрат "ОИЛА" асаридан

** Дунё фойдаланиладиган ердир. Дунёнинг энг
фойдаланиладиган заруратларидан бири эса солиҳа
ва кўнгилга мувофиқ келадиган аёлдир.*

** Дунёда энг бахтиёр одам кўнгил хабибаси бўл-
ган хоними, бекаси ўзига уйғун, мос одамдир.*

** Сўзга қулоқ солган, Аллоҳ амрини адо этган хо-
тин фақирни подшоҳ қилади.*

** Аёл ўз уйининг султони, болаларининг
ҳимоячиси.*

** Эрини суймаган хотиннинг эшигини тутма!*

Бароқ ҳажжи Чориевнинг "Идрок инжулари" китобидан.

5

2012
ДЕКАБРЬ

Энг бахтли инсон ким? Бошқаларнинг бахтиёрлигидан улуғ улуш чиқарган одам.
Гёте

21 1434 Мухаррам

ЧОРШАНБА	Тонг	Кўш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:52	07:22	12:12	14:52	16:50	18:20
Андижон	05:40	07:10	12:00	14:40	16:38	18:08
Бухоро	06:13	07:43	12:33	15:13	17:11	18:41
Гулистон	05:59	07:29	12:19	14:59	16:57	18:27
Жиззах	05:58	07:28	12:18	14:58	16:56	18:26
Навоий	06:11	07:41	12:31	15:11	17:09	18:39
Наманган	05:42	07:12	12:02	14:42	16:40	18:10
Нукус	06:30	08:00	12:50	15:30	17:28	18:58
Самарқанд	06:01	07:31	12:21	15:01	16:59	18:29
Термиз	05:59	07:29	12:19	14:59	16:57	18:27
Урганч	06:27	07:57	12:47	15:27	17:25	18:55
Фарғона	05:42	07:12	12:02	14:42	16:40	18:10
Қарши	06:03	07:33	12:23	15:03	17:01	18:31

“...БИР ТУП ТУРП ТУРИПТИ...”

Қадимда турп минглаб марта синовдан ўтказилиб у ёки бу дардга даво эканлиги аниқланган. Олимлар ўз фикрларини кўпинча наср билан эмас, назм билан баён этганларки, у хотирада узоқ сақланган. Масалан, “Мажмуи ҳикоят ва тиб” китобида назмий муолажалар берилган бўлиб, унда турп тўғрисида бундай байтлар бор.

*Гар саримсоқ пишириб турп уруғи бирлан киши
Еса буйрак тошидан бўлмас анинг ҳеч ташвиши*

Ёки:

*Ҳар кишининг оғзидан сув оқибон дод айлагай,
Турпни туз бирлан қўшиб ёсинки, озод айлагай.*

Энди Абу Али ибн Синонинг “Тиб қонунлари”га муножаат қилсак, унда аллома ёзади: “Турпнинг сиқиб олинган суви ва уруғининг ёғи қупоқдаги ел (бод) га жуда фойда қилади... Суви кўзга томизилса, тозалайди. Турпнинг қайнатилгани эски йўталга ва кўкракда тўпланган қуюқ қаймусга фойда қилади... Турп овқатдан кейин ейилса, ични юмшатади”. Ибн Сино турпни захарларга қарши дори эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтади.

Турп нарса бадбахтлик белгисидир: жоҳиллик, дангасалик, кимсасизлик, пасткашлик.

Фаридиддин Аттор

2012
ДЕКАБРЬ

6

Мухаррам 1434 22

ПАЙШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:53	07:23	12:12	14:50	16:48	18:18
Андижон	05:41	07:11	12:00	14:38	16:36	18:06
Бухоро	06:14	07:44	12:33	15:11	17:09	18:39
Гулистон	06:00	07:30	12:19	14:57	16:55	18:25
Жиззах	05:59	07:29	12:18	14:56	16:54	18:24
Навоий	06:12	07:42	12:31	15:09	17:07	18:37
Наманган	05:43	07:13	12:02	14:40	16:38	18:08
Нукус	06:31	08:01	12:50	15:28	17:26	18:56
Самарқанд	06:02	07:32	12:21	14:59	16:57	18:27
Термиз	06:00	07:30	12:19	14:57	16:55	18:25
Урганч	06:28	07:58	12:47	15:25	17:23	18:53
Фарғона	05:43	07:13	12:02	14:40	16:38	18:08
Қарши	06:04	07:34	12:23	15:01	16:59	18:29

Турпнинг хосияти жуда кўп. Унинг бошқа томонларини қадимги табиблардан Юсуф бин Муҳаммад Юсуфий ҳам синаб кўрган. У ўзининг "Яхши нарсаларнинг фойдалари" номли рисоласида бундай ёзади:

*Турп ёсанг йўталга яхши даводир,
Пешоб равон бўлар, кўз эса равшан.
Белга куч-қувват ато қилади,
Мум бўлсанг, гўёки бўласан оҳан.*

Табиб, бемор ва касаллик

Абу Али ибн Сино ўзи даволаётган касалларга шундай дер экан:

– Биз уч тарафмиз: мен – табиб, сен – бемор ва у – касаллик. Агар сен мен тарафга ўтсанг, иккаламизнинг уни ёнгишимиз осон кечади. Аммо сен ҳам у томонга ўтиб олсанг, бир ўзимнинг иккалаларингизни ёнгишга кучим етмайди...

Табибга ишим тушмай десангиз

Бир киши табиблардан илтимос қилди:

– Менга саломатлик учун зарур бўладиган нарсалардан айтсангиз, токи табиб ва дориларга ишим тушмасин.

Табиблар унга қуйидагича жавоб бердилар:

7**2012
ДЕКАБРЬ***Бадбахтлик туртма: кўннинг
куруқлиги, қалбнинг қаттиқлиги,
орзу-ҳаваснинг узуклиги ва дунёга
хирс кўйиши.***23 1434 Мухаррам***Анас ибн Молик (р.а.)*

ЖУМА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:54	07:24	12:12	14:49	16:47	18:17
Андижон	05:42	07:12	12:00	14:37	16:35	18:05
Бухоро	06:15	07:45	12:33	15:10	17:08	18:38
Гулистон	06:01	07:31	12:19	14:56	16:54	18:24
Жиззах	06:00	07:30	12:18	14:55	16:53	18:23
Навой	06:13	07:43	12:31	15:08	17:06	18:36
Наманган	05:44	07:14	12:02	14:39	16:37	18:07
Нукус	06:32	08:02	12:50	15:27	17:25	18:55
Самарқанд	06:03	07:33	12:21	14:58	16:56	18:26
Термиз	06:01	07:31	12:19	14:56	16:54	18:24
Урганч	06:29	07:59	12:47	15:24	17:22	18:52
Фарғона	05:44	07:14	12:02	14:39	16:37	18:07
Қарши	06:05	07:35	12:23	15:00	16:58	18:28

– Бирор касалингиз бўлмаса, яна ҳам яхшироқ бўлай деб беҳуд дори ичманг; пишиб етилмаган мевалардан еманг; овқатни майдалаб чайнашга урининг, нимаики ёқса, ўшанда тановул қилинг; овқатдан сўнг совуқ сув ичманг; қорнингиз тўқ бўлса ҳам устига-устак овқат еманг, кундузи овқат егандан кейин ухламанг, кечаси еганда эса, дарров ётиб олмай, бироз у ёқдан бу ёқга юринг.

Уйқу ва ҳаракат

Бир киши донодан сўради:

– Ўлимга нима яқину нима узоқ?

– Уйқу ўлимга қанча яқин бўлса, ҳаракат ўлимдан шунча узоқдир, – деб жавоб берибди.

Кекириш сабаби

Бир табиб нотаниш кишининг овқат ичишини кўриб:

– Овқатдан сўнг сизнинг кекирадиган одатингиз борми? – деб сўрабди.

– Тўғри айтасиз, лекин бу одатимни қаердан билдингиз?

Шунда табиб дебди:

– Сиз овқатни хўриллатиб ичар экансиз, бунақада овқат билан ҳаво ҳам ютилади. Сўнг бу ҳаво кекириш орқали чиқиб кетади. Овқатни секин оғизга олиш, чайнаш ва ютиш лозим.

Бахт – яратганинг тақдирига
рози бўлиб яшашдир.

Эркин Марғилови

2012
ДЕКАБРЬ

8

Мухаррам 1434 24

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:55	07:25	12:12	14:47	16:45	18:15
Андижон	05:43	07:13	12:00	14:35	16:33	18:03
Бухоро	06:16	07:46	12:33	15:08	17:06	18:36
Гулистон	06:02	07:32	12:19	14:54	16:52	18:22
Жиззах	06:01	07:31	12:18	14:53	16:51	18:21
Навоий	06:14	07:44	12:31	15:06	17:04	18:34
Наманган	05:45	07:15	12:02	14:37	16:35	18:05
Нукус	06:33	08:03	12:50	15:25	17:23	18:53
Самарқанд	06:04	07:34	12:21	14:56	16:54	18:24
Термиз	06:02	07:32	12:19	14:54	16:52	18:22
Урганч	06:30	08:00	12:47	15:22	17:20	18:50
Фарғона	05:45	07:15	12:02	14:37	16:35	18:05
Қарши	06:06	07:36	12:23	14:58	16:56	18:26

УЧ НАРСА ВА ТҮРТ ВОСИТА

Бир бадавлат савдогар бор экан, унинг болалари катта бўлганларида ҳеч қандай иш билан машғул бўлишни истамабдилар. Оталарининг молини совура бошлабдилар. Ота уларни йигиб деди:

– Ўғилларим! Одам бу дунёда уч нарсага интилади: бири – яхши яшаш, иккинчиси – одамлар орасида юксак мавқеъга эга бўлиш, учинчиси охират савобини топиш. Бу уч нарсага қуйидаги тўрт восита билан эришилади: ҳалол меҳнат билан давлат тўплаш; қўлга киритилган давлатни сақлай билиш; исрофга йўл қўймасдан, давлатни ўзи, оиласи ва ака-укалари учун харжлаш, ниҳоят, мумкин қадар ўзини зиёнли ишлардан тийиш. Бу тўрт шартдан биттасини ҳам бажармаган одам ўз орзусига етолмайди. Чунки одамнинг давлати бўлмаса, у ўзи еб, бошқаларни тўйдира олмайди; агар давлати бўлса-ю, лекин уни расамади билан харжламаса, сал ўтмасдан бу давлат йўқ бўлиб кетади.

Ҳазрат Абдуллоҳ ибн Масъуд (р.а.) айтади:

- * “Неъматлар билан алданиб қолган қўп кимсалар бор;
- * Мақтовларга алданиб йўлдан озган қўп кимсалар бор;
- * Айблари яширилганидан алданган қўп инсонлар бор”.

9

2012
ДЕКАБРЬБахт – тилакда эмас, билакда.
Ўзбек халқ мақоллари

25 1434 Мухаррам

ЯКШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Ҳуфтон
Тошкент	05:56	07:26	12:13	14:45	16:43	18:13
Андижон	05:44	07:14	12:01	14:33	16:31	18:01
Бухоро	06:17	07:47	12:34	15:06	17:04	18:34
Гулистон	06:03	07:33	12:20	14:52	16:50	18:20
Жиззах	06:02	07:32	12:19	14:51	16:49	18:19
Навоий	06:15	07:45	12:32	15:04	17:02	18:32
Наманган	05:46	07:16	12:03	14:35	16:33	18:03
Нукус	06:34	08:04	12:51	15:23	17:21	18:51
Самарқанд	06:05	07:35	12:22	14:54	16:52	18:22
Термиз	06:03	07:33	12:20	14:52	16:50	18:20
Урганч	06:31	08:01	12:48	15:20	17:18	18:48
Фарғона	05:46	07:16	12:03	14:35	16:33	18:03
Қарши	06:07	07:37	12:24	14:56	16:54	18:24

Навоийхонлик

"Ёнида кўшниси оч бўлган ўринда, мўмини комил тўқ бўлолмади".

Кимки мўминдирур, қачон чидағай.

Ким ўз тўқу кўшниси бўлғай оч.

Анга доғи керак өтурса насиб,

Хонида гар қулочи гар умоч.

Кўшничилик – одамийлик зийнатининг бир кўриши. Кўшнининг ҳол-аҳволдан хабар олиш, "иссиқ-совуқ" кунларида лаббай дөя чиқиш ёки унга ҳурмат-иззат кўрсатиш буюк инсоний бурчдир. Кўшни билан яхши муомилада бўлиш, бир-бирини тушуниш, унга озор өтказмаслик, изза бермаслик мусулмончиликда жуда қадрланиб келинган, "Кўшнингизга яхшилик қилинг – тинч бўласиз" муборак ҳадиси мусулмонлар орасида кенг тарғиб қилинган. Китобларда кўшничиликка катта эътибор берилиб ҳаттоки кўшнининг ҳаққи Аллоҳнинг ҳаққига тенглаштирилган. Ривоятларга кўра Муҳаммад алайҳиссаломнинг яқинларидан бири қўй сўйиб қурбонлик қилган. Ул зот: "кўшним яҳудийни айтиб чиқдингми?" – дөя бир неча марта сўраган эканлар. Умуман, Шарқ халқлари расм-русумига кўра кўшни

Турт нарса савдат далилидир:
 Тўғри сўз, тавозеъ, ҳалоғ касб
 ҳунардаги меҳнат, гир саҳнаш.
 Ҳикмат дурдоналари

2012
 ДЕКАБРЬ

10

Мухаррам 1434 26

ДУШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:57	07:27	12:13	14:44	16:42	18:12
Андижон	05:45	07:15	12:01	14:32	16:30	18:00
Бухоро	06:18	07:48	12:34	15:05	17:03	18:33
Гулистон	06:04	07:34	12:20	14:51	16:49	18:19
Жиззах	06:03	07:33	12:19	14:50	16:48	18:18
Навой	06:16	07:46	12:32	15:03	17:01	18:31
Наманган	05:47	07:17	12:03	14:34	16:32	18:02
Нукус	06:35	08:05	12:51	15:22	17:20	18:50
Самарқанд	06:06	07:36	12:22	14:53	16:51	18:21
Термиз	06:04	07:34	12:20	14:51	16:49	18:19
Урганч	06:32	08:02	12:48	15:19	17:17	18:47
Фарғона	05:47	07:17	12:03	14:34	16:32	18:02
Қарши	06:08	07:38	12:24	14:55	16:53	18:23

— ҳамсоя энг қадрли дўст, яқин ҳамсуҳбат кишидир. Халқимизда мавжуд: “ҳовли олма, кўшни ол” ибораси ҳам ҳадис моҳиятига ҳамоҳангдир. Кўшничиликда уч асосий нарса ҳисобга олинмайди: Аввало кўшнининг миллати; иккинчидан, кўшнининг дини ва учинчидан, кўшнининг касби-кори. Дарҳақиқат кўшничилик ҳақи унга (кўшнига) озор етмасликка эмас, балки кўшнидан келган озорга ҳам сабр тоқат қилишга асосланади. Ҳадис мазмунига асосан мўмин киши кўшниси оч бўлган ўринда ўзини тўқ ҳисобламайди, унинг аҳволидан хабар топади. Мухтож бўлиб қолса, унга ёрдам қўлини чўзади, бу кўшнининг энг олий бурчи.

“Беш нарсага нописанд бўлган беш нарсани йўқотади:

- 1) олимларга беписанд динини йўқотади;
- 2) бошқарувчиларга нописанд дунёсини йўқотади;
- 3) кўшниларига нописанд манфаатларини йўқотади;
- 4) қариндошларига нописанд уларнинг севгисини йўқотади;
- 5) оила аъзаларига нописанд ҳузур-ҳаловатини йўқотади”

«Олтин ўғитлар» китобидан

11

2012
ДЕКАБРЬ

27 1434 Мухаррам

Одамлар икки нарса билан
тақдирланишади: яхшилик
қилган – яхшилик билан,
ёмонлик қилган – ёмонлик билан.

СЕШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:58	07:28	12:13	14:42	16:40	18:10
Андижон	05:46	07:16	12:01	14:30	16:28	17:58
Бухоро	06:19	07:49	12:34	15:03	17:01	18:31
Гулистон	06:05	07:35	12:20	14:49	16:47	18:17
Жиззах	06:04	07:34	12:19	14:48	16:46	18:16
Навой	06:17	07:47	12:32	15:01	16:59	18:29
Наманган	05:48	07:18	12:03	14:32	16:30	18:00
Нукус	06:36	08:06	12:51	15:20	17:18	18:48
Самарқанд	06:07	07:37	12:22	14:51	16:49	18:19
Термиз	06:05	07:35	12:20	14:49	16:47	18:17
Урганч	06:33	08:03	12:48	15:17	17:15	18:45
Фарғона	05:48	07:18	12:03	14:32	16:30	18:00
Қарши	06:09	07:39	12:24	14:53	16:51	18:21

ОШҚОВОҚ – ҚИШНИНГ ҚОВУНИ

Абу Али ибн Сино ошқовоқ тўғрисида ажойиб фикрлар айтган:

“... Ошқовоқни қайнатиб шарбати ичилса, йўтал ва кўкракда пайдо бўлган оғрикни қолдиради...”

... Хом (пиширилмаган) ошқовоқдан олинган шарбатни бурунга томизиш билан тиш оғриғини тўхтатиш мумкин...

... Ошқовоқ киши ошқозони учун ғоят фойдалидир. У намлантирадиган ва чанқоқни босадиган дорилардан биридир...

... Ошқовоқни қайнатиб, асал билан еса, нафи катта бўлади...”

Табиб Ҳаким Шаҳобиддин “Сабзавотлар ҳақида” номли шеърини асарида ошқовоқ тўғрисида бундай ёзган:

*Совуғу, бод қўзғар танда ошқовоқ,
Совуқ мижозлилар эмасин мутлоқ.
Иссиқ мижозлиларга кўп фойда этар
Ҳалқум билан танни яна юмшатар.*

Ошқовоқни ёш гўдаклардан тортиб қарияларгача тез-тез еб туриши керак. Сутга қайнатилган ёки палла-

*Ғапирмай пушаймон бўлиш
Ғапириб пушаймон бўлишдан
афзал.*

2012
ДЕКАБРЬ

12

Мухаррам 1434 28

ЧОРШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	05:59	07:29	12:13	14:41	16:39	18:09
Андижон	05:47	07:17	12:01	14:29	16:27	17:57
Бухоро	06:20	07:50	12:34	15:02	17:00	18:30
Гулистон	06:06	07:36	12:20	14:48	16:46	18:16
Жиззах	06:05	07:35	12:19	14:47	16:45	18:15
Навоий	06:18	07:48	12:32	15:00	16:58	18:28
Наманган	05:49	07:19	12:03	14:31	16:29	17:59
Нукус	06:37	08:07	12:51	15:19	17:17	18:47
Самарқанд	06:08	07:38	12:22	14:50	16:48	18:18
Термиз	06:06	07:36	12:20	14:48	16:46	18:16
Урганч	06:34	08:04	12:48	15:16	17:14	18:44
Фарғона	05:49	07:19	12:03	14:31	16:29	17:59
Қарши	06:10	07:40	12:24	14:52	16:50	18:20

палла қилиб қасқонда буғлаб қаймоқ суртилгани ҳам лаззат бахш этади, ҳам саломатлик ато қилади. Мана шу овқатлар халқ табобатида ёш организмнинг тўғри ўсишига ва қариган аъзоларнинг фаолиятини чўзишга восита бўладиган бир шифо тарзида истеъмол қилинган.

Эндиликда шифохоналаримизда ҳам ошқовоқ таомлари юрак қон-томир касалликлари билан оғриганларга дори сифатида едирилмоқда. Бу яна гастрит, ошқозон жароҳати, буйрак хасталиги, йўтал, астма ва томоғи пасотлаб буғма бўлганларга ҳам шифодир.

Қовун ҳам киши организми учун фойдалидир. Ҳақиқий миришкор қўли билан етиштирилган тилни тилим-тилим қиладиган қовун буйракдаги тошни майдалайди. Ошқовоқ эса қишнинг қовунидир.

*Еган таомига шукур қилиб юрувчи одам, сабр
ила рўза тутган одам билан баробардир.*

* * *

*Оз бўлса ҳам, берилган неъматнинг шукрини
адо этиб юрганинг, кўп бўлиб, шукрини
қилолмаганингдан афзалдир.*

Ҳадис

13

2012
ДЕКАБРЬ*Насиҳат ҳақиқий даво,
ундан ичган одам ёқимсиз
хулқлардан озод булади.*29 1434 *Муҳаррам*

ПАЙШАНБА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:00	07:30	12:12	14:39	16:37	18:07
Андижон	05:48	07:18	12:00	14:27	16:25	17:55
Бухоро	06:21	07:51	12:33	15:00	16:58	18:28
Гулистон	06:07	07:37	12:19	14:46	16:44	18:14
Жиззах	06:06	07:36	12:18	14:45	16:43	18:13
Навоий	06:19	07:49	12:31	14:58	16:56	18:26
Наманган	05:50	07:20	12:02	14:29	16:27	17:57
Нукус	06:38	08:08	12:50	15:17	17:15	18:45
Самарқанд	06:09	07:39	12:21	14:48	16:46	18:16
Термиз	06:07	07:37	12:19	14:46	16:44	18:14
Урганч	06:35	08:05	12:47	15:14	17:12	18:42
Фарғона	05:50	07:20	12:02	14:29	16:27	17:57
Қарши	06:11	07:41	12:23	14:50	16:48	18:18

ШАЙХ НАЖМИДДИН КУБРО ЖАСОРАТИ

Хоразмни истило қилишдан аввал, Чингизхон донғи ўз ватанидан узоқ-узоқларга ҳам ёйилган Шайхга илтимос билан элчи йўллайди: “Мен Хоразмни қатли ом қилмоқчиман. Сиз оила аъзоларингиз билан шаҳарни тарк этиб, хоҳлаган томонингизга кетишингиз мумкин!”. Ватанпарвар Шайх унга шундай жавоб қайтарди: “Менинг 75 йиллик умрим шу тупроқда кечди. Шу халқ билан бирга ҳаётнинг бутун аччиқ-чучугини тотдим. Энди унинг бошига оғир кун тушганда ташлаб кетиш мардликдан эмас!”

Нажмиддин Кубронинг ҳиммати ва муруввати шу қадар буюкки, бошқа ўлкалардан келган муридларининг бегона тупроқда ўлиб кетишларини истамайди. Уларни туғилган юртларига жўнатиб, ўзи шаҳарни мудосфаа қилишга отланади. Шогирдларининг бирга кетиш тўғрисидаги таклифларига жавобан: “Мен шу ерда шаҳид бўламан. Менга Хоразмни тарк этишга рухсат йўқ!” – дейди ва қўлига шамшир тутиб, қўйнига тош тўлдириб, ёв қаршисига чиқади. Уларга тош отади, бир нечасини найза билан уриб йиқитади. Душманлар унга камондан ўқ узадилар. Ўқлардан бири Шайхнинг юрагига санчилади. Шаҳид бўлаётган пайтида, у душман қўлидан байроғини тортиб олиб, шу даражада маҳкам сиқиб ушлаганки, ўн киши бўлиб ҳам унинг

ЖУМА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Ҷуфтон
Тошкент	06:01	07:31	12:12	14:37	16:35	18:05
Андижон	05:49	07:19	12:00	14:25	16:23	17:53
Бухоро	06:22	07:52	12:33	14:58	16:56	18:26
Гулистон	06:08	07:38	12:19	14:44	16:42	18:12
Жиззах	06:07	07:37	12:18	14:43	16:41	18:11
Навоий	06:20	07:50	12:31	14:56	16:54	18:24
Наманган	05:51	07:21	12:02	14:27	16:25	17:55
Нукус	06:39	08:09	12:50	15:15	17:13	18:43
Самарқанд	06:10	07:40	12:21	14:46	16:44	18:14
Термиз	06:08	07:38	12:19	14:44	16:42	18:12
Урганч	06:36	08:06	12:47	15:12	17:10	18:40
Фарғона	05:51	07:21	12:02	14:27	16:25	17:55
Қарши	06:12	07:42	12:23	14:48	16:46	18:16

қўлидан байроқни олишолмаган, бармоқларини ке-
сишга мажбур бўлишган. Шайхнинг бу жасорати ёвни
ҳам ҳайратга солган. Мазкур воқеа тилдан-тилга ўтиб,
афсонага, халқ учун ибрат намунасига айланади.

МУЪЖИЗА

Баҳоуддин Нақшбанддан сўрашибди:

– Бир муъжиза кўрсатсангиз?

Буюк тариқат пири ўрнидан турибди-да, уйни бир
айланиб, яна ўрнига ўтирибди.

– Бунинг нимаси муъжиза? – деб ҳайрон бўлишган
экан:

– Тоғдай оғир гуноҳлар билан қушдай ёнгил турга-
нимнинг ўзи муъжиза эмасми? – деб жавоб берибди.

ФАРЗАНД ТАРБИЯСИ

Бир киши Абу Али ибн Сино ҳузурига келиб:

– Фарзандли бўлдим, уни қандай тарбия қилай? –
деб маслаҳат сўрабди.

– Фарзанд кўрганингизга қанча бўлди? – деб сўраб-
ди улуғ ҳаким.

– Олти ой, – жавоб берибди ҳалиги киши.

– Унда олти ойга кечикибсиз.

«Шарҳ ривоятлари» китобидан

15**2012
ДЕКАБРЬ****1 1434 Сафар***Уч нарса кишини қийнаб,
заифлаштиради. Улар: Аҳил билан
бирга яшаш, тегса-тебранмас киши
билан улфат бўлиш, бажарилмиш
узакқа чўзиладиган ваъда.*

ШАНБА	Тонг	Кўён	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:02	07:32	12:12	14:36	16:34	18:04
Андижон	05:50	07:20	12:00	14:24	16:22	17:52
Бухоро	06:23	07:53	12:33	14:57	16:55	18:25
Гулистон	06:09	07:39	12:19	14:43	16:41	18:11
Жиззах	06:08	07:38	12:18	14:42	16:40	18:10
Навой	06:21	07:51	12:31	14:55	16:53	18:23
Наманган	05:52	07:22	12:02	14:26	16:24	17:54
Нукус	06:40	08:10	12:50	15:14	17:12	18:42
Самарқанд	06:11	07:41	12:21	14:45	16:43	18:13
Термиз	06:09	07:39	12:19	14:43	16:41	18:11
Урганч	06:37	08:07	12:47	15:11	17:09	18:39
Фарғона	05:52	07:22	12:02	14:26	16:24	17:54
Қарши	06:13	07:43	12:23	14:47	16:45	18:15

НАФСИМИЗНИ ЖИЛОВЛАЙ ОЛМАСАК...

Маълумки, хаста бир вужуд асло хотиржам бўлмайди. Шу боис Аллоҳ таоло инсонлар ҳузур-ҳаловати, саодати ва ҳаётини бахтиёр ўтказиши учун Қуръони каримни нозил қилди. Аллоҳ таоло биз учун қайғуриб, бизга гўзал ҳукмлар юборди.

Бизнинг вазифамиз эса ўша ҳукмларни чиройли тарзда ўз нафсимизга, ҳаётимизга татбиқ этмоқдир. Ислом дини, Қуръони карим инсон ҳаётида акс этиши лозим. Шу низом, дастур ва қонунлар ижроси туфайли инсон зоти ҳузур-ҳаловат ва бахт-саодатга эришади.

Инчинун, Қуръони каримни киши ўқибгина қолмай, унинг маъноларини ўқишга интилиши лозим.

Аллоҳнинг китобида, сен ўз билганингча эмас, мана бундай тарзда яшашга мажбурсан; ҳузур-ҳаловатинг учун, жамият, инсоният саодати учун бу кўрсатмаларга амал қилишга мажбурсан, дёя буюрилади.

Масалан, оилани олайлик. У ўзича кичик бир дунё. Эр-хотин, икки-уч боладан иборат хонадонда тартиб-интизом бўлмаса, ундаги ҳаётнинг ҳузур-ҳаловати ҳақида гапириш мумкин эмас, албатта.

Агарда бу дунёда мўътабар, мукамал бир қонун-

Сен ризқни қидирсанг, у ҳам
сени қидиради.

2012
ДЕКАБРЬ

16

Сафар 1434 2

ЯКШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:03	07:33	12:12	14:35	16:33	18:03
Андижон	05:51	07:21	12:00	14:23	16:21	17:51
Бухоро	06:24	07:54	12:33	14:56	16:54	18:24
Гулистон	06:10	07:40	12:19	14:42	16:40	18:10
Жиззах	06:09	07:39	12:18	14:41	16:39	18:09
Навоий	06:22	07:52	12:31	14:54	16:52	18:22
Наманган	05:53	07:23	12:02	14:25	16:23	17:53
Нукус	06:41	08:11	12:50	15:13	17:11	18:41
Самарқанд	06:12	07:42	12:21	14:44	16:42	18:12
Термиз	06:10	07:40	12:19	14:42	16:40	18:10
Урганч	06:38	08:08	12:47	15:10	17:08	18:38
Фарғона	05:53	07:23	12:02	14:25	16:23	17:53
Қарши	06:14	07:44	12:23	14:46	16:44	18:14

қоида, интизом бўлмаса, хузур-ҳаловат ва саодат ҳам бўлмайди.

Биз эртага нима бўлишини билолмаймиз. Билсак, шунга кўра режа тузиб олардик. Шунинг учун бугун тузган режаларимиз эртанинг талабларига жавоб бермай қолади. Кейин қанча машаққатлар ва ҳаракатлар билан тузган қоидаларимизни бузиб, янгисини тузамиз.

Бундай ортиқча сарсон-саргардонлик, меҳнат-машаққатлар ўрнига Қиёматга қадар азиз ва мўътабар бўлган нарсага эргашсак, яхши эмасми?

Аллоҳ таоло бугун ва эртага, бу йил ва келгуси йил, Қиёматга қадар дунёда нималар бўлишини – ҳамма-ҳаммасини яхши билади. Шунга кўра У инсонлар ва дунё учун лозим бўлган ўта мукамал, бекаму кўст бир Низом юборди. Бироқ афсуски, биз нафсимизга қул бўлганимиз учун бу Низомга амал қилаётганимиз йўқ.

Ҳа, нафс орзу-истаклари чексиздир. Нафс фақат ўзини ўйлайди. Ваҳоланки, нафс учун фойдали туюлган нарса инсон ва жамиятга зарар келтириши мумкин. Зеро, биз зарарли, фойдасиз нарсаларни тарк этишимиз лозим. Бу эса, ёлғиз исломият орқали амалга ошади. Фақат мусулмон киши бу ишнинг уддасидан чиқади. Аллоҳга ишонган, аҳли тақво-обид кимсалар эплайди

17

2012
ДЕКАБРЬ*Чакимчининг иши бир онда
тугайди, аммо фитнаси узоқ
давом этади.*

3

1434

Сафар

ДУШАНБА	Тонг	Кӯёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:05	07:35	12:12	14:34	16:32	18:02
Андижон	05:53	07:23	12:00	14:22	16:20	17:50
Бухоро	06:26	07:56	12:33	14:55	16:53	18:23
Гулистон	06:12	07:42	12:19	14:41	16:39	18:09
Жиззах	06:11	07:41	12:18	14:40	16:38	18:08
Навоий	06:24	07:54	12:31	14:53	16:51	18:21
Наманган	05:55	07:25	12:02	14:24	16:22	17:52
Нукус	06:43	08:13	12:50	15:12	17:10	18:40
Самарқанд	06:14	07:44	12:21	14:43	16:41	18:11
Термиз	06:12	07:42	12:19	14:41	16:39	18:09
Урганч	06:40	08:10	12:47	15:09	17:07	18:37
Фарғона	05:55	07:25	12:02	14:24	16:22	17:52
Қарши	06:16	07:46	12:23	14:45	16:43	18:13

буни. Дарвоқе, Аллоҳга ишонч билан бирга кучли ибодат ҳам керак. Тоат-ибодат, итоат қилиш ва мутеъ бир қул бўлиш шарти бажарилиши лозим. Шунда саодатга эришилади...

Мусулмон киши Аллоҳ таолога ишонгани, Уни севгани ва Ундан кўрққани учун нафсини жиловлайди; Аллоҳ таолонинг амрларига итоат этади. Унинг суюкли пайғамбари Муҳаммад алайҳиссаломнинг кўрсатмаларига амал қилади; фидойи бўлади. Чунки у ҳаёт фақат бу дунёдангина иборат эмаслигига ишонади. У муҳим ва гўзал бир ҲАЁТ – ОХИРАТ кутаётганини унутмайди. Ўлимдан, ҳисоб-китобдан кейин Аллоҳ таоло мўминларга, аҳли тақволарга гўзал бир ҳаёт бахш этади. Чин мўмин ўша ҳаётга ишонади ва манзилга ёруғ юз ила етмоқ учун фидойилик қилади. Нафсоний орзуларига: «Тўхта!» дея буйруқ беради, уни жиловлайди.

Агар биз мўмин бўлатуриб, нафсимизни жиловлай олмасак, демак, биз ҳақиқий мўмин эмасмиз; комил мўмин ва комил имон эгаси эмасмиз. Комил имонга эга бўлмаганимиздан нафсоний орзу-ҳавасларни жиловлай олмаяпмиз.

Умар Форук Сайдо ал-Жазарий

Ҳасадчига азоб шарт эмас,
чунки у сенинг шодлигингни
кўрганда ўз-ўзидан
азобланаверади.

2012
ДЕКАБРЬ 18

Сафар 1434 4

СЕШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:06	07:36	12:12	14:33	16:31	18:01
Андижон	05:54	07:24	12:00	14:21	16:19	17:49
Бухоро	06:27	07:57	12:33	14:54	16:52	18:22
Гулистон	06:13	07:43	12:19	14:40	16:38	18:08
Жиззах	06:12	07:42	12:18	14:39	16:37	18:07
Навоий	06:25	07:55	12:31	14:52	16:50	18:20
Наманган	05:56	07:26	12:02	14:23	16:21	17:51
Нукус	06:44	08:14	12:50	15:11	17:09	18:39
Самарқанд	06:15	07:45	12:21	14:42	16:40	18:10
Термиз	06:13	07:43	12:19	14:40	16:38	18:08
Урганч	06:41	08:11	12:47	15:08	17:06	18:36
Фарғона	05:56	07:26	12:02	14:23	16:21	17:51
Қарши	06:17	07:47	12:23	14:44	16:42	18:12

АМАЛИМ ҚАБУЛ БЎЛСИН ДЕСАНГИЗ...

Ҳазрати Умарнинг, розийаллоху анҳу, озод этилган қули Абу Аййуб Сулаймондан: "Бир пайшанбадан жумага ўтар кечаси Абу Ҳурайра, розийаллоху анҳу, олдимизга келди ва:

— Аллоҳни яхши кўрсангиз, орангизда қариндошчилик ҳаққига риоя қилмаган, уни бузган киши бўлса, бу ердан кетсин, — деди. Ҳеч ким жойидан қимирламади.

Ниҳоят, бу сўзни уч марта такрорлагач, бир ёш йигит ўрnidан туриб, икки йилдан бери безътибор ташлаб қўйган ва гаплашмаётган аммасининг олдига борди. Аммаси:

— Кутилмаган ҳол? — деди.

— Абу Ҳурайра айтдилар, — деди йигит.

— Бориб сўра-чи, нима учун бундай деган экан?

Бориб сўраганида Абу Ҳурайра йигитга шундай дедилар:

— Жаноби Пайғамбаримизнинг, соллаллоху алайҳи ва саллам: "Одам болаларининг амаллари ҳар пайшанба оқшоми, яъни жума кечаси Аллоҳга тақдим этилади. Фақат орангизда қариндошчилик ҳаққига риоя этмаган кимсанинг амаллари қабул бўлмайди", деб марҳамат қилганларини эшитганим учун шундай деган эдим".

19**2012
ДЕКАБРЬ***Мол ва боғликнинг умри қисқа,
тегда завол топади. Аммо яхши
нам узоқ асрлар ўлмай ншайди.*

5

1434

Сафар

ЧОРШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:07	07:37	12:11	14:33	16:31	18:01
Андижон	05:55	07:25	11:59	14:21	16:19	17:49
Бухоро	06:28	07:58	12:32	14:54	16:52	18:22
Гулистон	06:14	07:44	12:18	14:40	16:38	18:08
Жиззах	06:13	07:43	12:17	14:39	16:37	18:07
Навоий	06:26	07:56	12:30	14:52	16:50	18:20
Наманган	05:57	07:27	12:01	14:23	16:21	17:51
Нукус	06:45	08:15	12:49	15:11	17:09	18:39
Самарқанд	06:16	07:46	12:20	14:42	16:40	18:10
Термиз	06:14	07:44	12:18	14:40	16:38	18:08
Урганч	06:42	08:12	12:46	15:08	17:06	18:36
Фарғона	05:57	07:27	12:01	14:23	16:21	17:51
Қарши	06:18	07:48	12:22	14:44	16:42	18:12

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАР

Бир йигит уйланмоқчи бўлибди, лекин хоҳлаганидай кизни учрата олмабди. Ҳеч бири унинг имтиҳонидан ўта олмабди. Ниҳоят, кизлардан бири унинг мақсадини англабди. Яширин ҳолда бутун хулқ-атворини ўрганибди. Кейин синовдан ўтиб, оила қурибди.

Турмушнинг биринчи куни йигит ип билан боғланган қоғоз халтада қаҳва олиб келибди. Хотини қоғоз халтани авайлаб очибди, бўшатишда бурчакларида қолган қаҳваларни ҳам қоқиб туширибди. Қоғозини тахлаб токчага олиб қўйибди. Ипини ҳам ташлаб юбормабди. Хотининг ҳаракатларини кузатиб турган эр, чидаёлмай:

– Шу бир қарич ип билан қоғоз халтани асраб қўйишнинг нима ҳожати бор? – деб сўрабди.

– Хўжайин! Рўзғорда ҳар хил ҳолат бўлади. Шу ип бирор ҳожатимизга ярар, қоғоз ҳам керак бўлиб қолиши мумкин. Ахир керакли тошнинг оғири йўқ, – деб жавоб қилибди хотини.

Эрининг дилидан: “Излаганим худди шу” деган ўй ўтибди. Шундай қилиб, эр-хотин бахтиёр ҳаёт кечиришибди.

ҚИССАДАН ҲИССА: *Одоб-ахлоқи, ўзини туттиши ҳар кимга ёқадиган, тежамкор, тарбияли ва номус-*

Раҳм ва инсоф ҳақиқий инсон
насибасидир.

2012
ДЕКАБРЬ

20

Сафар 1434

6

ПАЙШАНБА	Тонг	Кӯш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:08	07:38	12:11	14:32	16:30	18:00
Андижон	05:56	07:26	11:59	14:20	16:18	17:48
Бухоро	06:29	07:59	12:32	14:53	16:51	18:21
Гулистон	06:15	07:45	12:18	14:39	16:37	18:07
Жиззах	06:14	07:44	12:17	14:38	16:36	18:06
Навобий	06:27	07:57	12:30	14:51	16:49	18:19
Наманган	05:58	07:28	12:01	14:22	16:20	17:50
Нукус	06:46	08:16	12:49	15:10	17:08	18:38
Самарқанд	06:17	07:47	12:20	14:41	16:39	18:09
Термиз	06:15	07:45	12:18	14:39	16:37	18:07
Урганч	06:43	08:13	12:46	15:07	17:05	18:35
Фарғона	05:58	07:28	12:01	14:22	16:20	17:50
Қарши	06:19	07:49	12:22	14:43	16:41	18:11

ли аёллар қанчалар яхши. Бесарамжон аёлга уйланган кишининг аянчли аҳволини тасаввур қилиш қийин эмас. Бундай аёлга учраган кишининг ҳаётига путур етади. Ҳақиқатан, ҳар бир ишни аниқ вақтида бажариш тотув яшашнинг калитидир.

Ақли ҳукмдор, нафс-ҳавоси асир бўлган киши нақадар бахтиёр;

Ҳавойи нафси ҳукмдор, ақли эса асир бўлган киши нақадар бахтсиз!"

Етимнинг ва мазлумнинг баддӯсидан эҳтиёт бўл. У кечаси, инсонлар уйқудалигида йўл олади.

Абу Дардо (р.а.)

"Икки нарса қалбни қаттиқлаштиради: кўп ухлаш ва кўп ейиш"

Фузайл ибн Йёз (роҳимаҳуллоҳ)

21**2012
ДЕКАБРЬ***Донолар суҳбатида ўтириб,
чиройли хулқларни ўрганган
киши бахтиёр кишидир.*

7

1434

Сафар

ЖУМА	Тонг	Кўён	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:09	07:39	12:11	14:31	16:29	17:59
Андижон	05:57	07:27	11:59	14:19	16:17	17:47
Бухоро	06:30	08:00	12:32	14:52	16:50	18:20
Гулистон	06:16	07:46	12:18	14:38	16:36	18:06
Жиззах	06:15	07:45	12:17	14:37	16:35	18:05
Навой	06:28	07:58	12:30	14:50	16:48	18:18
Наманган	05:59	07:29	12:01	14:21	16:19	17:49
Нукус	06:47	08:17	12:49	15:09	17:07	18:37
Самарқанд	06:18	07:48	12:20	14:40	16:38	18:08
Термиз	06:16	07:46	12:18	14:38	16:36	18:06
Урганч	06:44	08:14	12:46	15:06	17:04	18:34
Фарғона	05:59	07:29	12:01	14:21	16:19	17:49
Қарши	06:20	07:50	12:22	14:42	16:40	18:10

МЕҲМОНДОРЧИЛИК ОДОБИ

Ривоят қилинадики, бир киши бир донишмадни уйига меҳмонга чақирди. Олим киши дедик: «Уч шарт билан таклифингни қабул қиламан. Аввали шулки, менга заҳар бермайсан. Иккинчиси, сенга дўст ва менга душман бўлган кимсани менинг олдимга киргизмайсан. Учинчиси, мени зиндонга ташламайсан». Меҳмон шартларни қабул қилиб, меҳмонни уйига олиб боради ва уч шартни ҳам бузади:

1. Таом келтиргандан кейин меҳмонни тоқатидан ортиқ ейишга мажбур қилди. 2. Дастурхон устига меҳмон ҳузурига ёш болаларни келтирди. 3. Меҳмон кетмоқ учун рухсат сўраганда ижозат бермади. Ҳақим: «Биродар, уч шартни ҳам бузиб, аҳдингга вафо қилмадинг», – деб туриб кетади. Назм:

*Бири гор меҳмон ижозатхоҳдур,
Ё бир иш, ё азми қасди роҳдур.
Меҳмон берсун ижозатни анга,
Хоҳ келсун, хоҳ кетсун ҳар ёнга.*

*Меҳмон ўз ризқи билан келади ва уй эгасининг
гуноҳлари мағфират қилинган ҳолда қайтади.*

Ҳадиси шариф

*Кимки эл учун ҳимматини
оширса, эл ичида иззати
тўлиб-тошади.*

2012
ДЕКАБРЬ **22**

Сафар 1434 8

ШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:11	07:41	12:12	14:31	16:29	17:59
Андижон	05:59	07:29	12:00	14:19	16:17	17:47
Бухоро	06:32	08:02	12:33	14:52	16:50	18:20
Гулистон	06:18	07:48	12:19	14:38	16:36	18:06
Жиззах	06:17	07:47	12:18	14:37	16:35	18:05
Навоий	06:30	08:00	12:31	14:50	16:48	18:18
Наманган	06:01	07:31	12:02	14:21	16:19	17:49
Нукус	06:49	08:19	12:50	15:09	17:07	18:37
Самарқанд	06:20	07:50	12:21	14:40	16:38	18:08
Термиз	06:18	07:48	12:19	14:38	16:36	18:06
Урганч	06:46	08:16	12:47	15:06	17:04	18:34
Фарғона	06:01	07:31	12:02	14:21	16:19	17:49
Қарши	06:22	07:52	12:23	14:42	16:40	18:10

МУҲИМ САВОЛ-ЖАВОБЛАР

Савол: Дўстлар орасидаги одобнинг шарти неча?

Жавоб: Уларнинг дўстлигида ҳеч ғараз бўлмасин ва улар беш хислатга эга бўлмоғи лозим: 1. Ақлли бўлмоғи, зеро, ақлсизнинг суҳбатида ҳеч хайрият (яхшилик) йўқтур. Улуғлар айтибдурлар: «Доно душман нодон дўстандан яхшидир». 2. Хулқли, одобли бўлсин, чунки ахлоқсиз инсон билан суҳбат осонликча муяссар бўлмас. 3. Салоҳи нафс, яъни нафсини тийган бўлсин, муфсид ва фосиқ бўлмасин. 4. Қаноатманд бўлсин, зеро, ҳар ким дунёдўст, ҳарис бўлса, унинг суҳбати мисли заҳри қотилдир. 5. Ростлик ва ростгўйлик сифатларига эга бўлмоғи лозим, чунки қаллоб ва фирибгардан ҳеч роҳат пайдо бўлмас ва айтган сўзига ҳеч қачон эътимод ҳам қилиб бўлмас.

Савол: Ғараздан холи мазкур сифатларга эга бўлган ҳақиқий дўст пайдо бўлса, у билан неча нав одоб воситасида риоя қилмоқ керак?

Жавоб: йигирма нав: 1. Агар сенга ҳожати тушса, ундан молингни дариф тутма, яъни иложи борича унинг ҳожатини чиқаришга ҳаракат қил. 2. Унинг сири-

23

2012
ДЕКАБРЬМанманлик жшловини
ушлаган киши хорлик оловини
ушлайди:

9

1434

Сафар

ЯҚШАНБА	Тонг	Кўёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:12	07:42	12:12	14:30	16:28	17:58
Андижон	06:00	07:30	12:00	14:18	16:16	17:46
Бухоро	06:33	08:03	12:33	14:51	16:49	18:19
Гулистон	06:19	07:49	12:19	14:37	16:35	18:05
Жиззах	06:18	07:48	12:18	14:36	16:34	18:04
Навоий	06:31	08:01	12:31	14:49	16:47	18:17
Наманган	06:02	07:32	12:02	14:20	16:18	17:48
Нукус	06:50	08:20	12:50	15:08	17:06	18:36
Самарқнд	06:21	07:51	12:21	14:39	16:37	18:07
Термиз	06:19	07:49	12:19	14:37	16:35	18:05
Урганч	06:47	08:17	12:47	15:05	17:03	18:33
Фарғона	06:02	07:32	12:02	14:20	16:18	17:48
Қарши	06:23	07:53	12:23	14:41	16:39	18:09

ни махфий тут, яъни ҳеч кимга айтма. 3. Унинг айбини халқдан бекит, аммо ўзидан эмас, зеро, дўстнинг айбини юзига айтмоқ ҳақиқий дўстликдир, токи у ўзини ислоҳ қилсин. Хусусан, диний айбларини айтгани яхши: намоз ўқимаслик, рўза тутмаслик, ҳаром емоқ ва ҳаром юрмоқлик каби айблар. Умари одил разияллоҳу анҳу айтибдурлар: «Менинг айбларимни менга айтган кишига Аллоҳ раҳм қилсин. Рубойи:

Дўст он бошад, ки айби ёрашро

Ҳамчу оина рӯ ба рӯ гўяд.

На ки ҳамчу шона бо ҳазор забон,

Паси сар рафта мў ба мў гўяд.

Яъни, ҳақиқий дўст шулки, айбни ойнага ўхшаб юзига айтсин. Тароққа ўхшаб бошнинг орқасига бориб, минг тил билан сочларга айтмасин. 4. Дўстингнинг сўзини жону дил билан эшит. 5. Айтган сўзига эътироз қилма ва унинг сўзидан айб ахтарма. 6. Уни чиройли ном (исм) билан чақир. 7. Қилган яхшиликларининг қадрини билиб, унга айт. 8. Унинг ғайбида, яъни орқасида доим яхшиликларини айт ва яхшилик билан эсла. 9. Насиҳат қилмоққа ҳожат тушса, муфассал, мулоимлик ва чиройли сўзлар билан насихат қил ва дағаллик билан муомала қилма. 10. Унинг хатолари-

Ҳаёси йўқ пўсти шилиб
олинган ёғоч ёки ёғи тугаган
чироққа ўхшайди.

2012
ДЕКАБРЬ 24

Сафар 1434 10

ДУШАНБА	Тонг	Кўш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:13	07:43	12:12	14:30	16:28	17:58
Андижон	06:01	07:31	12:00	14:18	16:16	17:46
Бухоро	06:34	08:04	12:33	14:51	16:49	18:19
Гулистон	06:20	07:50	12:19	14:37	16:35	18:05
Жиззах	06:19	07:49	12:18	14:36	16:34	18:04
Навоий	06:32	08:02	12:31	14:49	16:47	18:17
Наманган	06:03	07:33	12:02	14:20	16:18	17:48
Нукус	06:51	08:21	12:50	15:08	17:06	18:36
Самарқанд	06:22	07:52	12:21	14:39	16:37	18:07
Термиз	06:20	07:50	12:19	14:37	16:35	18:05
Урганч	06:48	08:18	12:47	15:05	17:03	18:33
Фарғона	06:03	07:33	12:02	14:20	16:18	17:48
Қарши	06:24	07:54	12:23	14:41	16:39	18:09

ни авф қил. 11. Ўзингнинг юкингни, яъни оғирлигингни унга ташлама. 12. Биродарингнинг хурсандчилигига хурсанд, ғамида ғамшерик бўл. 13. Ундан олдин салом бер. 14. Ҳаддан зиёда иззат ва ҳурмат қил. 15. Сўзинг орасида сўзлама. 16. Ўзингга раво кўрган нарсани унга ҳам раво кўр. 17. Юзига доим табассум билан боқ, мадҳ ва мақтов сўзлар билан кутиб ол. 18. Юришда уни ўзингдан олдинга ўтказ, чиройли ва тоза мақомда ўтиришга таклиф қил. 19. Ундан ёрдамнингни аяма. 20. Унинг душманлари билан дўстлик ва дўстлари билан душманлик қилма. Рубойи:

Бо душмани ман чу дўст бисер нишаст,

Бо дўст набоядамам дигар бор нишаст.

Парҳез аз он шакар, ки бо захр омехт,

Бигреш аз он мағас, ки бо мор нишаст.

Яъни: душманим билан кўп ўтирган дўстнинг олдида бошқа ўтирмайман. Чунки захар билан аралашган шакардан парҳез қилмоқ ва илон билан ўтирган пашшадан қочмоқ оқилларнинг ишидир.

“Футувватномаи Султоний” асари асосида тайёрланди.

25**2012
ДЕКАБРЬ***Беадаб одамлар билан
суҳбатдош бўлгандан, ёлғиз
ўтирган афзал.***II 1434 Сафар**

СЕШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:14	07:44	12:12	14:29	16:27	17:57
Андижон	06:02	07:32	12:00	14:17	16:15	17:45
Бухоро	06:35	08:05	12:33	14:50	16:48	18:18
Гулистон	06:21	07:51	12:19	14:36	16:34	18:04
Жиззах	06:20	07:50	12:18	14:35	16:33	18:03
Навоий	06:33	08:03	12:31	14:48	16:46	18:16
Наманган	06:04	07:34	12:02	14:19	16:17	17:47
Нукус	06:52	08:22	12:50	15:07	17:05	18:35
Самарқанд	06:23	07:53	12:21	14:38	16:36	18:06
Термиз	06:21	07:51	12:19	14:36	16:34	18:04
Урганч	06:49	08:19	12:47	15:04	17:02	18:32
Фарғона	06:04	07:34	12:02	14:19	16:17	17:47
Қарши	06:25	07:55	12:23	14:40	16:38	18:08

ҒИЙБАТЧИНИНГ ЖАЗОСИ

Бир киши Ҳасан Басрийнинг олдиларига келиб:

- Фалончи сенинг ҳақингда номаъқул гапларни гапирди, – дебди.
- Қачон?
- Бугун.
- Қаерда?
- Уйида.
- Унинг уйида нима қилаётган эдинг?
- Зиёфатга борувдим.
- Зиёфатда нима эдинг?

Ҳалиги киши саккиз хил таомнинг номини санади.

Шунда Ҳасан Басрий:

- Ўша одамнинг саккиз хил таоми қорнингга сиғди-ю, бир оғиз сўзи сиғмадимми? Тур, кет бу ердан! – деди ва ғийбатчини ҳайдаб солди.

Эй одам боласи, нега биродарингга ҳасад қиласан? Агар Аллоҳ суйганлиги сабабли у бандага неъмат ато қилган бўлса, сен Аллоҳ суйган бандага қандай ҳасад қиласан? Агар унинг мал-давлат топшишига бошқа сабаб бўлса (яъни, ҳарам йўллар билан топган бўлса), оқибатда дўзахга элтувчи бўлган мал-давлатнинг нимасига ҳасад қиласан?

Ҳасан Басрий

*Жойи ва ўрнида қилинмаган
яхшилик зулм қилиш билан
тенгдир.*

2012
ДЕКАБРЬ

26

Сафар 1434 12

ЧОРШАНБА	Тонг	Кۈёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:15	07:45	12:12	14:28	16:26	17:56
Андижон	06:03	07:33	12:00	14:16	16:14	17:44
Бухоро	06:36	08:06	12:33	14:49	16:47	18:17
Гулистон	06:22	07:52	12:19	14:35	16:33	18:03
Жиззах	06:21	07:51	12:18	14:34	16:32	18:02
Навоий	06:34	08:04	12:31	14:47	16:45	18:15
Наманган	06:05	07:35	12:02	14:18	16:16	17:46
Нукус	06:53	08:23	12:50	15:06	17:04	18:34
Самарқнд	06:24	07:54	12:21	14:37	16:35	18:05
Термиз	06:22	07:52	12:19	14:35	16:33	18:03
Урганч	06:50	08:20	12:47	15:03	17:01	18:31
Фарғона	06:05	07:35	12:02	14:18	16:16	17:46
Қарши	06:26	07:56	12:23	14:39	16:37	18:07

ОНА ДУОСИ

Хўжа Ҳофизнинг отаси ёш ўлиб, оила танг аҳволга тушиб қолади. Улар оилада уч ўғил бўлиб, икки акаси кун кўриш учун бошқа шаҳарга иш қидириб кетади. Онаси билан қолган кичкинтой Муҳаммад бир новвойга шогирд тушиб, ярим тундан то тонгга қадар нон учун хамиртуруш тайёрлар, минг машаққат билан топган пулини учга тақсимлаб, бир қисмини онаси билан ўзининг тирикчилигига ишлатар, иккинчи қисмини таҳсил олишга сарфлар, учинчи қисмини эса бева-бечораларга хайру-эҳсон қилар эди.

Оналарини ташлаб кетган акаларининг номи тарихдан ўчиб кетди, Муҳаммад эса улуғ шоир бўлиб етишиб, оламини забт этди.

Эркакларнинг камолоти шуки, ким ота-онасига яхшилик қилса, силаи раҳм ришталарини боғласа, аҳли аёли ва фарзандлари билан ҳам хулқини яхши қилса, динини сақласа, молини ҳаромдан ислоҳ қилса, унинг ортигидан инфоқ-эҳсон берса, тилини сақласа, ўз уйини лозим тутса, яъни ишидан вақтида келса, ўша эркакларнинг комилдир.

Фузайл ибн Иёз

27**2012
ДЕКАБРЬ***Изат – одобда, хорлик –
суноҳқорда, бахт – қаноатда
бўлади.*

13

1434

Сафар

ПАЙШАНБА	Тонг	Куёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:17	07:47	12:13	14:28	16:26	17:56
Андижон	06:05	07:35	12:01	14:16	16:14	17:44
Бухоро	06:38	08:08	12:34	14:49	16:47	18:17
Гулистон	06:24	07:54	12:20	14:35	16:33	18:03
Жиззах	06:23	07:53	12:19	14:34	16:32	18:02
Навой	06:36	08:06	12:32	14:47	16:45	18:15
Наманган	06:07	07:37	12:03	14:18	16:16	17:46
Нукус	06:55	08:25	12:51	15:06	17:04	18:34
Самарқанд	06:26	07:56	12:22	14:37	16:35	18:05
Термиз	06:24	07:54	12:20	14:35	16:33	18:03
Урганч	06:52	08:22	12:48	15:03	17:01	18:31
Фарғона	06:07	07:37	12:03	14:18	16:16	17:46
Қарши	06:28	07:58	12:24	14:39	16:37	18:07

БАРКАМОЛ ОИЛА-ЮРТ ТАЯНЧИ**Оила табиатнинг шоҳ асаридир.***Сантаяна*

Келажак ниҳоллари оилага қадалган бўлади. Негаки оила инсоният учун бешик мисоли.

Ҳеч кузатганмисиз, нега учган қалдирғочлар ўз уйини излар, ўзга инларга бир зум ҳам кўнмас. Уларнинг ўз уйини топиб келишидан оила нақадар муқаддас эканлигини ҳис қиламан.

Қаҳрамонлик кўшиғи бўлиб янграган “Алпомиш”да ўзбек қизлари тимсоли бўлиб гавдаланган Барчин Алпомишга садоқатли ёр бўлди, ўз вафоси туфайли ўз оиласини яна қайтадан тиклади. Шу сабабдан бугун у барчамизга ўрнақдир.

Асрлар силсиласида сайқалланиб келган маънавий меросимиз – халқ оғзаки ижоди ҳам инсонларнинг бир-бирини ардоқлаб, биргалиқда меҳнат қилиб яшашларини куйлайди. Доно халқимизнинг доно фикрлари мақолларда мужассам:

Оға-уни тотув бўлса бош кўп, опа-сингил тотув бўлса ош кўп.

Яхши хотин арпа ундан кабоб этар, ёмон хотин бугдой унни ҳам хор этар.

*Фалокатда тоғдай метин,
сахоятда дарёдай сахий бўл!*

2012
ДЕКАБРЬ 28

Сафар 1434 14

ЖУМА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:18	07:48	12:13	14:27	16:25	17:55
Андижон	06:06	07:36	12:01	14:15	16:13	17:43
Бухоро	06:39	08:09	12:34	14:48	16:46	18:16
Гулистон	06:25	07:55	12:20	14:34	16:32	18:02
Жиззах	06:24	07:54	12:19	14:33	16:31	18:01
Навий	06:37	08:07	12:32	14:46	16:44	18:14
Наманган	06:08	07:38	12:03	14:17	16:15	17:45
Нукус	06:56	08:26	12:51	15:05	17:03	18:33
Самарқанд	06:27	07:57	12:22	14:36	16:34	18:04
Термиз	06:25	07:55	12:20	14:34	16:32	18:02
Урганч	06:53	08:23	12:48	15:02	17:00	18:30
Фарғона	06:08	07:38	12:03	14:17	16:15	17:45
Қарши	06:29	07:59	12:24	14:38	16:36	18:06

Оила тузишдан асосий мақсад баркамол фарзандларни вояга етказиш деб билган халқимизнинг бисотидаги қуйидаги мақолларга қулоқ тутдим:

Бола суйсанг, бешикка суй.

Ўзбек халқи болажон халқ, аммо эркалатишлар болага тўғри тарбия беришни чеклаб қўймаслиги зарур.

Етти ёшар отни "хушт-хушт" лаб суғорма.

Мана шундай оиладаги тарбия фарзанд учун бузиб бўлмайдиган қонун даражасига кўтарилганини Абдулла Қодирийнинг "Ўткан кунлар" романидаги Отабек мисолида кўраман. Отабек учун ота-она сўзи худди уларнинг ўзлари каби муқаддас. Кумуш ҳам шарқ оиласининг одобли қизи. У бирон марта "севдим" сўзини эшитмасдан севилган ва бунга ишонган.

Оила биноти мустаҳкам қурилиши ва ташқи таъсирларга бардошли бўлиши ҳақида кўп гапираман. Аммо ҳаммамиз ҳам биламизки оила калити ўзимизнинг қўлимизда.

Оила остонасига келиб, келинчакнинг минг хил орзу-истаклар билан уялибгина очган эшиги асло ёпилмасин. Фарзандларга тарбия бериб, дарстурхонининг тўкинлиги учун эрта-кеч меҳнат қилаётган оталаримизнинг ҳўл белбоғидан айланай.

Аролова Нафиса

29**2012
ДЕКАБРЬ**

15

1434

*Сафар**Насиҳатдан узоқ бўлган
йўлдан адашади. Қандай
мақамдалигиндан қатъий назар
насиҳатга ёр бўл.*

ШАНБА	Тонг	Куюш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:19	07:49	12:13	14:26	16:24	17:54
Андижон	06:07	07:37	12:01	14:14	16:12	17:42
Бухоро	06:40	08:10	12:34	14:47	16:45	18:15
Гулистон	06:26	07:56	12:20	14:33	16:31	18:01
Жиззах	06:25	07:55	12:19	14:32	16:30	18:00
Навой	06:38	08:08	12:32	14:45	16:43	18:13
Наманган	06:09	07:39	12:03	14:16	16:14	17:44
Нукус	06:57	08:27	12:51	15:04	17:02	18:32
Самарқанд	06:28	07:58	12:22	14:35	16:33	18:03
Термиз	06:26	07:56	12:20	14:33	16:31	18:01
Урганч	06:54	08:24	12:48	15:01	16:59	18:29
Фарғона	06:09	07:39	12:03	14:16	16:14	17:44
Қарши	06:30	08:00	12:24	14:37	16:35	18:05

АБУ ДАРДОНИНГ ҲИТЛАРИ

«Яхшиларингизни севиб, сиз ҳақингизда ҳақ бир гап айтилганида қабул қилар экансиз, хайр-баракот ичрасиз. Чунки ҳақни қабул этган ҳам ҳақ билан амал қилган киши кабидир. Халқни у масъул бўлмаган нарсаларга масъул қилманг ва Аллоҳ номидан ҳеч кимни сўроққа тутманг.

Эй инсон ўғли! Сен ўз амалинга боқ. Зеро, халқдан кўрганларини суриштирадиган киши ҳар доим қайғу чекади ва ҳеч қачон алами сўнмайди.

Аллоҳга Уни кўриб тургандек ибодат қилингиз. Ўзингизни ўликлардан санангиз. Билингки, кун кечирिशга етгулик оз сарват сизни йўлдан оздириб, ғафлатга туширувчи катта бойликдан яхшироқдир. Ёдингизда бўлсин, яхшилик чиримайди ва ёмонлик нутилмайди.

Яхшилик мол ва фарзандларнинг кўплигида эмас. Яхшилик кенг феълли, ахлоқли бўлиш, илм олиш ва Аллоҳга ибодат қилишда бошқаларга ибрат бўлишдир.

Яхшилик қилганингизда Аллоҳга ҳамд айтинг, мабодо бирор гуноҳ иш содир этиб қўйсангиз, албатта Аллоҳдан мағфират сўранг».

«Қалбимизнинг нури» китобидан

Сўни жойида гапирсанг, уругни
вақтида эккандай мевасини
аласан.

2012
ДЕКАБРЬ 30

Сафар 1434 16

ЯКШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:20	07:50	12:13	14:26	16:24	17:54
Андижон	06:08	07:38	12:01	14:14	16:12	17:42
Бухоро	06:41	08:11	12:34	14:47	16:45	18:15
Гулистон	06:27	07:57	12:20	14:33	16:31	18:01
Жиззах	06:26	07:56	12:19	14:32	16:30	18:00
Навоий	06:39	08:09	12:32	14:45	16:43	18:13
Наманган	06:10	07:40	12:03	14:16	16:14	17:44
Нукус	06:58	08:28	12:51	15:04	17:02	18:32
Самарқнд	06:29	07:59	12:22	14:35	16:33	18:03
Термиз	06:27	07:57	12:20	14:33	16:31	18:01
Урганч	06:55	08:25	12:48	15:01	16:59	18:29
Фарғона	06:10	07:40	12:03	14:16	16:14	17:44
Қарши	06:31	08:01	12:24	14:37	16:35	18:05

КИМ НИМАНИ ЁҚТИРАДИ?

Расулulloҳ (солаллоҳу алайҳи ва саллам) марҳамат қиладилар:

"Менга дунёда уч нарса севдирилди:

- Хушбўйлик;
- (Яхши) аёллар;
- Кўзимнинг нури – намоз.

Буларни айтаётганларида саҳобалар билан бирга эдилар. Ҳазрат Абу Бакр Сиддиқ (р.а.) деди:

– Тўғри айтдингиз, эй Аллоҳнинг расули. Менга ҳам дунёда уч нарса севимли қилинади:

- Аллоҳ расулининг юзига қараш;
- Молимни Аллоҳ расулининг йўлида инфоқ қилиш;
- Қизимнинг Аллоҳ расули билан турмуш қуриши.

Ҳазрат Умар (р.а.) деди:

– Тўғри айтдингиз, эй Абу Бакр! Менга эса дунёда уч нарса севдирилди:

- Амри бил-маъруф (яхшиликни буюриш);
- Наҳйи анил-мункар (ёмонликдан қайтариш);
- Эски кийим (кийиш).

Ҳазрат Усмон (р.а.) суҳбатга қўшилдилар:

– Тўғри гапирдингиз, эй Умар! Менга эса бу дунёдан уч нарса севдирилди:

- Очларни тўйдириш;

31

2012
ДЕКАБРЬМаъносиз сўз эгасининг юз
қорасидир.

17 1434 Сафир

ДУШАНБА	Тонг	Қуёш	Пешин	Аср	Шом	Хуфтон
Тошкент	06:21	07:51	12:13	14:25	16:23	17:53
Андижон	06:09	07:39	12:01	14:13	16:11	17:41
Бухоро	06:42	08:12	12:34	14:46	16:44	18:14
Гулистон	06:28	07:58	12:20	14:32	16:30	18:00
Жиззах	06:27	07:57	12:19	14:31	16:29	17:59
Навобий	06:40	08:10	12:32	14:44	16:42	18:12
Наманган	06:11	07:41	12:03	14:15	16:13	17:43
Нукус	06:59	08:29	12:51	15:03	17:01	18:31
Самарқанд	06:30	08:00	12:22	14:34	16:32	18:02
Термиз	06:28	07:58	12:20	14:32	16:30	18:00
Урганч	06:56	08:26	12:48	15:00	16:58	18:28
Фарғона	06:11	07:41	12:03	14:15	16:13	17:43
Қарши	06:32	08:02	12:24	14:36	16:34	18:04

– Яланғочларни кийинтириш;

– Қуръон ўқиш.

Навбат Ҳазрат Алига (р.а.) келди:

– Тўғри айтдингиз, эй Усмон! Менга бу дунёдан уч нарса севдирилди:

– Меҳмонга хизмат қилиш;

– Ёзда рўза тутиш;

– Қилич билан курашиш.

Жаброил (алайҳиссалом) келди ва Пайғамбаримиз (алайҳиссалом)га деди: “Аллоҳ таоло гапларингизни эшитиб, мени юборди ва дунё аҳлидан бўлганимда нимани севишимни сўрашингизни буюрди”.

Пайғамбаримиз (алайҳиссалом) ундан: “Дунё аҳлидан бўлсангиз, нимани севар эдингиз?” – деб сўрадилар. Жаброил алайҳиссалом жавоб бердилар:

– Йўлидан адашганларга йўл кўрсатишни;

– Дини бутун ғариблар ила дўст бўлишни;

– Йўқсил (муҳтож) оилаларга ёрдам беришни...

Азиз ва шони улуғ Аллоҳ эса бандаларида ушбу уч хислат бўлишини ёқтиради:

– Бор кучини ибодат ва итоатга сарф этиш;

– Пушаймонлик бўлгани тайин;

– Йўқсил ҳолида сабр этиш”

Ибн Ҳажар Асқалоний «Мунаббихот» асаридан